

TÖRVÉNY

AZ OKTATÁSI ÉS NEVELÉSI RENDSZER ALAPJAIRÓL

(Az SZK Hivatalos Közlönye, 72/2009. és 52/2011. szám)

I. ALAPRENDELKEZÉSEK

A törvény tárgya

1. szakasz

A jelen törvény az iskoláskor előtti, az általános és a középiskolai oktatási és nevelési rendszer alapjait szabályozza, mégpedig: az oktatás és nevelés elveit, céljait és szabványait, az iskoláskor előtti nevelési és oktatási, valamint az általános és középiskolai oktatási és nevelési tevékenység folytatásának módját és feltételeit, az oktatási és nevelési programok fajtáit, az oktatási és nevelési intézmények (a továbbiakban: intézmények) alapítását, szervezeti felépítését, finanszírozását és a munkájuk feletti felügyeletet, valamint az oktatás és nevelés tekintetében jelentős egyéb kérdéseket.

Az oktatás és nevelés

2. szakasz

Az oktatási és nevelési rendszer felöleli a Szerb Köztársaság valamennyi polgárának iskoláskor előtti nevelését és oktatását, általános és középiskolai oktatását és nevelését, és az élethossziglani tanulásának alkotó része.

A felnőttoktatási tevékenység folytatásának sajátosságait az oktatási és nevelési rendszerben külön törvény szabályozza.

Az oktatás és nevelés az oktatás és nevelés általános elveinek tiszteletben tartásával, az oktatási és nevelési célok és szabványok érvényesítése révén valósul meg.

Az oktatási és nevelési rendszer általános elvei

3. szakasz

Az oktatási és nevelési rendszernek biztosítania kell minden gyermek, tanuló és felnőtt számára:

1) az oktatáshoz és neveléshez való egyenlő jogokat és hozzáférést nemi, szociális, kulturális, etnikai, vallási vagy egyéb hovatartozásuk, tartózkodási, illetve lakhelyük, anyagi helyzetük vagy egészségi állapotuk, fejlődési nehézségeik és zavaraik,

rokkantságuk, valamint más alapon történő hátrányos megkülönböztetésük és elkülönítésük nélkül;

2) a modern tudomány vívmányain és eredményein alapuló, a gyermek, a tanuló és a felnőtt életkorának megfelelő és személyes oktatási szükségleteire szabott színvonalas és kiegyensúlyozott oktatást és nevelést;

3) demokratikus szervezetű és szociális tekintetben felelős intézményben való oktatást és nevelést, amely a nyitottságot, az együttműködést, a toleranciát, a világ kulturális és civilizációs egybefonódására vonatkozó tudatot, az alapvető erkölcsi értékeknek és az igazságosság és az igazság, a szolidaritás, a szabadság, a becsületesség és a felelősség értékeinek szenteltséget ápolja, és biztosítja a gyermekek, a tanulók és a felnőttek jogainak maradéktalan tiszteletben tartását;

4) az oktatásnak és nevelésnek a tanítás, a tanulás és az osztályozás különböző formái révén a gyermekekre és a tanulóira irányultságát, melyekkel eleget tesznek a tanulók különböző szükségleteinek, fejlesztik a tanulás iránti motiváltságukat és emelik az eredmények színvonalát;

5) azonos oktatási és nevelési lehetőségeket az oktatás és nevelés minden szintjén és fajtájában, a gyermekek, a tanulók és a felnőttek szükségleteivel és érdeklődésével összhangban, az oktatás váltása, folytatása, bővítése és az élethossziglani tanulás akadályozása nélkül;

6) a tanulók és a felnőttek munkára való felkészítését, a választott hivatás modern követelményeivel összhangban.

Az oktatási és nevelési rendszer megszervezése és tartalma biztosítja:

1) a szülők, illetve a gyám bevonása révén a családdal való hatékony együttműködést az oktatás és nevelés kitűzött céljainak sikeres elérése végett;

2) a helyi társadalmi közösséggel és a szélesebb társadalmi környezettel való különféle együttműködési formákat, az oktatásban és a nevelésben az egyéni és a társadalmi érdek teljes körű összhangjának elérése végett;

3) a rendszer szervezeteinek hatékonyságát, gazdaságosságát és rugalmasságát, minél jobb teljesítmény elérése végett;

4) a pedagógiai és szervezési újítások iránti nyitottságot.

Az elvek érvényesítése során külön figyelmet kell szentelni:

1) az iskoláskor előtti nevelésbe és oktatásba való kellő idejű bekapcsolódásnak;

2) az iskolai tanulásra való megfelelő felkészültségnek, továbbá az oktatás és nevelés magasabb szintjeire való lépésnek;

3) a kivételes képességű (tehetséges) tanulók és felnőttek számára a megfelelő szintű oktatási intézményekhez való hozzáférési lehetőség megteremtésének,

tekintet nélkül anyagi körülményeikre, valamint a kivételes képességű tanulók - a jövő tudós potenciálja - felismerésének, figyelemmel kísérésének és ösztönzésének;

4) a lehetőség megteremtésének, hogy a fejlődési zavarokkal küszködő és rokkant gyermekek, tanulók és felnőttek - anyagi körülményeikre való tekintet nélkül - hozzáférjenek az intézményi oktatás minden szintjéhez, továbbá a szociális védelmi intézményekben elhelyezett személyek, a beteg gyermekek és tanulók intézményi elhelyezésük, kórházi és házi gyógyításuk idején élhessenek az oktatáshoz való jogukkal;

5) az oktatáshoz való jog érvényesítésének, a gyermekek egyéb jogainak és más emberi jogaik veszélyeztetése nélkül.

Az oktatás és nevelés céljai és feladatai

4. szakasz

Az oktatás és nevelés céljai:

1) minden gyermek és tanuló teljes körű értelmi, érzelmi, szociális, erkölcsi és testi fejlődése életkorával, fejlődési szükségleteivel és érdeklődésével összhangban;

2) a modern társadalomban folyó élethez és munkához szükséges színvonalas tudás és készségek megszerzése, valamint az értékálláspontok kialakítása (a továbbiakban: tudás, készségek és álláspontok), nyelvi, matematikai, tudományos, művészeti, kulturális, műszaki, informatikai jártasság megszerzése;

3) az alkotókészség, a kreativitás, az esztétikai befogadóképesség és az ízlés fejlesztése;

4) az információk fellelése, elemzése, alkalmazása és közlése képességének fejlesztése, az információs és kommunikációs technológiák ügyes és hatékony felhasználásával;

5) felkészítés a problémák megoldására, az ismeretek és a készségek összekapcsolására és alkalmazására a további képzésben, a hivatás gyakorlásában és a mindennapi életben;

6) a tanulásra motiváltság fejlesztése, felkészítés az önálló tanulásra, az élethossziglani tanulásra és képzésre, és a nemzetközi oktatási és hivatásbeli folyamatokba való bekapcsolódás;

7) az önismeret, önkezdemenyezés, az önértékelési és véleménynyilvánítási képesség fejlesztése;

8) a további oktatásra és foglalkozásra, a saját fejlődésre és a jövőbeni élet kiválasztására vonatkozó helyes döntések meghozatalára való felkészítés;

9) a modern társadalomban folytatott élethez szükséges kulcsfontosságú kompetenciák fejlesztése, a munkavégzéséhez és a foglalkozáshoz szükséges szakmai kompetenciák kialakításával való felkészítés, a foglalkozás

követelményeivel, a modern tudomány, gazdaság, technika és technológia fejlődésével összhangban;

10) az egészséges életstílusok, a személyes egészség és biztonság fontossága tudatosításának, a testi képességek ápolása és fejlesztése szükségességének fejlesztése és alkalmazása;

11) a fenntartható fejlődés, a természet- és a környezetvédelem és -megőrzés, az ökológiai etika és az állatvédelem fontosságának tudatosítása;

12) a kommunikációs képesség, a párbeszéd, a szolidaritásérzet, a másokkal való színvonalas és hatékony együttműködés és a csoportmunkára való képesség, valamint a bajtársiasság és a barátság fejlesztése;

13) a demokratikus berendezésű és az emberi és polgári jogok tiszteletben tartásán, a mássághoz való jogon és a másokról való gondoskodáson alapuló humánus társadalomban a felelős polgár szerepe betöltése képességének, valamint az igazságosság, az igazság, a szabadság, a becsület és a személyes felelősség fejlesztése;

14) álláspontok, meggyőződés és értékrendszer kialakítása, a személyi és nemzeti önazonosság fejlesztése, a szerb államhoz való tartozás tudatának és érzésének fejlesztése, a szerb nyelv és az anyanyelv, a szerb nép, a nemzeti kisebbségek és az etnikai közösségek, valamint más népek hagyományaink és kultúrájának tiszteletben tartása és ápolása, a multikulturalizmus fejlesztése, a nemzeti és világörökség tiszteletben tartása és megőrzése;

15) a faji, nemzeti, kulturális, nyelvi, vallási, nemi és életkori egyenjogúság és a tolerancia fejlesztése és tiszteletben tartása, valamint a másság méltányolása.

Az oktatás és nevelés általános kimenetele és szabványai

5. szakasz

Az oktatás és nevelés általános kimenetele az oktatás és nevelés teljes folyamatának eredménye, és biztosítja a gyermekek, a tanulók és a felnőttek számára az ismeretek, készségek és az értékítéletek elsajátítását, amelyek hozzájárulnak fejlődésükhöz és sikerükhöz, valamint családjuk, a közösség és az egész társadalom fejlődéséhez és sikeréhez.

Az oktatási és nevelési rendszernek biztosítania kell a gyermekek, a tanulók és a felnőttek számára általános eredmények elérését, illetve a felkészültséget, hogy:

1) tudást szerezzenek és alakítsanak ki, a szerzett tudást alkalmazzák és cserélik;

2) megtanuljanak tanulni és az elméjüket használni;

3) a problémákat azonosítsák és megoldják, kritikus és alkotó jellegű véleménnyel hozzanak döntést;

- 4) másokkal csapat, csoport, szervezet és közösség tagjaként hatékonyan dolgozzanak;
- 5) önmagukat és tevékenységeiket felelősségteljesen és hatékonyan irányítsák;
- 6) az információkat begyűjtsék, elemezzék, rendezzék és bírálóan értékeljék;
- 7) különféle verbális, vizuális és szimbolikus eszközök alkalmazásával hatékonyan kommunikáljanak;
- 8) a tudományt és a technológiát életük, mások élete és a környezet iránti felelősséggel hatékonyan és bírálóan alkalmazzák;
- 9) a világot egybekapcsolt rendszerek egészeként fogják fel, és a konkrét problémák megoldása során tudatosítsák, hogy nincsenek elszigetelve;
- 10) változásokat kezdeményezzenek és készségesen elfogadjanak, a célok teljesítéséért és a sikerek eléréséért felelősséget vállalva, azokhoz vállalkozó szellemben és világos irányválasztással közelítsenek.

Az oktatás és nevelés általános kimenetelének megvalósítását minden oktatási szinten a munka valamennyi formája, módja és tartalma révén a teljes oktatási és nevelési folyamat biztosítja.

Az oktatási és nevelési szabványok felölelik:

- 1) a tanulók és felnőttek tudásának, készségeinek és értékítéleteinek általános és külön szabványait (a továbbiakban: az eredmények általános és külön szabványai);
- 2) a tanári és a nevelői hivatáshoz és hivatásbeli fejlődésükhöz szükséges tudás, készségek és értékítéletek szabványait (a továbbiakban: kompetencia);
- 3) az igazgató, a tanfelügyelő és a tanügyi tanácsos kompetenciájának szabványait;
- 4) a tankönyvek és taneszközök minőségi szabványait;
- 5) az intézmény munkája színvonalának szabványait.

Az eredmények szabványai az oktatás és nevelés minden szintjére, ciklusára, oktatási fajtájára, oktatási profiljára, osztályára, tantárgyára, illetve moduljára vonatkozó kimenetel összessége.

Az eredmények általános szabványait az oktatás és nevelés szintjei, ciklusai és fajtái, illetve oktatási profiljai szerinti oktatás és nevelés általános kimenetele alapján kell megállapítani.

Az eredmények külön szabványait az oktatás és nevelés általános kimenetele és az eredmények általános szabványai alapján osztályok, tantárgyak, illetve modulok szerint kell megállapítani.

Azon tanulók számára, akiknek esetében ez szociális szükség, fejlődési zavarok, rokkantság és egyéb okok miatt indokolt, mindegyikükre külön egyénre szabott szabványok alkalmazhatók, fejlődésük állandó figyelemmel kísérésével.

A kivételes képességű tanulók számára az eredmények külön szabványai mindegyikükre egyénre szabottan alkalmazhatók, fejlődésük állandó figyelemmel kísérésével.

Az oktatáshoz és neveléshez való jog

6. szakasz

Minden személyt megillet az oktatáshoz és neveléshez való jog.

A Szerb Köztársaság polgárai az oktatáshoz és neveléshez való joguk érvényesítésében egyenlők, tekintet nélkül nemükre, fajukra, nemzeti, vallási és nyelvi hovatartozásukra, szociális és kulturális származásukra, vagyoni helyzetükre, korukra, testi és lelki alkatukra, fejlődési zavaraira és rokkantságukra, politikai irányválasztásukra vagy egyéb személyes tulajdonságukra.

A fejlődési zavarokkal küszködő és rokkant személyeknek joguk van a rendes oktatási és nevelési rendszerben az oktatási és nevelési igényeiket méltányoló oktatáshoz és neveléshez, kiegészítő egyéni, illetve csoportos támogatással vagy külön iskoláskor előtti csoportban vagy iskolában, a jelen és külön törvénnyel összhangban.

A kivételes képességű személyeknek joguk van a rendes iskolarendszerben a külön oktatási és nevelési igényeiket méltányoló oktatáshoz és neveléshez, külön tagozatokon vagy külön iskolában, a jelen és külön törvénnyel összhangban

A külföldi állampolgároknak és az állampolgárság nélküli személyeknek az oktatáshoz és neveléshez való jogukat a Szerb Köztársaság állampolgárainak tekintetében előírt feltételekkel és módon érvényesítik.

A tevékenység folytatása

7. szakasz

Az oktatási és nevelési tevékenységet intézmény folytatja.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti intézmény alapításához és működéséhez a közszolgálatokról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

Az oktatási és nevelési tevékenység folytatásának módját a jelen törvény és az oktatás és nevelés területére vonatkozó külön törvények (a továbbiakban: külön törvény) írják elő.

Az oktató-nevelő munka folytatása

8. szakasz

Az intézményben az oktató-nevelő munkát: a tanár, a nevelő és a szakmunkatárs végzi.

A tanár, a nevelő és a szakmunkatárs az a személy, aki megfelelő felsőoktatási képesítést szerzett:

1) a másodfokú egyetemi tanulmányokon (akadémiai mesterképzés, akadémiai szaktanulmányok vagy szakfőiskolai szaktanulmányok) a felsőoktatásról szóló törvénnyel összhangban (Az SZK Hivatalos Közlönye, 76/05., 100/07. – hiteles értelmezés, 97/08. és 44/10. szám), 2005. szeptember 10-étől kezdődően.

2) a legalább négyéves időtartamú alapozó tanulmányokon, a felsőoktatást 2005. szeptember 10-ig szabályozó jogszabály szerint.

Kivételesen tanár és nevelő lehet az a személy, aki az első fokú egyetemi tanulmányokon (akadémia alapozó, illetve szaktanulmányok), hároméves egyetemi tanulmányokon vagy főiskolán szerzett megfelelő képesítést.

Az e szakasz 2. és 3. bekezdése szerinti személynek rendelkeznie kell a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányai során vagy az oklevél megszerzése után szerzett pszichológiai, pedagógiai és metodikai képzettséggel, legalább 30 pont és az intézményben szerzett hat pont értékében, az európai pontátviteli rendszerrel összhangban.

Az oktató-nevelő munka ellátásában a tanárnak, a nevelőnek és a szakmunkatársnak segíthetnek más személyek is a jelen törvénnyel összhangban.

Az e szakasz 1-5. bekezdése szerinti személy és az intézmény többi foglalkoztatottja köteles munkájával és egész magatartásával tiszteletben tartani az oktatás és nevelés általános elveit és hozzájárulni az oktatási és nevelési céloknak, továbbá az eredmények általános és külön szabványainak eléréséhez, valamint az intézmény pozitív légkörének megteremtéséhez.

Nyelvhasználat

9. szakasz

Az oktató-nevelő munka szerb nyelven folyik.

A nemzeti kisebbségek tagjai számára az oktató-nevelő munka anyanyelvükön valósul meg. Kivételesen megvalósulhat két nyelven vagy szerb nyelven, külön törvénnyel összhangban.

Az oktató-nevelő munka idegen nyelven, illetve két nyelven is folyhat, a jelen és külön törvénnyel összhangban.

A jelbeszédet, illetve külön írást vagy más műszaki megoldást használó személyek számára az oktató-nevelő munka folyhat a jelbeszéddel és a szóban forgó nyelv eszközeinek segítségével.

Nyilvántartás és közokiratok

10. szakasz

Az intézmény előírt nyilvántartást vezet és közokiratokat ad ki, külön törvénnyel összhangban.

A jelen és külön törvénnyel ellentétben kiadott közokirat semmis.

A tanügy adatbázisa és egységes információs rendszere

10a. szakasz

Az intézmény az egységes tanügyi információs rendszer keretében adatbázist tart fenn.

Az adatbázist az intézmény által elektronikusan vezetett, külön törvényben előírt összes nyilvántartás halmaza alkotja.

Az intézmény által vezetett nyilvántartás az intézményre, a gyermekekre és a tanulókra, a szülőkre, a gyámokra és a nevelő szülőkre, valamint a foglalkoztatottakra vonatkozó adatok halmaza.

A tanügy egységes információs rendszerét valamennyi intézmény adatbázisként vezetett nyilvántartásának összevont adatai alkotják, amelyet az oktatásüggyel megbízott minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) hoz létre és irányít.

A nyilvántartásban szereplő adatok

10b. szakasz

Az intézményre vonatkozó adatok általános adatok halmaza, amely meghatározza az intézmény jogállását, az intézménynek az oktatási és nevelési rendszerben betöltött státusát, az intézmény által teljesített programokra vonatkozó adatokat, az intézmény létesítményére, az intézmény aktusaira és szerveire, valamint az intézmény külső minősítésének eredményeire vonatkozó adatokat.

A gyermekekre és a tanulókra, szüleikre, gyámjakra és nevelőszüleikre, valamint a foglalkoztatottakra vonatkozó adatok olyan személyes adatok halmaza, amely meghatározza személyazonosságukat, oktatási, szociális és egészségügyi státusukat és a szükséges oktatási, szociális és egészségügyi támogatásukat.

A személyazonosság meghatározásának szükségleteire az alábbi adatokat kell begyűjteni: utónév, családi név, személyi szám, születési dátum, születési hely, lakhely és állam, lakcím, telefonszám és a külön törvénnyel összhangban levő egyéb adatok.

A gyermekek és a tanulók oktatásban betöltött státusának meghatározására az adatokat a beiratkozás szerinti tevékenységi területre és szakra, az oktató-nevelő munka tannyelvére, a választott tantárgyakra, az idegen nyelvekre, az egyénre szabott oktatási tervre, a minősítési időszakok szerinti érdemjegyekre, az oktatási folyamat során letett vizsgákra, a kiérdemelt díjakra és dicséretekre, a

kimaradásokra, magatartásra és a kiadott közokiratokra vonatkozóan kell begyűjteni.

A gyermekek és tanulók szociális státusának meghatározására az adatokat a lakhatási körülményeikre és családjuk helyzetére vonatkozóan kell begyűjteni. A szülők, gyámok és a nevelő szülők szociális státusának meghatározására az adatokat a szakképesítésükre, foglalkozásukra és foglalkoztatási formájukra vonatkozóan, az intézményben foglalkoztatottak tekintetében pedig a foglalkozásukra, szakképesítésükre, munkakörükre, licenciájukra, keresetükre, szolgálati előrehaladásukra és pályájukra vonatkozóan kell begyűjteni.

A gyermekek és tanulók egészségi állapotára a kiegészítő oktatási, egészségügyi és szociális támogatásnyújtás szükségességének elbírálása alapján kapott adatokat gyűjtik egybe, amelyet a reszortközi különbizottság állapít meg.

A nyilvántartásba és a közokiratokba bekerülő adatok vezetésének, begyűjtésének, feltöltésének, frissítésének, hozzáférhetőségének részletes feltételeit és módját, valamint a nyilvántartások vezetése és a közokiratok kiadása tekintetében jelentős egyéb kérdéseket az oktatásügygel megbízott miniszter (a továbbiakban: miniszter) írja elő.

A nyilvántartásba beírt személyi adatokat az oktató-nevelő munka szükségleteire gyűjtik be, dolgozzák fel, őrzik és használják, külön törvénnyel összhangban.

Az hatáskörrel rendelkező minisztériumnak az adatokat statisztikai formában küldik meg, kivéve a tanárok, nevelők és szakmunkatársak, az intézményi igazgatók és titkárok licenciáiról vezetett regiszterbe kerülő személyi adatokat.

Az adatfeldolgozás célja

10c. szakasz

Az adatfeldolgozás célja a gyermekek és tanulók beiskolázása figyelemmel kíséréséhez szükséges mutatószámok, az oktatási és nevelési rendszer hatékony és színvonalas működésének, az oktatási politika tervezésének biztosítása; a gyermekek és a tanulók oktatási-nevelési szintjének, a tanárok, a nevelők és a szakmunkatársak hivatásbeli státusának és továbbképzésének, az oktatási és nevelési intézmények munkájának figyelemmel kísérése, tanulmányozása és fellendítése; az oktatási és nevelési rendszer hatékony finanszírozása és az oktatás és nevelés területén a nemzeti és nemzetközi kutatások végrehajtásához szükséges alapok megteremtése.

Adatvédelem

10d. szakasz

Az adatbegyűjtés, -tárolás, -feldolgozás és -felhasználás minden fajtáját külön törvénnyel összhangban kell végrehajtani, tiszteletben tartva a személyi adatok védelmét szabályozó törvényben előírt elveket.

A személyes adatokat tudományos kutatómunka szükségleteire és az oktatáspolitikai és statisztikai elemzések kidolgozása alkalmával az oktatás és nevelés részvevői identitásának védelmét biztosító módon kell felhasználni és közzétenni.

Az adatok felhasználása

10e. szakasz

Az egységes tanügyi információs rendszer adatainak felhasználója lehet állami és más szerv és szervezet, valamint jogi és természetes személy, feltéve ha törvényi vagy más jogszabályi felhatalmazása van az adatok kérésére és fogadására, ha ezek az adatok a hatáskörébe tartozó teendők ellátása tekintetében elengedhetetlenek, vagy kutatási szükségletekre szolgálnak, és biztosítja a személyi adatok védelmét.

Az egységes tanügyi információs rendszer adatbázisában levő adatokat biztonsági intézkedéssel feltétlenül védeni kell az illetéktelen hozzáféréstől és felhasználástól.

Az egységes tanügyi információs rendszer létrehozásának, az adatok begyűjtésének, feltöltésének, frissítésének és hozzáférhetőségének részletes feltételeit és módját, valamint a szóban forgó rendszer tekintetében jelentős egyéb kérdéseket a miniszter írja elő.

Az adatok frissítése és őrzése

10f. szakasz

A nyilvántartásban, illetve az adatbázisban szereplő adatokat a változás napján, de legkésőbb a változás beálltától számított 30 napon belül frissíteni kell.

A nyilvántartásban, illetve az adatbázisban és az egységes tanügyi információs rendszerben szereplő adatok őrzésének határidőit külön törvény szabályozza.

Felügyelet

11. szakasz

A jelen törvény alkalmazása felett a Minisztérium gyakorol felügyeletet, a törvénnyel összhangban.

II. AZ OKTATÁS ÉS NEVELÉS SZÍNVONALÁNAK FEJLESZTÉSE, BIZTOSÍTÁSA ÉS FELLENDÍTÉSE

1. Tanácsok

A tanácsok fajtái

12. szakasz

Az oktatás és nevelés színvonalának figyelemmel kísérése, fejlődésének lehetővé tétele és fellendítése végett megalakul:

1) a Nemzeti Tanügyi Tanács – az iskoláskor előtti, az általános iskolai, az általános és a művészeti középiskolai oktatás és nevelés területére;

2) a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács – a szakközépiskolai oktatás és nevelés, a specialista és mesteroktatás, a felnőttoktatás, a munkára való képzés, a szakképzés és kiképzés területére.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti tanácsok kötelesek kölcsönösen együttműködni és a közös érdekű kérdések megvitatása alkalmával álláspontjaikat összehangolni.

Amikor az e szakasz 1. bekezdése szerinti tanácsok az oktatás területe tekintetében általános jelentőségű kérdéseket vitatnak meg, kötelesek azzal a megfelelő tanáccsal összehangolt álláspontot biztosítani, amelynek a hatáskörébe a felsőoktatás fejlesztésének kérdése tartozik.

A tanácsok kötelesek munkájukról és az oktatás és nevelés területén uralkodó helyzetről a Nemzetgyűlés, illetve a Kormány elé legalább egyszer évente jelentést terjeszteni.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti tanácsok tanárokból, nevelőkből, szakmunkatársakból és más kiemelkedő szakemberekből és tudósokból álló állandó és időszaki bizottságot alakíthatnak, az ügyrenddel összhangban.

Az e szakasz 5. bekezdése szerinti állandó különbizottságok megalakulhatnak a nemzeti kisebbségek külön érdekeit szolgáló oktatási kérdésekre is.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti Tanács munkájához szükséges eszközöket a Szerb Köztársaság költségvetése biztosítja. A Nemzeti Tanügyi Tanács tagjai munkájukért a Nemzetgyűlés illetékes bizottsága által megállapított összegben, a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács tagjai pedig a Kormány által megállapított összegben jogosulnak térítésre.

A Minisztérium köteles az e szakasz 1. bekezdése szerinti tanácsok szükségleteire az adminisztratív-műszaki teendők ellátásának valamennyi feltételét biztosítani.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti tanácsok tagjaik összlétszámának többségével hoznak döntést.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti tanácsok meghozzák ügyrendjüket.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti tanácsok munkája nyilvános.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti tanácsok elnökét az oktatási szakemberek közül kell választani.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti tanácsok ülésein a Minisztérium és a Szerb Köztársaság Nemzetgyűlése illetékes bizottságának képviselője döntéshozatali jog nélkül vesz részt.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti tanácsok ülésein a diákszemléknek a Szerb Köztársaság Középiskolai Uniója által megválasztott két-két képviselője döntéshozatali jog nélkül vesz részt.

A Nemzeti Tanügyi Tanács összetétele

13. szakasz

A Nemzeti Tanügyi Tanácsnak 43 tagja van, beleértve az elnököt is.

A Nemzeti Tanügyi Tanács elnökét és tagjait a Nemzetgyűlés választja meg hatéves időtartamra.

A Nemzeti Tanügyi Tanács elnökét és tagjait az alábbiak közül kell megválasztani:

1) három tagot az akadémikusok – rendes egyetemi tanárok képviselőjében, a Szerb Tudományos és Művészeti Akadémia által benyújtott jelöltlistáról és egy tagot a Szerb Maticából a rendes egyetemi tanárok képviselőjében, a Szerb Matica által benyújtott jelöltlistáról;

2) négy tagot a Belgrádi Egyetem tanárai képviselőjében, a Belgrádi Egyetem által benyújtott jelöltlistáról;

3) egy-egy tagot a Szerb Köztársaság, illetve az autonóm tartomány által alapított más egyetemek: Niši Egyetem, Kragujevaci Egyetem, Újvidéki Egyetem, a Kosovska Mitrovica-i székhelyű Prishtinai Egyetem, valamint a Belgrádi Művészeti Egyetem és a Novi Pazar-i Állami Egyetem tanárai képviselőjében kell megválasztani a felsorolt egyetemek által benyújtott jelöltlistáról;

4) egy tagot az osztálytanító tanárokat képező kar tanárai képviselőjében, a Szerb Köztársaság által alapított karok által együttesen benyújtott jelöltlistáról;

5) egy-egy tagot a tanárok, a nevelők és a szakmunkatársak közül: a Szerbiai Nevelők Egyesületei Szövetségének, a Szerb Köztársaság Tanítói Szövetségének, a Szerbiai Szerb Nyelvi és Irodalmi Társaság, a Szerbiai Idegen Nyelvi Társaság, a Szerbiai Matematikus Társaság, a Szerbiai Történelem Társaságok Szövetsége, a Szerb Geográfus Társaság, a Szerbiai Fizikus Társaság, a Szerb Vegyész Társaság, a Szerb Biológus Társaság, a Szerb Filozófus Társaság, a Szerbiai Zene- és Balettpedagógusok Egyesületei Szövetségének, a Szerbiai Képzőművészet Pedagógusok Társasága, a Testnevelő Tanárok Szövetsége, a Szerbiai Pszichológus Társaság, a Szerbiai Pedagógus Társaság, a Szerbiai Szociológus Társaság és a Szerbiai Defektológus Társaság képviselőjében, a fenti egyesületek által benyújtott jelöltlista alapján;

6) két tagot a szakközépiskolák közösségeinek képviselőjében, az említett közösségek által közösen benyújtott jelöltlistáról és egy tagot a Gimnáziumok Közösségének képviselőjében, az említett Közösség által benyújtott jelöltlistáról;

7) egy tagot az óvóképző szakfőiskolai intézmények képviselőjében a Szerb Köztársaság által alapított szóban forgó felsőoktatási intézmények által közösen benyújtott listáról;

8) egy tagot a szerb pravoszláv egyházból, az említett egyház által benyújtott jelöltlistáról;

9) egy tagot a hagyományos egyházak és egyházközösségek - kivéve a szerb pravoszláv egyházat - képviselőjében a fenti egyházak és egyházközösségek által közösen benyújtott jelöltlistáról;

10) egy tagot a nemzeti kisebbségek képviselőjében a nemzeti kisebbségi tanácsok által közösen benyújtott jelöltlistáról;

11) egy tagot a nemzeti foglalkoztatási szervezet képviselőjében, az említett szervezet által benyújtott jelöltlistáról;

12) egy tagot a Szerb Köztársaság területére az oktatás területén alakult reprezentatív szakszervezetek képviselőjében, az említett szakszervezetek által közösen benyújtott jelöltlistáról;

13) egy tagot a munkáltatók egyesületének képviselőjében, az említett egyesületek által közösen benyújtott jelöltlistáról.

A listák előterjesztői a jelöltek - szakembereket a Tanács hatáskörébe tartozó oktatási szintre és területre javasolják.

Az e szakasz 3. bekezdése szerinti lista előterjesztői kötelesek a Nemzeti Tanügyi Tanács tagjelöltjeinek listáját a Tanács leköszönő tagjai megbízatási idejének lejártá előtt négy hónappal benyújtani.

Az e szakasz 3. bekezdése szerinti lista a megválasztandó tagok létszámánál több jelöltet tartalmaz.

Ha a lista előterjesztője a listát az e szakasz 5. bekezdésében megjelölt határidőben nem nyújtja be, a Nemzetgyűlés a Nemzeti Tanügyi Tanács tagjait az előírt struktúrából választja meg.

A Nemzeti Tanügyi Tanács tagjainak legalább felét az oktatás és nevelés területével foglalkozó szakemberek közül kell megválasztani.

A Nemzeti Tanügyi Tanács tagjának nem nevezhető ki állami szervben, a területi autonómia szervében, illetve helyi önkormányzati szervben tisztségre kinevezett, megválasztott vagy munkakörbe helyezett személy, politikai párt vagy intézményi igazgatási szervben megválasztott személy, a Minisztériumban, az Oktatás- és Nevelésfejlesztési Intézetben, az Oktatási és Nevelési Minőségértékelő Intézetében, a Tankönyv és Taneszköz Intézetben foglalkoztatott személy, sem községi tanfelügyelő.

A Nemzetgyűlés a Nemzeti Tanügyi Tanács tagját megbízatásának lejártá előtt felmenti, mégpedig: saját kérésére, előterjesztője javaslatára és ha nem tesz eleget a Nemzeti Tanügyi Tanács tagja tisztségének, illetve eljárásával megsérti az általa betöltött tisztség tekintélyét, vagy ha beáll az e szakasz 9. bekezdése szerinti körülmény.

A Nemzeti Tanügyi Tanács tagja megbízási idejének lejártá előtti felmentése esetén, a Tanács megbízási idejének lejártáig, a megfelelő előterjesztett listáról új tagot kell választani.

A Nemzeti Tanügyi Tanács hatásköre

14. szakasz

A Nemzeti Tanügyi Tanács az oktatási és nevelési rendszer fejlesztésének és fellendítésének területén:

1) figyelemmel kíséri és elemzi a hatáskörébe tartozó valamennyi oktatási szinten uralkodó helyzetet és az oktatási rendszernek az európai elvekkel és értékekkel való összehangoltságát;

2) megállapítja az iskoláskor előtti, az általános iskolai és az általános és művészeti középiskolai oktatás és nevelés színvonalának fejlesztési és fellendítési irányvonalait;

3) az iskoláskor előtti, az általános iskolai és az általános és művészeti középiskolai oktatás és nevelés megállapított fejlesztési irányvonalai alapján részt vesz az oktatási stratégia előkészítésében;

4) megvitatja, állást foglal és véleményt mond a Minisztériumnak az oktatás és nevelés területe tekintetében jelentős kérdéseket szabályozó törvények és egyéb aktusok meghozatalának eljárásában;

5) megállapítja:

(1) az eredmények általános és külön szabványait;

(2) a tanári és nevelői hivatás kompetenciáinak és hivatásbeli fejlődésük szabványait;

(3) az igazgató kompetenciáinak szabványait;

(4) a tankönyvek és taneszközök szabványait;

(5) az iskoláskor előtti nevelés és oktatás területén hozott külön programok teljesítési feltételeinek szabványait;

(6) az intézmény működési színvonalának szabványait;

6) meghozza az iskoláskor előtti nevelés és oktatás programalapjait, az általános iskolai és az általános és művészeti középiskolai oktatás és nevelés tanterveit és tanmeneteit, a szakközépiskolai oktatás és nevelés, valamint a felnőttoktatás általános oktatási tantárgyaira vonatkozó tanterveket és tanmeneteket és a nevelési programalapot;

7) megállapítja az általános iskolai oktatás és nevelés záróvizsga-programjának és az általános és a művészeti érettségi javaslatát, a jelen és külön törvénnyel összhangban;

8) megállapítja az új tankönyvek iránti szükségletet, meghozza a tankönyvek tervét és javasolja a miniszternek az iskoláskor előtti, az általános iskolai és az általános és művészeti középiskolai oktatás és nevelés, a szakközépiskolai oktatás és nevelés, valamint a felnőttoktatás általános tantárgyai tankönyveinek és taneszközeinek jóváhagyását;

9) ajánlásokat tesz a felsőoktatás fejlesztésében illetékes tanácsnak a tanárok, a nevelők és a szakmunkatársak képzésére és pótképzésére;

10) konzultációt biztosít a társadalmilag leszakadó jelentős csoportok képviselőivel és kikéri véleményüket, továbbá más teendőket lát el, a törvénnyel összhangban.

Az e szakasz 1. bekezdésének 5) pontja szerinti aktusokat A Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönyében, az e szakasz 1. bekezdésének 6) pontja szerinti aktusokat pedig a Tanügyi Közlönyben kell közzétenni.

A Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács összetétele

15. szakasz

A Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács 21 tagból áll, beleértve az elnököt is.

A Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács elnökét és tagjait a Kormány nevezi ki a gazdasági kamara, az iparosok, a munkáltatók egyesülete, a szakoktatás és felnőttoktatás területe, a gazdaság, a foglalkoztatás, a munka, a szociális és ifjúságpolitika, a szakiskolai közösségek és a Szerb Köztársaság területére alakult reprezentatív szakszervezetek kiemelkedő képviselői közül.

A Kormány a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács tagjait hatéves időtartamra nevezi ki.

Az e szakasz 3. bekezdésétől eltérően az először kinevezett Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács tagjai felének megbízatása három évre szól.

A Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács tagjának nem nevezhető ki az állami szervben, a területi autonómia szervében, illetve helyi önkormányzati szervben tisztségre megválasztott, kinevezett vagy munkakörbe helyezett személy, politikai párt szervében vagy az iskolaszékben megválasztott személy.

A Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács hatásköre

16. szakasz

A Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács:

1) figyelemmel kíséri és elemzi a hatáskörébe tartozó oktatás helyzetét, az európai elvekkel és értékekkel való összehangoltságát, továbbá intézkedéseket javasol előmozdítására;

2) részt vesz a szakoktatás fejlesztésére és színvonalának fellendítésére irányuló stratégia előkészítésében, különös tekintettel a középfokú szakoktatásra és nevelésre, a felnőttoktatásra, a specialista és mesterképzésre, a fejlődési zavarokkal küszködő és rokkant személyek középfokú szakképzésére és kiképzésére, továbbá a (formális és nem formális) szakképzés egyéb formáira.

3) a miniszternek javasolja:

(1) az oktatási profilok jegyzékét;

(2) a szakközépiszkolai oktatás eredményeinek külön szabványait;

(3) a szakiskolák és a felnőttoktató iskolák munkaminőségének kiegészítő szabványait;

(4) a szakközépiszkolai, a szakmai továbbképzési és más szakképzési formák szintjeinek minősítési szabványait;

(5) a programszabványokat és a szakmai képesítési és kiképzési programok teljesítési szabványait, ha az iskolán kívüli jogszabályok szerint valósulnak meg;

(6) a oktatási profilokra vonatkozó tanterv és tanmenet részét, mégpedig a szakközépiszkolai oktatás és nevelés és a felnőttoktatás és a szakképzés más formái – munkára való képzés, szakmai képzési és kiképzés szaktantárgyait és moduljait;

(7) a specialista vizsga, a mestervizsga, a munkára való képzés záróvizsgája, a szakmai képzési vizsga, a kiképzési vizsga és az előzőleg megszerzett tudás és készségek elismerési modelljének programját, a jelen és külön törvénnyel összhangban;

(8) a szakérettségi és a szakközépiszkolai záróvizsga programját;

(9) a szaktantárgyak oktatásában használt tankönyvek és taneszközök jóváhagyását;

(10) a középfokú szakoktatás, a szakmai továbbképzés és a szakmai képzés egyéb formáinak szintjén a nemzeti képesítési keretet;

4) a törvénytervezeteket, a szakiskolai és a felnőttoktató iskolai hálózatokra vonatkozó jogszabály javaslatokat és az oktatás tekintetében a hatáskörébe tartozó jelentős kérdéseket szabályozó más aktusokat előkészítésük során megvitatja, álláspontot alakít ki és véleményt mond róluk a Minisztériumnak;

5) figyelemmel kíséri, ösztönzi és irányítja az oktatást és a foglalkoztatást egybekapcsoló tevékenységeket és a gazdasági fejlődésre gyakorolt hatásukat;

6) a szociális partnerek szükségleteit és érdekeit bevonva egybekapcsolja a szakoktatás és a felnőttoktatás fejlesztési irányjaival;

7) megvitatja és javasolja a hatáskörének területéhez tartozó fejlesztési modelleket és hivatásbeli tanácsadást;

8) egyéb teendőket is ellát, a törvénnyel összhangban.

2. INTÉZETEK

17. szakasz

A Szerb Köztársaság az oktatási és nevelési rendszer színvonalának és fejlődésének figyelemmel kísérése, biztosítása és fellendítése, az iskoláskor előtti, általános iskolai és középiskolai oktatási és nevelési fejlesztési, tanácsadói, kutatási és egyéb szakteendők ellátása céljából megalapítja:

1) az Oktatás- és Nevelésfejlesztési Intézetet és

2) az Oktatási és Nevelési Minőségértékelő Intézetet.

Az Oktatás- és Nevelésfejlesztési Intézet és az Oktatási és Nevelési Minőségértékelő Intézet (a továbbiakban: intézetek) alapító okiratát a Kormány hozza meg.

Az intézetek megalapítása, szervezése és munkája tekintetében a közszolgáltatokról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

Az intézetek név-, székhely és státusbeli változásairól a Kormány dönt.

Az intézetek alapszabályát, éves tervét és munkaprogramját a Kormány hagyja jóvá.

Az intézetek kötelesek minden közös érdekű oktatási és nevelési kérdésben együttműködni.

Az intézetek munkájukat, terveiket és programjaikat összehangolják a Kormánynak az oktatásra és nevelésre vonatkozóan megállapított fejlesztési irányvonalával, a Minisztérium, a Nemzeti Tanügyi Tanács és a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács tervaktusaival, valamint az európai integrációra vonatkozó tevékenységekkel.

Az intézetek munkájukról legalább évente egyszer jelentést nyújtanak be a Kormánynak, az intézet tevékenysége tekintetében fontos kérdésekről pedig időszaki jelentéseket tesznek a Minisztériumnak.

Az intézetek megalapításához és működéséhez szükséges eszközöket a Szerb Köztársaság költségvetése biztosítja.

Az Oktatás- és Nevelésfejlesztési Intézet

18. szakasz

Az Oktatás- és Nevelésfejlesztési Intézet szakteendőket lát el az oktatás és nevelés területéről, részt vesz a Minisztérium, a Nemzeti Tanügyi Tanács, a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács hatáskörébe tartozó jogszabályok előkészítésében, valamint a törvénnyel, az alapító okirattal és az alapszabállyal összhangban levő más teendőket lát el.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti Intézet összetételében levő szervezeti egységek – központok a következők:

- 1) Program- és Tankönyvfejlesztő Központ;
- 2) Szakoktatási és Felnőttoktatási Központ;
- 3) az Oktatásban Foglalkoztatottak Hivatásbeli Fejlesztési Központja;

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti Intézetnek lehetnek a nemzeti kisebbségek oktatásának kérdéseivel foglalkozó külön szervezeti egységei, valamint más szervezeti egységei, az alapszabállyal összhangban.

A Program- és Tankönyvfejlesztő Központ

19. szakasz

A Program- és Tankönyvfejlesztő Központ keretében levő Oktatás- és Nevelésfejlesztési Intézet szakteendőket lát el, különös tekintettel:

1) a szabványok előkészítésére:

(1) a tankönyvek és taneszközök színvonalára;

(2) az iskoláskor előtti nevelés és oktatás külön programjai megvalósítási feltételeire vonatkozóan;

2) az előkészítésre:

(1) az iskoláskor előtti nevelés és oktatás programalapjaira;

(2) az általános iskolai, az általános és művészeti középiskolai oktatás és nevelés tanterveire és tanmeneteire;

(3) a nevelési programalapokra;

(4) a szakoktatásban és nevelésben és a felnőttoktatásban az általános oktatási tantárgyak tantervi és tanmeneti részére vonatkozóan;

3) a külföldön folyó iskoláskor előtti és általános iskolai oktatási program előkészítésére;

4) az általános iskolai, az általános és művészeti középiskolai oktatás és nevelésben a tankönyvek terveinek előkészítésére és a szakoktatásban és a felnőttoktatásban az általános oktatási tantárgyak tankönyvtervei előkészítésében való részvételre;

5) az általános iskolai, az általános és művészeti középiskolai oktatás és nevelés és a szakoktatásban és a felnőttoktatásban az általános oktatási tantárgyak tankönyveinek szakvéleményezésére;

6) a jelen törvénnyel és az alapító okirattal összhangban levő egyéb teendőkre.

Az e szakasz 1. bekezdésének 5) pontja szerinti teendőket az Oktatás- és Nevelésfejlesztési Intézet rábízott teendőként látja el.

A Szakoktatási és Felnőttoktatási Központ

20. szakasz

A Szakoktatási és Felnőttoktatási Központ keretében levő Oktatás- és Nevelésfejlesztési Intézet szakteendőket lát el, különös tekintettel:

1) a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács hatáskörébe tartozó szabványok előkészítésére;

2) a szakközépiskolai oktatás és nevelés tantervei és tanmenetei oktatási profilokra vonatkozó részének és a záróvizsga és a szakérettségi programjainak előkészítésére;

3) az általános iskolai és szakközépiskolai tantervek és tanmenetek felnőttoktatási részének és a záróvizsga és a szakérettségi programjának előkészítésére;

4) a mester- és specialistaoktatás programjának és vizsgájának előkészítésére;

5) a munkára való képzés és záróvizsgája tanterve és tanmenete részének, a szakképzési programok és vizsgaprogramok, a kiképzési programok és az előzetesen szerzett ismeretek és készségek vizsgája és elismerési modellje programjának előkészítésére;

6) a szakoktatásban és a felnőttoktatásban használt tankönyvek és a taneszközök minőségi szabványai és a tankönyvtervek előkészítésében való részvételre;

7) a szakoktatásban és a felnőttoktatásban használt tankönyvek jóváhagyási eljárásában való szakmai értékelésre;

8) a szakközépiskolai specialista és mesteroktatás és a szakoktatás más formái minősítése nemzeti kereteinek előkészítésére;

9) az oktatási profilok jegyzékének előkészítésére;

10) a felnőttoktató szakiskolák és iskolák hálózatának előkészítésére és célszerűségük figyelemmel kísérésére;

11) a szakoktatást és foglalkoztatást egybekapcsoló fejlesztési projektumok és tevékenységek előkészítésére;

12) a szakképzési és kiképzési programok szabványai teljesítésének megállapítására, amikor iskolán kívüli jogszabályok szerint valósulnak meg;

13) a szakképzési és kiképzési különprogramok megvalósítási szabványai teljesítésének véleményezésére;

14) segíti a szociális párbeszéd és a partnerség koordinálását a szakoktatás és a felnőttoktatás tervezésének, fejlesztésének és megvalósításának különböző szintjein;

15) ellát más teendőket is a jelen törvénnyel és az alapító okirattal összhangban.

Az Oktatás- és Nevelésfejlesztési Intézet az e szakasz 1. bekezdésének 7) és 12) pontja szerinti teendőket rábízott teendőként látja el.

Az Oktatásban Foglalkoztatottak Hivatásbeli Fejlesztési Központja

21. szakasz

A Foglalkoztatottak Hivatásbeli Fejlesztési Központja keretében levő Oktatás- és Nevelésfejlesztési Intézet szakteendőket lát el, különös tekintettel:

1) a tanári és nevelői hivatás kompetencia-szabványainak előkészítésére, hivatásbeli fejlődésükre és az igazgató kompetenciáira;

2) az iskoláskor előtti, az általános iskolai és a középiskolai oktatásban és nevelésben foglalkoztatottak állandó szakmai továbbképzési és hivatásbeli fejlesztési rendszerének fejlesztésére;

3) a gyakornokok munkába való beindítása programjának és a munkaengedély megszerzéséhez szükséges vizsgaprogram előkészítésére;

4) a tanárok, a nevelők, a szakmunkatársak és az igazgatók állandó szakmai továbbképzése programjának jóváhagyására;

5) a foglalkoztatottak hivatásbeli fejlődését szorgalmazó európai és a nemzetközi programok teljesítésében való részvételre;

6) a tanárok és a nevelők részére az oktatási célok elérését és az eredmények szabványait támogató, valamint az oktatási és nevelési rendszer elveit betartó kiegészítő anyagok és kézikönyvek előkészítésére;

7) egyéb teendőket, a jelen törvénnyel és az alapító okirattal összhangban.

Az Oktatás- és Nevelésfejlesztési Intézet az e szakasz 1. bekezdésének 4. pontja szerinti teendőket rábízott teendőként látja el.

Az Oktatási és Nevelési Minőségértékelő Intézet

22. szakasz

Az Oktatási és Nevelési Minőségértékelő Intézet szakteendőket lát el a fokozatok figyelemmel kísérése és értékelése, az általános elvek végrehajtása, az oktatás és nevelés céljai, az oktatási szintek és fajták szerinti vívmányok szabványai megvalósultságának területén, valamint egyéb teendőket a törvénnyel, az alapító okirattal és az alapszabállyal összhangban.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti Intézet különösen az alábbiakkal kapcsolatos teendőket látja el:

1) előkészíti:

(1) az eredmények általános és különös szabványait;

(2) az intézmény munkájának minőségi szabványait;

(3) az általános iskolai oktatás és nevelés és az általános és művészeti középiskolai oktatás és nevelés eredményeinek külön szabványait;

(4) az általános iskolai oktatás és nevelés záróvizsga-, az általános és művészeti középiskolai oktatás és nevelés érettségivizsga-programját;

(5) az általános iskolai oktatás és nevelés záróvizsgája, az általános és művészeti középiskolai oktatás és nevelés általános és művészeti érettségijét, valamint a vizsga eredményeinek feldolgozását és elemzését;

2) értékeli a kísérleteket,

3) értékeli az intézmény munkáját;

4) nemzetközi kutatásokat, nemzeti vizsgálatokat bonyolít le és figyelemmel kíséri a tanulói eredményeket;

5) szaktámogatást nyújt a minőségbiztosítás, továbbá az adatbegyűjtés és – feldolgozás kérdésében a Minisztériumnak és az illetékes tanácsoknak;

6) szaktámogatást nyújt az intézményeknek a célok, az eredmények általános és külön szabványai megvalósulási szintjének figyelemmel kísérése és értékelése, az intézmények önértékelése, a tanulók vizsgáztatásához és osztályozásához szükséges anyagok előkészítése, a külön szabványok alkalmazására vonatkozó szakmai ajánlások előkészítése;

7) figyelemmel kíséri az oktatási és nevelési minőségértékelési és –biztosítási rendszernek az európai országok oktatási és nevelési minőségértékelési és – biztosítási rendszerével való összehangoltságát;

8) egyéb teendőket lát el a jelen törvénnyel, az Intézet alapító okiratával és alapszabályával összhangban.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti Intézet kötelékében szervezeti egységek – központok vannak, mégpedig:

- 1) Szabványosítási Központ,
- 2) Vizsgaközpont;
- 3) Értékelő és Kutatóközpont.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti Intézetnek lehet a nemzeti kisebbségek oktatásával foglalkozó külön szervezeti egysége, valamint más szervezeti egységei, az alapszabállyal összhangban.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti Intézet az oktatási mutatószámokról külön időszaki jelentéseket nyújt be a Minisztériumnak.

Szakmai különbizottságok

23. szakasz

Az intézetek a tevékenységi körükbe tartozó egyes teendők ellátására oktatási és nevelési szakemberekből álló különbizottságokat és csapatokat alakíthatnak, vagy tudományos kutatóintézményeket alkalmazhatnak a Minisztérium jóváhagyásával.

A Nemzeti Tanügyi Tanács, a miniszter és az intézetek viszonya

24. szakasz

A jelen törvény 17. szakasza szerinti intézetek, amelyeknek a hatáskörébe tartozik a Nemzeti Tanügyi Tanács vagy a miniszter által meghozandó törvénynél alacsonyabb rendű aktusok előkészítése vagy az előkészítésükben való részvétel, kötelesek elvégezni az említett teendőket és az előkészített anyagokat a miniszter által kijelölt határidőben megküldeni a Minisztériumnak. Az eljárást a miniszter kezdeményezi a megfelelő intézethez benyújtott kérelemmel.

A miniszter az e szakasz 1. bekezdésében említett intézetek anyagát megvitatás, javaslat-megerősítés vagy döntéshozatal végett megvitatásra megküldi a Nemzeti Tanügyi Tanácsnak.

Ha a Nemzeti Tanügyi Tanács az e szakasz 2. bekezdése szerinti anyag kézhezvételétől számított legkésőbb három hónapon belül nem hozza meg a hatáskörébe tartozó aktust, az aktust a miniszter hozza meg.

3. Minisztérium

A Minisztérium hatásköre

25. szakasz

A gyermekek, a tanulók és a felnőttek ingyenes oktatáshoz és a jelen törvényben megállapított egyéb jogainak érvényesítéséhez szükséges feltételek biztosítása során a Minisztérium megtesz minden szükséges intézkedést, melyek biztosítják e jogok teljes mértékű érvényesítését.

A Minisztérium az oktatás és nevelés általános elveivel és céljaival összhangban biztosítja az oktatási és nevelési rendszer működését, mindenekelőtt:

- 1) tervezi és figyelemmel kíséri az oktatás és nevelés fejlődését;
- 2) felügyeletet gyakorol az intézmények és intézetek munkája felett;
- 3) tervezi, koordinálja és megszervezi az intézményekben foglalkoztatottak állandó szakmai továbbképzési programjait;
- 4) köztársasági szinten ellenőrzi az előírt oktatási és nevelési célok megvalósultságának eredményeit;
- 5) megteremti a nemzetközi együttműködést az oktatási és nevelési rendszer fejlesztésének terén, továbbá a külföldi tapasztalatok és az európai programok és eredmények elemzését és átadását;
- 6) létrehozza és irányítja a Szerb Köztársaság egységes tanügyi információs rendszerét, gondoskodik a zavartalan adatáramlásról és biztosítja az adatokhoz való hozzáférést és védelmüket;
- 7) regisztert vezet a tanárokról, a nevelőkről, a szakmunkatársakról és az igazgatókról, és kiadja számukra a munkaengedélyt;
- 8) a középiskolai szakoktatás, a szakmai továbbképzés és a szakmai oktatás más formái szintjén megállapítja a nemzeti minősítési keretet.

Az e szakasz 2. bekezdésének 8) pontja szerinti aktust közzé kell tenni a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönyében.

Tanügyi hatóság

26. szakasz

A szakmai-pedagógiai felügyelet gyakorlása, a fejlesztéstervezés és az intézmények munkája minőségbiztosításának támogatása és a törvényben megállapított egyéb teendők ellátása céljából a Minisztériumban a felsorolt teendőknek a Minisztérium székhelyén kívüli ellátására szervezeti egységek – tanügyi hatóságok alakulnak, a törvénnyel összhangban.

A Minisztérium a tanügyi hatóság keretében:

- 1) szakmai-pedagógia felügyeletet gyakorol az intézményekben;

- 2) koordinálja a tanárok, nevelők, szakmunkatársak, igazgatók és intézményi titkárok szakmai továbbképzését;
- 3) támogatja az iskoláskor előtti, az iskolai és a nevelési programok fejlesztési tervezését és fejlesztését, valamint az oktatás és nevelés minőségbiztosítását;
- 4) részt vesz az oktatási és nevelési fejlesztési tervek előkészítésében a tanügyi hatóság megalakítása szerinti területeken, és figyelemmel kíséri megvalósításukat;
- 5) minden feltételt biztosít, hogy az intézmények az egységes tanügyi információs rendszer keretében zavartalanul feltöltsék, betöltsék, frissítsék és fenntartsák az oktatási és nevelési adatbázist;
- 6) ellenőrzi az intézmények pénzellátási eszközeinek rendeltetésszerű felhasználását;
- 7) egyéb teendőket is ellát, a törvénnyel és más jogszabályokkal összhangban.

III. AZ INTÉZMÉNYEK ÉS MÁS SZERVEZETEK

Az intézményfajták

27. szakasz

Oktatási és nevelési tevékenységet folytatnak:

- 1) iskoláskor előtti nevelést és oktatást – az iskoláskor előtti intézmény;
- 2) általános oktatást és nevelést – az általános iskola, felnőttoktató általános iskola, alapfokú zeneiskola, illetve balettiskola és a fejlődési zavarokkal küszködő tanulókat oktató általános iskola;
- 3) középfokú oktatást és nevelést – a középiskola, mégpedig: gimnázium (általános és szakosított), szakiskola, vegyes iskola (gimnázium és szak vagy művészeti iskola), művészeti iskola, felnőttoktató középiskola és a fejlődési zavarokkal küszködő tanulókat oktató középiskola.

Az iskola biztosíthatja a tanulók számára az elszállásolást és étkezést (a továbbiakban: iskola kollégiummal).

A fejlődési zavarokkal küszködő tanulókat oktató iskola pótlólagos támogatást nyújthat a nevelői csoportban, illetve másik iskolában és a családban a fejlődési zavarokkal küszködő gyermekek, tanulók és felnőttek oktatásához, a miniszter által előírt kritériumokkal és szabványokkal összhangban.

Unikát intézmény a jelen törvény értelmében az az intézmény, amely a Szerb Köztársaságban egyedülként valósít meg egy adott oktatási és nevelési programot.

A Szerb Köztársaság tekintetében különös érdekű intézmény a jelen törvény értelmében az az intézmény, amely a Szerb Köztársaság tekintetében különös

érdekű oktatási és nevelési programot valósít meg, illetve a Szerb Köztársaság tekintetében különös kulturális, tanügyi vagy történelmi jelentőségű

Az unikát és a Szerb Köztársaság tekintetében különös jelentőségű intézményeket a Kormány határozza meg.

Intézményalapítás

28. szakasz

Az intézményt alapíthatja a Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány, helyi önkormányzat, más jogi vagy természetes személy.

Intézményalapító nem lehet olyan természetes személy, akit jogerős ítélettel olyan bűncselekményért ítélték el, amelyért legalább három hónapig terjedő feltétel nélküli börtönbüntetésre ítélték, vagy akit: családon belüli erőszak bűncselekménye, kiskorú személy elrablása, kiskorú személy elhanyagolása és bántalmazása vagy vérfertőzés bűncselekménye miatt; csúszópénz elfogadása vagy adása bűncselekménye; a nemi szabadság, jogforgalom és az emberiség, valamint a nemzetköz joggal védett más javak ellen elkövetett bűncselekmény miatt ítélték el, tekintet nélkül a kiszabott büntetőszankcióra, sem olyan személy, akiről a törvénnyel összhangban hátrányosan megkülönböztető magatartás tanúsítását állapították meg.

A Szerb Köztársaság, illetve az autonóm tartomány a felsőoktatási intézmény tanbázisaként külön intézményt – gyakorló intézményt alapíthat, a jelen törvénnyel összhangban.

Az e szakasz 3. bekezdése szerinti intézményalapítás részletesebb feltételeit, az igazgatási szerv tagjai javasolásának módját, az igazgatóra vonatkozó feltételeket, a tanárookra, a nevelőkre és a szakmunkatársakra vonatkozó külön feltételeket a miniszter írja elő.

Intézményhálózat

29. szakasz

A Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány vagy helyi önkormányzati egység által alapított intézmények számát és területi megoszlását - fajtájuk és szerkezetük szerint - az intézményhálózatról szóló aktussal kell tervezni.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti intézményt az intézményhálózatról szóló aktussal összhangban kell megalapítani.

A Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány vagy helyi önkormányzat által alapított iskoláskor előtti intézményekről szóló aktust és az általános iskolai hálózatról szóló aktust a helyi önkormányzat képviselő-testülete a Kormány által megállapított kritériumok alapján hozza meg.

Abban a helyi önkormányzat, amelyben a nemzeti kisebbség nyelve és írása hivatalos használatban van, illetve amelyben az oktatási és nevelési tevékenység a nemzeti kisebbség nyelvén és írásával folyik, az iskoláskor előtti intézmények és az

általános iskolák hálózatáról szóló aktust annak a nemzeti kisebbségi nemzeti tanácsnak az előzetes véleménynyilvánítása alapján hozzák meg, amelynek a nyelve és írása a helyi önkormányzatban hivatalos használatban van, illetve amelynek a nyelvét és írását az oktatási és nevelési tevékenységben használják.

Az általános iskolai hálózatról szóló aktust a Minisztérium hagyja jóvá.

Ha a Minisztérium megállapítja, hogy a helyi önkormányzat illetékes szerve nem hozta meg az általános iskolai hálózatról szóló aktust, határidőt jelöl ki meghozatalára.

Ha a helyi önkormányzat illetékes szerve nem hozza meg az aktust az e szakasz 6. bekezdése szerinti határidőben, az általános iskolai hálózatról szóló aktust a Minisztérium hozza meg.

A középiskolai hálózatról szóló aktust a Kormány hozza meg:

- 1) az adott terület tanulói népességének demográfiai tervezete;
- 2) a terület sajátosságai (hegy- és dombvidék, határ menti, elégtelenül fejlett, vegyes nemzetiségi összetételű, hosszú éves oktatási hagyománnyal rendelkező);
- 3) a területnek a megállapított és tervezett foglalkoztatási szükségleteken alapuló fejlődési sajátosságai, a hosszú távú fejlesztési tervek;
- 4) az oktatáshoz és neveléshez való hozzáférés és megszerzésének azonos feltételei;
- 5) a biztosított kommunikáció

alapján.

Az intézmény megalapításának, működése megkezdésének és tevékenysége folytatásának feltételei

30. szakasz

Az intézményt megalapíthatja a Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány és a helyi önkormányzat, ha,

- 1) meghatározott területen szükség van a gyermekek nevelésére és oktatására, a tanulók oktatására és nevelésére vagy a felnőttoktatásra;
- 2) rendelkezik oktatási és nevelési programmal;
- 3) az alapításához és működéséhez biztosítottak az eszközök.

Másik jogi vagy természetes személy az e szakasz 1. bekezdésének 2) és 3) pontja szerinti feltételeken túl akkor alapíthat intézményt, ha rendelkezik üzleti banki garanciával arról, hogy biztosítottak az eszközök az iskoláskor előtti intézmény egy

évi működéséhez, az általános oktatási ciklushoz vagy a középiskolai program időtartamához szükséges terjedelemben.

Az intézmény akkor kezdheti meg működését és oktatási és nevelési tevékenységének folytatását, ha eleget tesz az alapítás alapvető feltételeinek és rendelkezik:

- 1) az előírt helyiségekkel, felszereléssel és taneszközökkel;
- 2) határozatlan időre munkaviszonyban levő tanárokkal, nevelőkkel és szakmunkatársakkal,
- 3) biztosítottak az egészségügyi és műszaki követelmények a szóban forgó területet szabályozó törvénnyel és jogszabályokkal összhangban.

Az intézmény alapítására, munkájának megkezdésére és tevékenységének folytatására vonatkozó részletesebb feltételeket a miniszter írja elő.

Intézményi kihelyezett tagozat

31. szakasz

Az intézmény tevékenységét a székhelyén folytatja.

Az intézmény a székhelyén kívül, illetve másik létesítményben is folytathatja a tevékenységét kihelyezett tagozat megszervezésével, ha eleget tesz a jelen törvény 30. szakaszának 3. bekezdése szerinti feltételeknek a Minisztérium jóváhagyásával.

A kihelyezett tagozat nem rendelkezik jogi személyiséggel.

A kihelyezett tagozat megszervezésére és működésére a jelen és külön törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az intézmény verifikálása

32. szakasz

Az intézmény akkor kezdheti meg munkáját, ha megállapítást nyer, hogy eleget tesz az alapításához és a működésének megkezdéséhez szükséges feltételeknek, és megszerzi a verifikálásához szükséges határozatot.

A verifikálás iránti kérelmet akkor is be kell nyújtani, ha az intézményben jogállásbeli változás történik, megváltoztatja székhelyét, illetve létesítményét, működését kihelyezett tagozaton szervezi meg, új oktatási profilt vezet be vagy új oktatási és nevelési programot teljesít.

A verifikálás iránti kérelem tartalmazza: az intézmény elnevezését, székhelyét és fajtáját, az oktatási és nevelési programot, az oktató-nevelő munka folytatásának nyelvét, az alapítás indítékait és indokoltságát, valamint az alapító által a munka megkezdéséhez és folytatásához biztosított feltételeket. A kérelemhez mellékelni kell

az intézmény alapító okiratát és a jelen törvény 30. szakasza szerinti feltételek meglétére vonatkozó bizonyítékokat.

Az intézmény verifikálása iránti kérelemről a Minisztérium a kérelem benyújtásától számított legfeljebb három hónapon belül dönt.

Az intézmény verifikálása iránti kérelemre vonatkozó határozat végleges.

Az intézmény kibővített tevékenysége

33. szakasz

A verifikálásáról szóló határozattal rendelkező intézmény az oktatást és nevelést szolgáló más tevékenységet (a továbbiakban: kibővített tevékenység) is elláthat feltéve, hogy vele nem akadályozza az oktatási és nevelési tevékenység folytatását.

A 15 évesnél fiatalabb tanulók nem vonhatók be az iskola kibővített tevékenységébe.

A 15. életévüket betöltött tanulók a kibővített tevékenységben csak a tanítás keretében vehetnek részt, az intézmény foglalkoztatottjai pedig csak abban, ami nem akadályozza az oktató-nevelő munka folytatását.

Az intézmény kibővített tevékenysége lehet szolgáltatásnyújtás, termelés, eladás és az oktatás és nevelés ésszerűbb és színvonalasabb folytatását fellendítő vagy ahhoz hozzájáruló más tevékenység.

A középiskola kiképzési programot a piaci szükségletekkel összhangban teljesíthet.

A tevékenység kibővítéséről az intézmény igazgatási szerve a Minisztérium jóváhagyásával hoz határozatot.

A Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány vagy helyi önkormányzati egység által alapított intézmény tevékenységének kibővítéséről szóló határozat tartalmazza a megvalósuló bevételi és az e tevékenység folytatása kiadásainak tervét, a tanulók és a foglalkoztatottak alkalmazásának módját, a megteremtett eszközökkel való rendelkezés módját és felhasználásuk tervét, a költségvetési rendszert szabályozó jogszabályokkal összhangban.

Az intézmény kibővített tevékenységének végzéséhez szükséges részletes feltételeket a miniszter írja elő.

A jogállásbeli változások, név- és székhelyváltogatás

34. szakasz

Az intézmény megváltoztathatja jogállást, nevét vagy székhelyét.

Az intézmény jogállásbeli változásáról az alapító jóváhagyásával az igazgatási szerv hozza meg a határozatot.

Az intézmény név- vagy székhelyváltásáról szóló határozatot az igazgatási szerv az alapító jóváhagyásával, ha pedig az alapító a Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány vagy helyi önkormányzat, a Minisztérium jóváhagyásával hozza meg.

Az iskola a tanév folyamán nem változtathatja meg jogállását, nevét vagy székhelyét.

Az intézmény működésének betiltása

35. szakasz

Ha a felügyelőségi, illetve a szakmai-pedagógiai felügyeleti teendők ellátásában illetékes szerv megállapítja, hogy az intézmény nem tesz eleget a működéséhez előírt feltételeknek, vagy tevékenységét nem előírásos módon végzi, valamint a törvénnyel ellentétben szervezett munkabeszüntetés vagy sztrájk esetén, határidőt szab számára a feltételek teljesítésére, illetve a tevékenység folytatásában tapasztalt szabálytalanságok elhárítására, és erről értesíti az alapítót.

Ha a Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány vagy helyi önkormányzati egység által alapított intézmény az e szakasz 1. bekezdése szerinti szerv meghagyásában kijelölt határidőben nem jár el, illetve ha az igazgatási szerv nem végzi el a hatáskörébe tartozó teendőket, a Minisztérium a következő ideiglenes intézkedések egyikét fogatosítja:

- 1) felmenti az igazgatási szervet és ideiglenes igazgatási szervet nevez ki;
- 2) felmenti az igazgatót és megbízott igazgatót nevez ki;
- 3) felmenti az igazgatási szervet és az igazgatót és ideiglenes igazgatási szervet és megbízott igazgatót nevez ki.

Az e szakasz 2. bekezdése szerinti ideiglenes igazgatási szervnek legalább öt tagja van és az igazgatási szerv hatáskörébe tartozó teendőket látja el.

Ha a 2. bekezdés 1) pontja szerinti ideiglenes intézkedés tartama alatt lejár az intézmény igazgatójának megbízatása, a miniszter az ideiglenes intézkedés megszűntéig és az igazgató megválasztásáig megbízott igazgatót nevez ki.

Ha a 2. bekezdés 2) pontja szerinti ideiglenes intézkedés tartama alatt lejár az intézmény igazgatási szervének megbízatása, a miniszter az ideiglenes intézkedés megszűntéig és az igazgatási szerv kinevezéséig ideiglenes igazgatási szervet nevez ki.

Az intézmény megbízott igazgatója és az ideiglenes igazgatási szerv addig látják el kötelességüket, míg a Minisztérium meg nem állapítja, hogy az e szakasz 1. bekezdése szerinti feltételek teljesültek, a szabálytalanságokat pedig elhárították, és megteremtődtek a feltételek az ideiglenes intézkedések megszüntetésére, de legfeljebb hat hónapig.

Ha az intézmény megbízott igazgatója és ideiglenes igazgatási szerve nem hárítják el a megállapított szabálytalanságokat, a Minisztérium betiltja az intézmény működését.

Ha másik jogi vagy természetes személy által alapított intézmény a kijelölt határidőben nem jár el az e szakasz 1. bekezdése szerinti szerv meghagyása alapján, illetve ha az igazgatási szerv nem látja el a hatáskörébe tartozó teendőket, az alapító pedig a szabálytalanságok elhárítására előírt határidő után sem teszi meg a törvénnyel összhangban levő intézkedéseket, a Minisztérium betiltja az intézmény működését.

Az intézmény megszűnése

36. szakasz

Az intézmény a törvénnyel összhangban szűnik meg.

A megszüntetett iskola tanulóinak joguk van megkezdett tanulmányaikat a Minisztérium által kijelölt másik iskolában befejezni.

Külföldi intézmény

37. szakasz

Az intézményt nemzetközi szerződésben előírányzott feltételekkel, illetve kölcsönösségi feltétellel alapíthatja külföldi állam, külföldi jogi vagy természetes személy olyan oktatási és nevelési program teljesítése céljából, amelyet nem a jelen törvény alapján hoztak meg, ha a programot külföldön hozták meg, illetve akkreditáltak, ha eleget tesz a jelen törvény 30. szakasza 1. bekezdésének és a Minisztérium jóváhagyja.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti intézmény által kiadott okmányt külön törvénnyel előírt feltételekkel és eljárással kell elismerni.

A Minisztérium nyilvántartást vezet a jóváhagyott külföldi intézményekről.

Szakmai továbbképzési központ

38. szakasz

A területi autonómia szerve, illetve a helyi önkormányzat önállóan vagy másik helyi önkormányzattal együttműködve szakmai továbbképzési központot alapíthat a közszolgálatokat szabályozó törvénnyel összhangban.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti központ tevékenységének teljesítése során köteles az oktatás és nevelés általános elveti és céljait tiszteletben tartani és a foglalkoztatottak szakmai továbbképzését a jelen törvénnyel összhangban teljesíteni.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti központ választja ki a jóváhagyott szakmai továbbképzési programot és azoknak a programoknak ad előnyt, amelyekkel

kapcsolatban úgy ítéli meg, hogy a legcélszerűbb módon biztosítják az eredmények általános szabványainak elérését és egyéb teendőket lát el.

Másik szervezet

39. szakasz

Másik szervezet, illetve természetes személy teljesíthet külön programokat is az iskoláskor előtti nevelés és oktatás területén, ha eleget tesz az iskoláskor előtti nevelési és oktatási külön programok teljesítésére előírt feltételek szabványainak, és megkapja a Minisztérium engedélyét.

Másik szervezet, illetve természetes személy akkor valósíthat meg szakképesítési és kiképzési külön programokat, ha eleget tesz a külön programok teljesítésére előírt szabványoknak, és megkapja a Minisztérium engedélyét.

Regiszter

40. szakasz

A Minisztérium nyilvántartást (a továbbiakban: regiszter) vezet:

- 1) az oktatási és nevelési tevékenységet és kibővített tevékenységet folytató intézményekről;
- 2) az iskoláskor előtti nevelés és oktatás területén teendőket ellátó vagy az előírt, illetve jóváhagyott szakképesítési vagy kiképzési külön programokat teljesítő más szervezetekről és természetes személyekről;
- 3) az előírt, illetve jóváhagyott szakképesítési és kiképzési programokról;
- 4) a tanári, nevelői és szakmunkatársi licenciával rendelkező tanárokról, nevelőkről és szakmunkatársakról;
- 5) az igazgatói licenciával rendelkező igazgatókról;
- 6) a titkári szakvizsgával rendelkező titkárokról.

A regiszter nyilvános és tartósan őrzi írásos és elektronikus formában.

A regiszter adatai begyűjtésének, feldolgozásának és használatának valamennyi formáját a személyes adatok védelméről szóló törvénnyel összhangban kell végrehajtani.

A regiszter tartalmát és vezetésének módját a miniszter írja elő.

Az intézmény autonómiája

41. szakasz

Az intézmény autonómiáján értendő a következőkhöz való jog:

- 1) az intézmény alapszabályának, oktatási és nevelési programjának, fejlesztési tervének, éves munkatervének, az intézményben érvényes viselkedési szabályok és az intézmény más általános aktusainak meghozatalához;
- 2) a tanárok, a nevelők és a szakmunkatársak szakmai továbbképzési és hivatásbeli fejlesztési tervének meghozatalához;
- 3) az intézmény munkájának önértékeléséhez;
- 4) a foglalkoztatottak és a foglalkoztatottak képviselőinek az igazgatási szervbe és a szakmai szervbe történő megválasztásához;
- 5) a szakmai szervek belső szervezetének és működésének szabályozásához;
- 6) az oktatási, egészségügyi, szociális és gyermekvédelmi intézményekkel, közvállalatokkal, gazdasági társaságokkal és más szervezetekkel a gyermekek, tanulók és foglalkoztatottak jogainak érvényesítése céljából folytatott együttműködéshez.

Az intézmény az általános és más aktusait az oktatás és nevelés azon általános elveinek és céljainak tiszteletben tartásával hozza meg, amelyekkel a legcélszerűbb módon biztosítható az oktatás általános kimenetelének megvalósítása.

Az intézmény részéről a gyermekek és tanulók biztonságáért vállalt felelősség

42. szakasz

Az intézmény köteles előírni a gyermekek és a tanulók védelmére és biztonságára vonatkozó intézkedéseket az intézményben tartózkodásuk és az intézmény által szervezett minden tevékenység teljesítésének idején, az illetékes helyi önkormányzati-egység illetékes szervével együttműködve.

Az intézmény köteles az e szakasz 1. bekezdése szerinti intézkedéseket végrehajtani.

A gyermekek és a tanulók intézményben való védelmének és biztonságának részletes feltételeit, formáit, a vonatkozó intézkedéseket, módját, eljárását és irányvonalait a miniszter írja elő.

Az intézményen belüli viselkedési szabályok

43. szakasz

Az intézmény ápolja a gyermekek, a tanulók, a foglalkoztatottak és a szülők kölcsönös megértésén és személyiségük tiszteletben tartásán alapuló viszonyokat.

A foglalkoztatottak kötelesek munkájukkal és egész magatartásukkal hozzájárulni az intézmény pozitív légkörének kialakításához.

Az intézményben való viselkedést, a gyermekek, a tanulók, a foglalkoztatottak és a szülők viszonyát az intézményben érvényes viselkedési szabályok szabályozzák.

A hátrányos megkülönböztetés tilalma

44. szakasz

Az intézményben tilosak az egyénekkal, illetve egyének csoportjaival szemben faji, nemzeti, etnikai, nyelvi, vallási vagy nemi hovatartozásuk, testi vagy lelki alkatuk, fejlődési zavarai és rokkantságuk, egészségi állapotuk, életkoruk, szociális és kulturális származásuk, vagyoni állapotuk, illetve politikai irányválasztásuk alapján, valamint a hátrányos megkülönböztetést tiltó törvényben megállapított egyéb alapokon történő veszélyeztető, becsmérlő, hátrányosan megkülönböztető vagy kizáró tevékenységek, valamint az ilyen tevékenységek ösztönzése vagy megakadályozásának elmulasztása.

Az egyén vagy csoport hátrányos megkülönböztetésének tekintendő minden közvetett vagy közvetlen, nyílt vagy rejtett módon történő kizárása vagy jogainak és szabadságának korlátozása, vele szembeni különbségtétel vagy cselekmény elmulasztása, illetve indokolatlan elnézés vagy elsőbbségben részesítés révén történő különbségtétel.

Nem tekintendők hátrányos megkülönböztetésnek az egyenlőtlen helyzetben levő egyének, illetve egyének csoportjai teljes egyenjogúságának, védelmének és fejlődésének céljából bevezetett külön intézkedések.

Az intézmény foglalkoztatottjai, tanulói vagy harmadik személy részéről tanúsított hátrányos megkülönböztetés formái felismerésének részletes kritériumait a miniszter és az illetékes emberi jogi miniszter együttesen írják elő.

Az erőszak, bántalmazás és elhanyagolás tilalma

45. szakasz

Az intézményben tilos a testi, lelki és szociális erőszak; a gyermekek és a tanulók bántalmazása és elhanyagolása; a gyermekek és a tanulók vagy a foglalkoztatottak testi fenyegetése és személyiségének sértegetése, illetve a velük való szexuális visszaélés.

Erőszakon és bántalmazáson értendő minden egyszeri vagy megismétlődő verbális vagy nem verbális magatartás, melynek következménye a gyermek és a tanuló vagy a foglalkoztatott egészségének, fejlődésének és méltóságának tényleges vagy potenciális veszélyeztetése.

Az elhanyagolás és a hanyag eljárás az intézmény vagy a foglalkoztatott mulasztását jelenti, hogy feltételeket biztosítson a gyermek és a tanuló helyes fejlődéséhez.

Az intézmény köteles azonnal bejelentést tenni az illetékes szervnek, ha a gyermekek vagy tanulók erőszak, bántalmazás vagy elhanyagolás jeleit veszi észre.

Az e szakasz 1. bekezdése értelmében testi erőszaknak tekintendő: a gyermeknek és a tanulónak a foglalkoztatottak és más felnőtt személyek részéről történő testi fenyegetése; minden olyan magatartás, mely a gyermek, a tanuló vagy a foglalkoztatott tényleges vagy potenciális testi sérüléséhez vezethet; a foglalkoztatottnak a gyermekekkel, a tanulókkal vagy más foglalkoztatottal, valamint a tanulónak másik tanulókkal vagy a foglalkoztatottakkal szembeni erőszakos magatartása.

Az e szakasz 1. bekezdése értelmében lelki erőszakon értendő olyan magatartás, amely a gyermek és a tanuló vagy a foglalkoztatott lelki és érzelmi egészségének és méltóságának pillanatnyi vagy tartós veszélyeztetéséhez vezet.

Az e szakasz 1. bekezdése értelmében szociális erőszakon értendő a gyermek és a tanuló kizárása kortársainak csoportjából és az intézmény szociális tevékenységének különféle formáiból.

Az intézményben tilos az e szakasz 2. bekezdése szerinti erőszak és bántalmazás minden formája a tanuló, szülője, illetve gyámja vagy felnőtt részéről a tanárral, nevelővel, szakmunkatárssal és más foglalkoztatottal szemben.

Az e szakasz 8. bekezdése szerinti tilalom megszegése miatt a gyermek vagy a tanuló szülője, illetve gyámja ellen szabálysértési, illetve büntetőeljárás indul.

Az intézményben az erőszakra és bántalmazásra való reagálás eljárásának a protokollját, a megelőző és beavatkozó tevékenységek végrehajtásának tartalmát és módját, a kockázat felmérésének feltételeit és módját, az erőszakkal, a bántalmazással és az elhanyagolással szembeni védelem módját a miniszter írja elő.

A gyermekekkel és a tanulókkal szemben a foglalkoztatott részéről a gondoskodás, a pihenés és a rekreáció, valamint az oktatási és nevelési tevékenység idején elkövetett nem verbális bántalmazás felismerése módjának részletes feltételeit a miniszter írja elő.

Pártszervezkedés és tevékenység tilalma

46. szakasz

Az intézményben nem engedélyezett a pártszervezkedés és -tevékenység, sem az intézmény helyiségeinek e célra való használata.

Az intézmény alapszabálya

47. szakasz

Az intézménynek van alapszabálya.

Az alapszabály az intézmény alapvető általános aktusa, mely részletesen szabályozza az intézmény szervezeti felépítését, munkamódszerét, irányítását és vezetését, az intézmény szerveinek eljárását a gyermekek és a tanulók jogérvényesítésének, a

gyermek, a tanuló és a foglalkoztatottak védelmének és biztonságának, valamint a jelen törvényben megállapított tilalmak megsértését gátló intézkedések biztosítása érdekében, továbbá az általános aktusok közzétételének és minden érdekelt félnek a szervek döntéseiről és egyéb kérdésekről való tájékoztatási módját, a törvénnyel összhangban.

Az intézmény színvonalas munkájának biztosítása

48. szakasz

Az intézmény önállóan és a helyi önkormányzat illetékes szervével együttműködve gondoskodik az oktatás és nevelés feltételeinek biztosításáról és fejlesztéséről, az oktatási és nevelési programok minőségének biztosításáról és fejlesztéséről, az oktató-nevelő munka valamennyi formájáról és megvalósításának feltételeiről.

Az intézményben végzett munka minőségének biztosítása végett értékelni kell a célok és az eredmények szabványainak, az oktatási és nevelési programok, a fejlesztési tervek megvalósítását, a tanulók és a gyermekek és a tanulók szüleinek, illetve gyámjának elégedettségét.

A minőségértékelés önértékelés és külső értékelés formájában valósul meg.

Az intézmény önértékeléssel méri fel: az oktatási és nevelési program minőségét és teljesítését, az oktató-nevelő munka megvalósulásának valamennyi formáját és módját, a szakmai továbbképzést és a hivatásbeli fejlődést, az oktatás és nevelés megvalósulásának feltételeit, a tanulók, a gyermekek és tanulók szüleinek, illetve gyámjának elégedettségét.

Az önértékelésben részt vesznek az intézmény szakmai szervezetei, szülői tanácsa, diákparlamentje, igazgatója és igazgatási szerve.

Az önértékelést az egyes értékelési területeken évente, és minden negyedik vagy ötödik évben teljes egészében elvégzik.

Az intézményben folyó munka minőségének önellenőrzéséről szóló jelentést az igazgató az oktatási és nevelési, a tantestületi, illetve a pedagógiai tanács, a szülői tanácsa és az igazgatási szerv elé terjeszti.

Az intézményben folyó munka külső ellenőrzését a Minisztérium szakmai és pedagógiai felügyeletével az Oktatási és Nevelési Minőségellenőrző Intézet végzi.

Az Oktatási és Nevelési Minőségellenőrző Intézet az intézményben folyó munka minőségének külső ellenőrzésében a tanulók záróvizsgán és érettségi vizsgán elért eredményeinek értékelése révén vagy szükség szerint vesz részt.

Az intézmény szerveit és testületeit, az oktatási és nevelési programok és az oktató-nevelő munka más formái megvalósulásának és a munkafeltételek figyelemmel kísérésének eljárását, az önértékelési és értékelési alapokat és mércéket, az intézményben folyó munka önértékelése és értékelése eredményeinek tartalmát és közzétételének módját az illetékes tanács véleményének beszerzését követően, a miniszter írja elő.

Az intézmény fejlesztési terve

49. szakasz

Az intézménynek van fejlesztési terve.

Az intézmény fejlesztési terve az intézmény stratégiai fejlesztési terve, mely tartalmazza az oktató-nevelő munka teljesítésének elsőbbségeit, a tevékenységi terveket és hordozóikat, a tervezett tevékenységek minősítési kritériumait és mércéit, valamint az intézmény fejlődése tekintetében jelentős egyéb kérdéseket.

Az intézmény fejlesztési tervét az önértékelésről szóló jelentés és az eredmény szabványainak teljesítéséről szóló jelentés, valamint az intézmény munkaminőségének egyéb mutatószámai alapján hozzák meg.

A fejlesztési tervet az igazgatási szerv háromtól öt évig terjedő időszakra hozza meg, a fejlesztési tervezés szaktestületének javaslatára.

Az intézményben folyó munka minőségbiztosításának eljárásában értékelik az intézmény fejlesztési tervének teljesítését is.

Az intézmény eszközei

50. szakasz

A Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány, illetve helyi önkormányzati egység által alapított intézmények által szerzett, illetve szerzendő telkek, épületek és más eszközök köztulajdonban vannak, és a jelen törvényben megállapított tevékenység ellátására használandók.

Ágazati és szakmai összekapcsolódás

51. szakasz

Az intézmények az oktatás és nevelés fellendítése és tapasztalatcsere céljából kapcsolatot teremthetnek és együttműködhetnek megfelelő hazai és külföldi intézményekkel.

Az intézmények az oktatás és nevelés fellendítése szolgálatában ágazati egyesületekbe tömörülhetnek.

Az e szakasz 2. bekezdése szerinti egyesületek alapítására, megszervezésére, cégbejegyzésére és működésére az egyesületekre vonatkozó jogszabályok értelemszerűen alkalmazandók.

Az ágazati egyesületeknek joguk van véleményt nyilvánítani az egyesült intézmények munkája tekintetében jelentős kérdésekről.

A tanárok, nevelők és szakmunkatársak szakmai társaságokba tömörülhetnek.

A szakmai társaságoknak joguk van véleményt nyilvánítani és javaslatot tenni az oktató-nevelő munka fejlesztésére és részt venni az oktatással és neveléssel foglalkozó különbizottságok és csapatok munkájában.

A szakmai társaság alapítására, megszervezésére, cégbejegyzésére és működésére a társulásokra vonatkozó jogszabályok értelemszerűen alkalmazandók.

IV. AZ INTÉZMÉNY SZERVEI

Az intézmény szervei

52. szakasz

Az intézménynek igazgatási, irányító, szakmai és tanácsadó szervei vannak a jelen törvénnyel, az alapító okirattal és az általános aktussal összhangban.

Más jogi vagy természetes személy által alapított intézmény igazgatási szerve összetételének megállapítása alkalmával biztosítani kell a szülők egyenrangú képviseltségét, a szakmai szervezet pedig az általános aktussal összhangban alakul meg.

A SZERB KÖZTÁRSASÁG, AZ AUTONÓM TARTOMÁNY VAGY A HELYI ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL ALAPÍTOTT INTÉZMÉNY SZERVEI

Az intézmény igazgatási szervei

53. szakasz

Az iskoláskor előtti intézmény igazgatási szerve az igazgatóbizottság.

Az iskola igazgatási szerve az iskolaszék.

Az igazgatási szerv elnöke és tagjai a hatáskörükbe tartozó teendőket térítés nélkül látják el.

Az igazgatási szerv összetétele és kinevezése

54. szakasz

Az igazgatási szervnek az elnökkel együtt kilenc tagja van.

Az intézmény igazgatási szervének tagjait a helyi önkormányzat képviselő-testülete nevezi ki és menti fel, az elnököt pedig az igazgatási szerv tagjai öszlétszáma szavazatainak többségével választják meg.

Az intézmény igazgatási szervét a foglalkoztatottak, a szülők és a helyi önkormányzat képviselőinek három-három képviselője alkotja.

Abban az intézményben, amelyben az oktató-nevelő munka a nemzeti kisebbség nyelvén is folyik, az igazgatási szervnek a helyi önkormányzatot képviselő tagjait az adott nemzeti kisebbség nemzeti tanácsa véleményének kikérésével nevezik ki. Ha az adott nemzeti kisebbség nemzeti tanácsa a vélemény iránti kérelem kézhezvételétől számított 15 napon belül nem küldi meg véleményét, úgy tekintendő hogy megadta a véleményét.

Abban az intézményben, amelyben az oktató-nevelő munka a tagozatok többségében a nemzeti kisebbségek nyelvén folyik, vagy amelyekről a nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsainak hatáskörét szabályozó törvénnyel összhangban megállapítást nyer, hogy a nemzeti kisebbség tekintetében kiemelt jelentőségűek, a nemzeti kisebbség nemzeti tanácsa az igazgatási szervbe a helyi önkormányzatot képviselő három tagot javasol.

A felnőttoktató általános iskola iskolaszékének az elnökkel együtt hét tagja van, közülük három a foglalkoztatottakat, négy pedig a helyi önkormányzatot képviseli.

A Szerb Köztársaság tekintetében külön érdekű középiskolák és az unikat iskolák tekintetében a Minisztérium a helyi önkormányzat képviselő-testületének javasolja a gazdasági kamara, az iparosok, a munkáltatók egyesületének, a nemzeti foglalkoztatási hivatal, a szakszervezet és az iskola működésében más érdekeltek (a továbbiakban: szociális partnerek) három kiemelkedő képviselőjét. A szakközépiskola iskolaszékébe a helyi önkormányzat képviselő-testülete a szociális partnerek három képviselőjét nevezi ki az iskola tevékenységi területéről.

Abban a szakközépiskolában, amelyben az oktató-nevelő munka a tagozatok többségében a nemzeti kisebbség nyelvén folyik, vagy amelyekről a nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsainak hatáskörét szabályozó törvénnyel összhangban megállapítást nyer, hogy a nemzeti kisebbség tekintetében kiemelt jelentőségű, a nemzeti kisebbség nemzeti tanácsa az igazgatási szerv három tagja közül legalább egyet az iskola tevékenységi területéről való szociális partnerek képviselői közül javasol.

A felnőttoktató középiskola iskolaszékének az elnökkel együtt kilenc tagja van, mégpedig a foglalkoztatottak, a szociális partnerek és a helyi önkormányzati-egység három-három képviselője.

Az igazgatási szervnek a foglalkoztatottakat képviselő tagjait az oktatási-nevelési, illetve a tantestületi tanács, a kollégiummal rendelkező iskoláéit pedig a tanári-pedagógiai tanácsa együttes ülésén, a szülőket képviselő tagjait pedig a szülők tanácsa titkos szavazással javasolja.

Az igazgatási szerv tagjának se nem javasolható, se nem nevezhető ki olyan személy:

1) akit jogerős ítélettel olyan bűncselekményért ítétek el, amelyért legalább három hónapig terjedő börtönbüntetést szabnak ki, vagy akit családon belüli erőszak, fiatalkorú személy elhelyezésének megváltoztatása, fiatalkorú személy elhanyagolása vagy bántalmazása vagy vérfertőzés bűncselekménye, csúszópénz elfogadásának vagy adásának bűncselekménye, a nemi szabadság, a jogforgalom és az emberiség, valamint a nemzetközi joggal védett javak elleni bűncselekmények csoportjába tartozó bűncselekményért ítétek el, tekintet nélkül a kiszabott

büntetőszankcióra, sem olyan személy, akiről a törvénnyel összhangban diszkrimináló magatartást állapítanak meg;

- 2) aki több struktúra érdekeit is képviselné, kivéve a szakszervezeti tagokat;
- 3) olyan személy, akinek tevékenysége, hivatala vagy tisztsége összeférhetetlen az igazgatási szervben folytatott tevékenységével;
- 4) olyan személy, akit már kineveztek más intézmény igazgatási szervének tagjává;
- 5) olyan személy, akit már kineveztek más intézmény igazgatójának;
- 6) a törvényben megállapított egyéb esetekben.

A felhatalmazott előterjesztő javaslatáról a helyi önkormányzati egység-képviselő-testülete határozattal dönt.

Ha a felhatalmazott előterjesztő az eljárást nem a jelen törvénnyel összhangban folytatja le, vagy a törvény rendelkezéseivel ellentétben javasol jelöltet, a helyi önkormányzat-képviselő-testülete határidőt jelöl ki a jelen törvénnyel való összehangolására.

Ha a felhatalmazott előterjesztő a kijelölt határidőben sem jár el a jelen törvénnyel összhangban, a helyi önkormányzat-képviselő-testülete az igazgatási szerv tagjait a felhatalmazott előterjesztő javaslata nélkül nevezi ki.

A kinevezésről, illetve a felmentésről szóló határozat – a közigazgatási eljárásban végleges.

Az igazgatási szerv megbízatása

55. szakasz

Az igazgatási szerv megbízatása négyéves időtartamra szól.

Az igazgatási szerv tagjai kinevezésének eljárását legkésőbb két hónappal az előzőleg kinevezett igazgatási szerv tagjai megbízatásának lejárta előtt meg kell indítani.

A helyi önkormányzat képviselő-testülete az egyes tagokat, beleértve az elnököt vagy az intézmény igazgatási szervét, személyes kérésükre felmenti megbízatásuk lejárta előtt, valamint ha:

- 1) az igazgatási szerv törvénytelen határozatokat hoz, vagy nem hozza meg a határozatokat, amelyeket a törvény és az alapszabály alapján köteles meghozni;
- 2) az igazgatási szerv tagja indokolatlan távolmaradásával vagy felelőtlen munkavégzésével ellehetetleníti az igazgatási szerv munkáját;
- 3) a kinevezésről szóló aktus felülvizsgálata során szabálytalanságot állapít meg;

4) a felhatalmazott előterjesztő kezdeményezi az igazgatási szerv tagjának felmentését, ha megszűnik az igazgatási szervbe való kinevezésének alapja;

5) bekövetkezik a jelen törvény 54. szakaszának 10. bekezdése szerinti körülmény.

Az igazgatási szerv egyes újonnan kinevezett tagjának megválasztási időtartama az igazgatási szerv megbízatásának lejártáig tart.

Ha a Minisztérium az igazgatási szerv kinevezésének, illetve felmentésének eljárásában szabálytalanságokat állapít meg, a helyi önkormányzati—egység képviselő-testülete köteles azonnal, de legkésőbb az intézkedést javasoló aktus kézhezvételétől számított 15 napon belül, elhárítani a megállapított szabálytalanságokat.

Ha a helyi önkormányzat képviselő-testülete nem indít eljárást az igazgatási szerv kinevezéséről, illetve felmentéséről szóló aktus felülbírálására és nem hangolja össze a jelen törvénnyel, az e szakasz 5. bekezdése szerinti határidőben, a miniszter felmenti az igazgatási szervet és helyette ideiglenes igazgatási szervet nevez ki.

Az ideiglenes igazgatási szerv

56. szakasz

Ha a helyi önkormányzat az előzőleg kinevezett igazgatási szerv tagjai mandátumának lejártáig nem nevezi ki az intézmény ideiglenes igazgatási szervét, az ideiglenes igazgatási szervet a miniszter nevezi ki.

Az intézmény ideiglenes igazgatási szervének megbízatása az új igazgatási szerv kinevezéséig tart.

Az igazgatási szerv hatásköre

57. szakasz

Az intézmény igazgatási szerve:

1) meghozza az intézmény alapszabályát, viselkedési szabályait és a többi általános aktusát, valamint jóváhagyja a teendők szervezetéről és rendszeresítéséről szóló aktust;

2) meghozza az iskoláskor előtti, iskolai, illetve nevelési programot (a továbbiakban: oktatási és nevelési program), a fejlesztési tervet, az éves munkaprogramot és elfogadja a teljesítésükre, értékelésükre és önértékelésükre vonatkozó jelentéseket;

3) megállapítja a Szerb Köztársaság költségvetésének előkészítéséhez szükséges pénzügyi tervjavaslatot;

4) meghozza az intézmény pénzügyi tervét, a törvénnyel összhangban;

5) elfogadja a gazdálkodásról szóló jelentést, az évi elszámolást, valamint a tanulmányi kirándulások, illetve a természetiskolák lebonyolításáról szóló évi jelentést;

6) pályázatot ír ki és megválasztja az igazgatót;

7) megvitatja az általános elvek tiszteletben tartását, az oktatási és nevelési célok és az eredmények szabványainak megvalósítását és intézkedéseket tesz a munkafeltételek javítása és az oktató-nevelő munka teljesítése céljából;

8) meghozza a foglalkoztatottak szakmai továbbképzésének tervét és elfogadja a teljesítésére vonatkozó jelentést;

9) dönt az igazgatói határozatok ellen benyújtott panaszokról, illetve kifogásokról;

10) egyéb teendőket is ellát a törvénnyel, az alapító okirattal és az alapszabállyal összhangban.

Az igazgatási szerv határozatait tagjai összlétszáma többségének szavazatával hozza meg.

Az igazgatási szerv ülésein jelen van és munkájában szavazati jog nélkül vesz részt az intézményi szakszervezet elnöke.

Az általános iskola iskolaszékének ülésein jelen van és munkájában szavazati jog nélkül vesz részt a diákparlament két képviselője.

A középiskolai iskolaszék ülésein, amikor az iskolaszék az 57. szakasz 1. bekezdésének 3), 4), 5), 6) és 9) pontja szerinti kérdésekről dönt, jelen van és munkájában szavazati jog nélkül vesz részt a diákparlament két képviselője.

A középiskolai iskolaszék bővített összetételben ül össze, amikor az 57. szakasz 1. bekezdésének 1), 2), 7) és 8) pontja szerinti kérdésekről dönt.

A bővített összetétel magában foglalja az iskola diákparlamentje által megválasztott két nagykorú tanulót.

Az igazgatási szerv a hatáskörébe tartozó teendők ellátásáért az őt kinevező szervnek és az alapítónak tartozik felelősséggel.

A szülők tanácsa

58. szakasz

Az intézményben - kivéve a felnőttoktató iskolát - megalakul a szülők tanácsa.

A szülők tanácsában minden egyes tagozat tanulóit, illetve ha az iskola iskoláskor előtti programot teljesít, nevelői csoportot képviselő egy-egy szülőt választanak.

Abban az intézményben, amelyben a nemzeti kisebbségek, illetve az etnikai csoportok tagjai részesülnek oktatásban, a szülői tanácsban arányosan képviselve vannak a nemzeti kisebbségek, illetve az etnikai csoportok képviselői.

Abban az intézményben, amelyben a fejlődési zavarokkal küszködő gyermekek és tanulók részesülnek oktatásban, a szülők tanácsának tagja a fejlődési zavarokkal küszködő gyermekek, illetve tanulók szüleinek képviselője is.

A szülők tanácsa:

- 1) javasolja a gyermekek, illetve a tanulók szüleinek képviselőit az igazgatási szervbe;
- 2) saját képviselőt javasol a fejlesztési tervezési szaktestületbe és az intézmény más csapataiba;
- 3) intézkedéseket javasol az oktató-nevelő munka minőségbiztosítására és fejlesztésére;
- 4) részt vesz a választható tantárgyak javaslásának és a tankönyvek kiválasztásának eljárásában;
- 5) megvitatja az oktatási és nevelési program, a fejlesztési terv, az évi munkaterv javaslatát, a teljesítésükre, értékelésükre és az önértékelésre vonatkozó jelentést;
- 6) megvitatja az adományokból és az intézmény kibővített tevékenységéből megteremtett eszközök felhasználásának rendeltetését;
- 7) az igazgatási szervnek javasolja a diákszövetkezet munkájával és a szülőktől begyűjtött eszközök felhasználásának rendeltetését;
- 8) megvitatja és figyelemmel kíséri az intézmény működési feltételeit, a gyermekek és a tanulók felnevelésének és tanulásának, biztonságának és védelmének feltételeit;
- 9) részt vesz a jelen törvény 42. szakasza szerinti intézkedések előírásának eljárásában;
- 10) jóváhagyja a tanulmányi kirándulások programjait és megszervezésüket, illetve a természetiskolai programokat, továbbá megvitatja a megvalósításukra vonatkozó jelentést;
- 11) megvitatja az alapszabályban megállapított egyéb kérdéseket is.

A szülők tanácsa javaslatait, kérdéseit és álláspontjait megküldi az intézmény igazgatási szervének, igazgatójának és szakmai szerveinek.

Az intézményben a szülők tanácsa megválasztásának módját az intézmény alapszabálya, munkáját pedig a tanács ügyrendje szabályozza.

Az intézmény igazgatója

59. szakasz

Az intézmény munkáját az igazgató irányítja.

Az intézmény igazgatója olyan személy lehet, aki eleget tesz a jelen törvény 8. szakaszának 2. bekezdésében és 120. szakaszában előírt feltételeknek.

Iskoláskor előtti intézmény igazgatói tisztségét a jelen törvény 8. szakaszának 2. bekezdése szerinti nevelői vagy szakmunkatársi képzettséggel, munkaengedéllyel, intézményigazgatói kiképzéssel és vizsgával és az elvégzett megfelelő tanulmányokat követően legalább öt évi intézményi szolgálati idővel rendelkező személy láthatja el.

Iskoláskor előtti intézmény igazgatói tisztségét a jelen törvény 8. szakaszának 3. bekezdése szerinti nevelői képzettséggel, munkaengedéllyel, intézményigazgatói kiképzéssel és vizsgával és az elvégzett megfelelő tanulmányokat követően iskoláskor előtti intézményben legalább tíz évi nevelési és oktatási tevékenységgel eltöltött szolgálati idővel rendelkező személy láthatja el.

Iskola igazgatói tisztségét a jelen törvény 8. szakaszának 2. bekezdése szerinti, az adott iskola fajtájának és munkaterületének megfelelő tanári, pedagógusi és pszichológusi képzettséggel, munkaengedéllyel, intézményigazgatói kiképzéssel és vizsgával és az elvégzett megfelelő tanulmányokat követően legalább öt évi oktatási és nevelési teendőkön ellátott intézményi szolgálati idővel rendelkező személy láthatja el.

Kivételesen általános iskolai igazgatói tisztséget a jelen törvény 8. szakaszának 3. bekezdése szerinti, az adott iskola fajtájának megfelelő tanári képzettséggel, munkaengedéllyel, intézményigazgatói kiképzéssel és vizsgával és az elvégzett megfelelő tanulmányokat követően oktatási és nevelési teendőkön szerzett legalább tíz évi nevelési és oktatási tevékenységgel eltöltött szolgálati idővel rendelkező személy is elláthatja, ha a pályázatra a jelen törvény 8. szakaszának 2. bekezdése szerinti megfelelő képzettségű egyetlen jelölt sem jelentkezik. A megismételt pályázaton a jelen törvény 8. szakaszának 2. és 3. bekezdése szerinti megfelelő képzettséggel rendelkező jelöltek egyenrangúak.

Az intézményigazgatói vizsgát leteheti olyan személy is, aki eleget tesz az intézményigazgatói feltételeknek és bizonyítéka van az előírt kiképzési program látogatásáról.

Az a személy, aki leteszi az igazgatói vizsgát, igazgatói munkaengedélyt kap (a továbbiakban: igazgatói licencia).

A megválasztott igazgató, aki nem tett igazgatói vizsgát, köteles a hivatalába lépésétől számított egy éven belül igazgatói vizsgát tenni.

Ha az igazgató a hivatalba lépésétől számított egy éven belül nem teszi le az igazgatói vizsgát, megszűnik igazgatói tisztsége.

Elveszíti igazgatói licenciáját az az igazgató, akit jogerős ítélettel bűncselekményért vagy hivatali kötelességének végzése során elkövetett gazdasági vétségért ítétek el.

Az intézményigazgatót négyéves időtartamra választják meg.

Az igazgató megbízatása hivatalba lépésének napjától kezdődik.

Megválasztásának első időszakában az intézményigazgató munkaviszonya szünetel abban a munkakörben, amelyből megválasztották.

Az intézményigazgató munkaviszonya megszűnik, ha megbízatásának ideje alatt megállapítást nyer, hogy nem tesz eleget az e szakasz 2. bekezdésében említett feltételeknek, vagy visszautasítja, hogy az igazgatási szerv kérésére orvosi vizsgálatnak vesse alá magát.

Az igazgató jogairól, kötelezettségeiről és felelősségéről az igazgatási szerv dönt.

Az igazgató megválasztásának részletes feltételeit, az igazgatói kompetencia szabványaival összhangban levő kiképzési programot, a vizsga programját, a vizsgázás módját és eljárását, a minisztériumi, illetve az illetékes autonóm tartományi szerv igazgatói vizsgabizottságának összetételét és munkamódszerét, az igazgatói licencia formanyomtatványának tartalmát és külalakját, a kiadott igazgatói licenciák regiszterének tartalmát és vezetésének módját, a vizsgaköltségeket, a vizsgabizottság tagjainak járó térítést és az igazgatói vizsgával és az igazgatói licencia megszerzésével kapcsolatos egyéb követelményeket a miniszter írja elő.

Az intézmény igazgatójának megválasztása

60. szakasz

Az intézmény igazgatóját az igazgatási szerv nyilvános pályázat alapján választja meg, miután kikérte az oktató-nevelő tanács, a tantestületi, illetve a tantestületi és a pedagógiai tanács véleményét.

Abban az intézményben, amelyben az oktató-nevelő munka a nemzeti kisebbség nyelvén is folyik, az igazgatási szerv az igazgatót a megfelelő nemzeti kisebbség nemzeti tanácsa véleményének kikérésével választja meg.

Abban az intézményben, amelyben a tagozatok többségében az oktató-nevelő munka a nemzeti kisebbség nyelvén folyik, vagy amelyről a nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsainak hatáskörét szabályozó törvénnyel összhangban megállapítást nyer, hogy a nemzeti kisebbség tekintetében kiemelt jelentőségűek, az igazgatási szerv az igazgatót a megfelelő nemzeti kisebbség nemzeti tanácsának előzetes egyetértésével választja meg.

Ha a nemzeti kisebbség nemzeti tanácsa a kérelem kézhezvételétől számított 15 napon belül nem küldi el véleményét, illetve előzetes egyetértését, úgy tekintendő, hogy véleményét megadta, illetve egyetértését adta.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti véleményt külön ülésen alakítják ki, amelyen jelen van az összes foglalkoztatott, akik minden egyes jelöltről titkos véleménynyilvánítással nyilatkoznak.

Az igazgató megválasztására a pályázatot legkésőbb az igazgató mandátumának lejárta előtt három hónappal ki kell írni.

A megválasztott jelöltre vonatkozó határozatot a dokumentumokkal együtt jóváhagyás végett a miniszter elé kell terjeszteni.

Úgy tekintendő, hogy az igazgatási szerv meghozta az igazgató megválasztására vonatkozó határozatát, illetve azt a miniszter jóváhagyta, ha a határozat benyújtásától számított 30 napon belül nem hoz aktust a jóváhagyást elutasításáról.

Az intézmény igazgatási szerve az e szakasz 7. bekezdése szerinti határidő leteltével határozatot hoz az igazgató megválasztásáról és azt megküldi a pályázóknak. A határozat megállapítja a hivatalba lépés időpontját, valamint az igazgatói vizsga letételére vonatkozó kötelezettséget.

Az e szakasz 8. bekezdése szerinti határozattal elégedetlen pályázó közigazgatási perben bírósági védelemre jogosult.

A miniszter aktusával elutasítja a jóváhagyást, ha az eljárásban megállapítást nyer, hogy a határozatot nem a törvénnyel összhangban hozták meg, vagy meghozatala megkérdőjelezi az intézmény tevékenységének zavartalan folytatását.

Ha a miniszter aktusával elutasítja az intézmény igazgatójának megválasztásáról szóló határozat jóváhagyását, új pályázatot kell kiírni.

Megbízott igazgató

61. szakasz

Ha az intézmény igazgatójának a tisztsége lejár, és nem írtak ki pályázatot, vagy az igazgatási szerv nem hozott határozatot a megválasztásáról, vagy a miniszter aktust hozott, amelyben elutasítja az igazgatási szerv határozatának jóváhagyását, az igazgatási szerv az igazgató megválasztásáig megbízott igazgatót helyez tisztségbe.

Ha az igazgatási szerv az e szakasz 1. bekezdése szerinti esetekben nem helyez ideiglenes igazgatót tisztségbe, vagy a megismételt pályázat szerint nem hoz határozatot, illetve a miniszter nem hagyja jóvá a megismételt pályázat szerinti határozatot, a tisztségbe helyezés indítékairól való tudomásszerzéstől számított hét napon belül a megbízott igazgatót a miniszter helyezi tisztségbe.

Nem helyezhető intézmény megbízott igazgatójának tisztségébe olyan személy, aki az igazgatóválasztási eljárásban nem kapott jóváhagyást.

Az intézmény megbízott igazgatójának tisztségébe tanár, nevelő vagy szakmunkatárs legfeljebb hat hónapra helyezhető.

Az intézmény megbízott igazgatójának munkaviszonya munkakörében, amelyből tisztségbe helyezték, e tisztség ellátásának idején szünetel.

Az intézmény igazgatójának jogai, kötelezettségei és felelőssége a megbízott igazgatóra is érvényesek.

Az intézmény igazgatójának hatásköre és felelőssége

62. szakasz

Az igazgató felelősséggel tartozik az intézmény törvényes működéséért és tevékenységének sikeres ellátásáért.

Az igazgató munkájáért az igazgatási szervnek és a miniszternek tartozik felelősséggel.

A törvényben és az intézmény alapszabályában megállapított teendőkön kívül az igazgató:

- 1) tervezi és megszervezi az intézmény oktatási és nevelési programjának és valamennyi tevékenységének teljesítését;
- 2) gondoskodik az oktatói-nevelői munka minőségének biztosításáról, az önértékelésről, a vívmányok szabványainak teljesítéséről és fellendítéséről;
- 3) gondoskodik az intézmény fejlesztési tervének teljesítéséről;
- 4) dönt a pénzügyi tervben megállapított eszközök felhasználásáról és felel ezeknek az eszközöknek a jóváhagyásáért és rendeltetésszerű felhasználásáért a törvénnyel összhangban;
- 5) együttműködik a helyi önkormányzat szerveivel, a szervezetekkel és egyesületekkel;
- 6) megszervezi és elvégzi a pedagógiai-utasítási szemlét és figyelemmel kíséri az oktató-nevelő munka és a pedagógiai gyakorlat színvonalát, továbbá intézkedéseket tesz a tanárok, nevelők és szakmunkatársak munkájának fellendítése és tökéletesítése céljából;
- 7) megtervezi és figyelemmel kíséri a szakmai továbbképzést, és lefolytatja a tanári, nevelői és szakmunkatársi cím megszerzésének eljárását;
- 8) intézkedéseket tesz a jelen törvény 44. és 46. szakasza szerinti tilalom megsértésének, valamint a foglalkoztatott méltatlan viselkedése és a gyermekekre és a tanulókra gyakorolt negatív befolyásának eseteiben;
- 9) intézkedéseket tesz a tanfelügyelő és tanügyi tanácsos, valamint más felügyeleti szervek meghagyásainak teljesítése céljából;
- 10) gondoskodik az intézményre vonatkozó adatbázis kellő idejű és pontos feltöltéséről és karbantartásáról az egységes tanügyi információs rendszer keretében;
- 11) gondoskodik az intézmény, szakmai szervei és igazgatási szervei munkájának érdekeit szolgáló valamennyi kérdés kellő idejű közzétételéről és a foglalkoztatottaknak, a tanulóknak és szüleiknek, illetve gyámjaiknak és a szóban forgó szervezeteknek a róluk való tájékoztatásáról;

- 12) összehívja és döntéshozatali jog nélkül elnököl az oktatási és nevelési, a tantestületi, illetve a pedagógiai tanács ülésein;
- 13) szakmai testületeket és csapatokat alakít, irányítja és összehangolja az intézmény szakmai szerveinek munkáját;
- 14) együttműködik a gyermekek, illetve a tanulók szüleivel, illetve gyámjaival;
- 15) munkájáról és az intézmény munkájáról évente legalább kétszer jelentést terjeszt az igazgatási szerv elé.
- 16) általános aktust hoz a teendők megszervezéséről és rendszeresítéséről;
- 17) dönt a tanulók és a foglalkoztatottak jogairól, kötelességeiről és felelősségéről, a jelen és külön törvénnyel összhangban.

Az igazgató ideiglenes távolléte vagy tisztsége ellátásának akadályoztatottsága esetén az igazgató, illetve az igazgatási szerv felhatalmazása alapján az intézmény tanára, nevelője és szakmunkatársa helyettesíti, a törvénnyel összhangban.

Az igazgató tisztségének megszűnése

63. szakasz

Az intézmény igazgatójának tisztsége megszűnik: megbízásának lejártával, személyes kérésére, munkaviszonya szüneteltetése feltételeinek létrejöttével, illetve munkaviszonyának megszűnésével és felmentésével. Az igazgató tisztségének megszűnéséről az igazgatási szerv hozza meg a határozatot.

Az igazgatási szerv felmenti az intézmény igazgatóját, ha megállapítást nyer, hogy:

- 1) az intézmény nem hozta meg kellő időben az oktatási programot, illetve nem teljesíti az oktatási és nevelési programot, vagy nem tesz intézkedéseket az elvek, a célok és az eredmények szabványainak megvalósítása érdekében;
- 2) az intézmény nem hajtja végre a gyermekek és a tanulók biztonságát és védelmét szolgáló intézkedéseket;
- 3) az igazgató nem tesz vagy nem kellő időben tesz megfelelő intézkedéseket a jelen törvény 44-46. szakasza szerinti tilalmak megsértésének és a foglalkoztatottak részéről a munkaköri kötelességek súlyosabb megsértésének eseteiben;
- 4) az intézmény nem biztosítja az előírt nyilvántartás és dokumentumok őrzését;
- 5) az intézményben a jelen törvénnyel és a külön törvénnyel ellentétes nyilvántartást vezetnek és közokiratokat adnak ki;
- 6) az igazgató nem tesz eleget a jelen törvény 59. szakasza szerinti feltételeknek;

- 7) az igazgató a megállapított hiányosságok és szabálytalanságok elhárításában nem jár el az illetékes szerv meghagyása, illetve mércéje alapján;
- 8) az igazgató törvénytelen határozatok javaslásával, hiányos, nem kellő idejű és pontatlan tájékoztatással vagy ülésnek az ügyrenddel ellentétes módon történő összehívásával akadályozza az igazgatási szerv és a foglalkoztatottak munkáját;
- 9) az igazgató nem biztosította, hogy az egységes tanügyi információs rendszer keretében elvégezzék az intézmény adatbázisának kellő idejű és pontos feltöltését és karbantartását;
- 10) a törvénnyel és az általános aktussal ellentétben vett fel személyt munkaviszonyba vagy alkalmazott a munkaviszonyon kívül és más esetekben, a törvénnyel összhangban.

Az igazgatási szerv felmenti tisztségéből az intézmény igazgatóját, ha a fegyelmi eljárásban a foglalkoztatottakra a jelen törvény 141. szakasza szerinti súlyosabb munkakötelezettség megszegés miatt megállapított felelőssége folytán munkaviszonya megszűnésének intézkedését szabják ki rá, vagy az általános munkaügyi előírásokkal összhangban megteremtődnek a feltételek munkaszerződésének felmondására.

Az igazgatási szerv az igazgatót megbízatásának lejárta előtt felmenti, ha az illetékes szerv végleges aktusában megállapítást nyer, hogy kötelességteljesítése során a jelen vagy a külön törvény szerint elkövetett szabálysértésért, gazdasági vétségért vagy bűncselekményért az intézmény, illetve az igazgató felelős.

Az igazgatási szerv a tanfelügyelő javasolt intézkedése nyomán felmenti az intézmény igazgatóját a meghagyás kézhezvételétől számított nyolc napon belül.

Úgy tekintendő, hogy az igazgatási szervnek az igazgató felmentéséről szóló döntését meghozták, illetve a miniszter jóváhagyta, ha a beterjesztésétől számított 15 napon belül nem hoz aktust a jóváhagyás elutasításáról.

A miniszter akkor hoz aktust a jóváhagyás elutasításáról, ha az eljárásban megállapítást nyer, hogy a határozatot nem a törvénnyel összhangban hozták meg, vagy meghozatalával kérdésessé válik az intézmény tevékenységének zavartalan folytatása.

Ha az igazgatási szerv a jelen szakasz 5. bekezdése szerinti határidőben nem hoz határozatot az igazgató felmentéséről, az igazgatót a meghagyás teljesítésének elmulasztásáról szóló jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 15 napon belül felmentheti a miniszter

Az intézmény igazgatójának jogai tisztségének megszűnése után

64. szakasz

Az intézmény igazgatóját, akinek tisztsége második vagy minden következő megbízatásának lejárta miatt vagy személyes kérésére szűnik meg, a képzettségi fokozatának és fajtájának megfelelő munkakörbe kell beosztani.

Ha az azonos vagy másik intézményben nincs szabad munkahely, az e szakasz 1. bekezdése szerinti személy olyan jogokat érvényesít mint az a foglalkoztatott, akinek a munkája iránt megszűnt az igény, a törvénnyel összhangban.

Az igazgatónak, akit a jelen törvény 63. szakaszának 3. és 4. bekezdésével összhangban mentettek fel, munkaviszonya végkielégítéshez való jog nélkül szűnik meg.

Az intézmény igazgatójának, akinek megbízatása a második és minden következő megbízatásának idején felmentéssel szűnik meg, munkaviszonyának megszűnése nélkül, akit nem lehet képzettségi fokozatának és fajtájának megfelelő munkakörbe helyezni, megszűnik a munkaviszonya, végkielégítés kifizetése mellett, a törvénnyel összhangban.

Az igazgatóhelyettes

65. szakasz

Az intézménynek lehet igazgatóhelyettese - az intézmény finanszírozásának mércéit és szabványait megállapító szabállyal összhangban.

Az igazgató minden tanévben, illetve munkaévben az igazgatóhelyettesi teendőkre az intézményben hivatásbeli tekintéllyel és tapasztalattal rendelkező tanárt, nevelőt vagy szakmunkatársat határozattal osztja be.

Az igazgatóhelyettes megszervezi és irányítja az intézmény pedagógiai tevékenységét és felel érte, koordinálja szaktestületeinek és egyéb szakmai szerveinek munkáját és az intézmény alapszabályával összhangban egyéb teendőket is ellát.

Az igazgatóhelyettes köteles az igazgató határozatával összhangban tanári, nevelői vagy szakmunkatársi teendőit is ellátni.

Az intézmény szakmai szervezetei, csapatai és pedagógiai kollégiuma

66. szakasz

Az iskoláskor előtti intézmény szakmai szervezetei a nevelési és oktatási tanács és a nevelők és ápolónők szaktestületei, a fejlesztéstervezési testület és más szaktestületek és csapatok, az alapszabállyal összhangban.

Az iskola szakmai szervezetei: a tantestületi tanács, az osztálytanács, az osztálytanítói szaktanács, a tantárgyi szaktanács, a fejlesztéstervezési és iskolai programfejlesztési szaktestületek és egyéb szaktestületek és csapatok, az alapszabállyal összhangban. A kollégiummal rendelkező iskoláknak pedagógiai tanácsuk is van.

A nevelési és oktatási tanácsot a nevelők és a szakmunkatársak alkotják.

A tantestületi tanácsot a tanárok, a nevelők és a szakmunkatársak alkotják.

A pedagógiai tanácsot a kollégiummal rendelkező iskolában nevelői tevékenységet folytató nevelők és szakmunkatársak alkotják.

Az osztálytanácsot a meghatározott tagozaton tanító tanárok alkotják.

Az osztálytanítói szaktanácsot az oktatás első ciklusában tanító tanárok alkotják.

A pedagógiai asszisztensek az e szakasz 3-7. bekezdése szerinti tanácsok munkájában döntéshozatali jog nélkül vesznek részt.

A tantárgyi szaktanácsot a rokонтantárgyak csoportját tanító tanárok alkotják.

A fejlesztéstervezési szaktestületet a tanárok, a nevelők és a szakmunkatársak, a helyi önkormányzati egység, a diákparlament és a szülők tanácsának képviselői alkotják. A fejlesztéstervezési szaktestület tagjait az igazgatási szerv nevezi ki.

Az iskolai programfejlesztési szaktestületet a tanárok és a szakmunkatársak képviselői alkotják. A iskolai programfejlesztési szaktestület tagjait a tantestületi tanács nevezi ki.

Az igazgató csapatot alakít egy adott feladat, program vagy projektum végrehajtására. A csapatot alkothatja a foglalkoztatottak, a szülők, a helyi önkormányzati egység, illetve az egyes kérdések szakembereinek képviselői.

A fejlődési zavarokkal küszködő gyermekeket oktató iskolákban az igazgató szakcsapatot alakít a felzárkóztató oktatásra.

A pedagógiai kollégiumot a szaktanácsok és szaktestületek elnökei és a szakmunkatársak képviselője alkotják.

A pedagógiai kollégium megvitatja a jelen törvény 62. szakasza 3. bekezdésének 1)-3) és 5)-7) pontja szerinti igazgatói teendőkkel kapcsolatos kérdéseket és állást foglal róluk.

A pedagógiai kollégiumon az igazgató, illetve az igazgatóhelyettes, az osztálytanács ülésén pedig az osztályfőnök elnököl és irányítja munkáját.

A szakmai szervezetek ülésein a diákparlament képviselői szavazati jog nélkül vehetnek részt.

A szakmai szervek, csapatok és pedagógiai kollégiumok hatásköre

67. szakasz

A szakmai szervek, a csapatok és pedagógiai kollégiumok gondoskodnak az intézmény oktató-nevelő munkája minőségének biztosításáról és fellendítéséről; figyelemmel kísérik az oktatási és nevelési program teljesítését; gondoskodnak az oktatás és nevelés céljainak és eredményei szabványainak teljesítéséről; értékelik a tanárok, a nevelők és a szakmunkatársak munkájának eredményét; figyelemmel kísérik és megállapítják a gyermekek, a tanulók és a felnőttek munkájának eredményeit; intézkedéseket foganatosítanak a gyermekekkel, a tanulókkal és a

felnőttekkel az oktatási és nevelési folyamatban való egységes és összehangolt munka folytatására és megoldják az oktató-nevelő munka egyéb szakmai kérdéseit.

A szakmai szervek, a csapatok és a pedagógia kollégium hatáskörét, munkamódját és felelősségét az intézmény alapszabálya szabályozza.

Az intézmény titkára

68. szakasz

Az intézmény közigazgatási, normatív-jogi és egyéb jogi teendőit a titkár látja el, az intézmény finanszírozásának mércéit és szabványait megállapító szabállyal összhangban.

A titkári teendőket okleveles jogász – mester vagy legalább négyéves alapozó tanulmányokon felsőfokú képesítést szerzett titkári szakvizsgával rendelkező jogász láthatja el.

Az e szakasz 2. bekezdése szerinti titkárnak az önálló munkába való bevezetése és arra való képesítése a munkába bevezető program elsajátításával és a titkári vizsga letételével történik. A titkárgyakornok mellé az igazgató a tanügyi hatóság által megállapított titkári jegyzékről mentort jelöl ki.

A titkár köteles a munkaviszonyának létesítésétől számított két éven belül letenni a titkári szakvizsgát.

A titkárnak, aki az e szakasz 4. bekezdése szerinti határidőben nem teszi le a szakvizsgát, megszűnik a munkaviszonya.

Az a személy, aki letette az igazságügyi vizsgát vagy az államigazgatási szervekben foglalkoztatottakra előírt szakvizsgát vagy az állami szakvizsgát, titkári szakvizsgát nem tesz.

Az e szakasz 2. bekezdésétől eltérően, ha a megismételt pályázatra nem jelentkezik egyetlen megfelelő képesítésű jelölt sem, az iskoláskor előtti intézmény és az általános iskola titkárának más személy is megválasztható - legfeljebb kétéves időtartamra.

A munkába való bevezetés módját és programját, a szakvizsga programját, tartalmát, módját és határidejét, a szakvizsgáztató minisztériumi, illetve az autonóm tartományi szerv vizsgabizottságának összetételét és munkamódját, az erről kiadott bizonylat űrlapját, a vizsgaköltségeket, a vizsgabizottság tagjainak járó térítést és az intézményi titkári szakvizsgával kapcsolatos egyéb kérdéseket a miniszter írja elő.

V. AZ OKTATÁSI ÉS NEVELÉSI PROGRAM, VALAMINT A VIZSGÁK

1. AZ OKTATÁSI ÉS NEVELÉSI PROGRAMOK

Az intézmények oktatási programjai

69. szakasz

Az iskoláskor előtti intézmény a gyermekek nevelési és oktatási programját az iskoláskor előtti nevelési és oktatási programalapokkal és külön törvénnyel összhangban fejleszti és valósítja meg.

Az általános iskola az iskolai programot valósítja meg, de megvalósíthatja: a fejlődési zavarokkal küszködő tanulók és felnőttek egyénre szabott oktatási programját, az egyénre szabott szerb nyelvi, illetve nemzeti kisebbségi nyelvi programot a tanítási nyelvet nem ismerő tanulók számára, zenei és balett oktatási iskolai programot, felnőttoktatási iskolai programot, a kollégiummal rendelkező iskolák tanulóinak nevelési programját és más programokat is, külön törvénnyel összhangban.

A középiskola az általános, a szak- és művészeti oktatási iskolai programot valósítja meg, de megvalósíthatja: a fejlődési zavarokkal küszködő tanulók és felnőttek egyénre szabott oktatási programját, az egyénre szabott szerb nyelvi, illetve nemzeti kisebbségi nyelvi programot a tanítási nyelvet nem ismerő tanulók számára, zenei és balett oktatási iskolai programot, a felnőttoktatási iskolai programot, a kollégiummal rendelkező iskolák tanulóinak nevelési programját, a specialista és mesterképzési programot, a munkára való képzési programot, a szakmai képesítési, kiképzési és más programokat is, a külön törvénnyel összhangban.

Kivételesen az általános iskola iskoláskor előtti programot, a középiskola pedig iskoláskor előtti programot, általános iskolai oktatási és nevelési programot és nevelési programot is megvalósíthat.

Az intézmény az e szakasz 1-4. bekezdése szerinti programon kívül megvalósíthat az oktató-nevelő munka fejlesztésére, az oktatás és nevelés színvonalának és hozzáférhetőségének növelésére irányuló más programokat és tevékenységeket is.

Az e szakasz 5. bekezdése szerinti intézmény modell központ státust szerezhethet.

Az iskoláskor előtti nevelési és oktatási program alapjai

70. szakasz

Az hat hónapos kortól az iskolába induló korú gyermekek iskoláskor előtti nevelése és oktatása az iskoláskor előtti intézményben az iskoláskor előtti nevelési és oktatási programalapokkal összhangban valósul meg.

Az iskoláskor előtti nevelési és oktatási programalapok alapul szolgálnak:

- 1) az iskoláskor előtti intézmény – bölcsőde, óvoda, óvodai és iskolai előkészítő csoport – szintjén folyó nevelési-oktatási munka programjának (a továbbiakban: iskoláskor előtti program) kidolgozásához és fejlesztéséhez;
- 2) a külön és specializált programok kidolgozásához és fejlesztéséhez, külön törvénnyel összhangban;
- 3) a nevelés és az oktatás színvonalának figyelemmel kísérésére és értékelésére szolgáló kritériumok kidolgozásához;

4) az iskoláskor előtti intézmény fellendítéséhez és fejlesztéséhez.

Az iskoláskor előtti nevelési és oktatási programalap tartalmát külön törvény szabályozza.

Az iskoláskor előtti program

71. szakasz

Az iskoláskor előtti nevelés és oktatás az iskoláskor előtti program alapján valósul meg.

Az iskoláskor előtti programot az iskoláskor előtti intézmény, illetve az iskoláskor előtti programot megvalósító iskola hozza meg, az iskoláskor előtti nevelési és oktatási programalappal összhangban.

Az iskoláskor előtti program általános adatokat tartalmaz az intézményről és környezetéről, a nevelő-oktató program fajtáiról és időtartamáról, a munkavégzés és a szolgáltatások más formáiról és egyéb adatokat, külön törvénnyel összhangban.

Az iskoláskor előtti program keretében külön törvénnyel összhangban az intézmény lehetőségeihez mérten különös, specializált és más programok is teljesíthetők a gyermekek és szülők, valamint a helyi önkormányzat szükségleteivel és érdekeivel összhangban.

Az általános és középiskolai oktatás és nevelés tantervei és tanmenetei

72. szakasz

A tanterv és tanmenet az általános és középiskolai oktatási és nevelési iskolai program meghozatalának alapja.

A tantervet és a tanmenetet a megállapított elvekkel, célokkal és az eredmények szabványaival összhangban hozzák meg.

A hároméves szakközépiskolai oktatás tanterve és programja legalább 30 százalékban tartalmazza az általános és 65 százalékban a szakoktatást, a négyéves szak- és művészeti oktatás pedig legalább 40 százalékban tartalmazza az általános és 55 százalékban a szak-, illetve a művészeti oktatást.

A tanterv az oktatási szint és fajta szerinti program azon választható tantárgyait és tartalmait öleli fel, amelyek közül a tanuló hajlamaihoz mérten kötelezően egy vagy több tantárgyat választ. Az egyik kötelező választható tantárgy a hitoktatás vagy a polgári nevelés.

A tanuló, aki a két választható tantárgy: a hitoktatás vagy a polgári nevelés egyikét választotta, a választható tantárgyat az általános iskolai ciklus, illetve a középiskolai oktatás és nevelés megszerzésének végéig változtathatja.

Az általános és középiskolai oktatás és nevelés tantervei

73. szakasz

Az általános és középiskolai oktatás és nevelés tantervei az alábbiakat tartalmazzák:

- 1) a kötelező tantárgyakat az általános és középiskolai oktatás és nevelés osztályai szerint;
- 2) a választható tantárgyakat az általános és középiskolai oktatás és nevelés osztályai szerint;
- 3) az oktató-nevelő munka formáit (rendes, pót- és emelt szintű oktatás és az oktató-nevelő munka egyéb formái);
- 4) a tantárgyankénti évi és heti óraszámot tantárgyak és az oktatási-nevelési munka formái szerint.

Az általános és középiskolai oktatás és nevelés tanterve tartalmazhat önálló vagy a tantárgyak keretében levő modulokat az órászámmal együtt.

A jelen törvény értelmében modulon értendő a tantárgyak vagy több tantárgy keretében funkcionálisan és tematikusan összefüggő elméleti és gyakorlati programtartalmaink és munkaformák összessége.

Az általános és középiskolai oktatási és nevelési programok

74. szakasz

Az általános és középiskolai oktatási és nevelési programot az eredmények megállapított általános és külön szabványjaival összhangban hozzák meg, és az alábbiakat tartalmazza:

- 1) az oktatás és nevelés céljait szintek, ciklusok, oktatási fajták, illetve oktatási profilok szerint, az oktatás és nevelés céljait tantárgyak, modulok és osztályok szerint;
- 2) a kötelező és választható tantárgyak és modulok kötelező és ajánlott tartalmait, amelyek biztosítják az eredmények általános kimenetelének és külön szabványainak megvalósítását;
- 3) az ajánlott tevékenységi fajtákat és a program megvalósításának módját;
- 4) a felnőttoktatási, a tehetséges tanulók oktatási és a nemzeti kisebbségi nyelven és a két nyelven folyó oktatási tantárgyprogram ajánlott illesztésének módját;
- 5) az oktatási folyamatba késve bekapcsolódó, az oktató-nevelő munka nyelvét nem ismerő, kiegészítő oktatást igénylő tanulók számára egyénre szabott oktatási tervek előkészítésére vonatkozó ajánlásokat;
- 6) az oktatási programok megvalósítása tekintetében jelentős egyéb kérdéseket.

A szakképzés más formái és programjai

75. szakasz

A jelen törvény értelmében a szakképzés más formái: a munkára való képzés, a szakképesítés és kiképzés.

A munkára való képzéssel ismeretek szerzhetőek, készségek sajátíthatók el és a foglalkozás iránti pozitív viszonyulás alakítható ki.

A szakképesítéssel ismeretek szerzhetőek, készségek sajátíthatók el és a foglalkozás meghatározott tevékenységei iránti pozitív viszonyulás alakítható ki.

Kiképzéssel szerzhetőek a munkafolyamatban alkalmazott egyes teendők vagy műveletek végzéséhez szükséges alapismeretek, készségek és pozitív hozzáállás alakítható ki.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti szakképzés más formáinak programjai a középiskolai oktatási és nevelési iskolai program meghozatalának alapja.

A más jogszabályok szerint meghozott szakmai képzési és kiképzési különprogramok az előírt szabványok alapján valósulnak meg.

Az iskolai program

76. szakasz

Az általános és középiskolai oktatás és nevelés, a specialista és a mesteroktatás és a szakképzés más formái az iskolai program alapján valósulnak meg.

Az iskolai programot a tanterv és tanmenet, illetve a meghatározott szakképzési formák programja alapján hozzák meg.

Az iskolai program biztosítja az elvek, a célok és az eredmények szabványainak a tanulók és szülei, illetve gyámjai, valamint a helybeli közösség szükségletei szerinti megvalósítását.

Az iskolai program tartalmazza:

- 1) az iskolai program céljait;
- 2) az iskola által megvalósítandó valamennyi oktatási és nevelési program elnevezését, fajtáját és időtartamát, és a program megvalósításának nyelvét;
- 3) a kötelező és választható tantárgyakat és modulokat, ciklusok, illetve oktatási profil és osztály szerint,
- 4) az oktatás elvei és céljai és az eredmények szabványai megvalósításának módját, az előírt tantervek és tanmenetek, az oktató-nevelő munkában a szakképzés más formáinak és tevékenységi fajtái programjai teljesítésének módját és eljárását,

5) a fakultatív tantárgyakat, programtartalmukat és a teljesítésüket lehetővé tevő tevékenységeket;

6) a zenei és balett oktatási és nevelési, felnőttoktatási, tehetséges tanulók és a kétnyelvű oktatási programok teljesítésének és illesztésének módját;

7) az iskolai program tekintetében jelentős egyéb kérdéseket.

Az iskolai programot az iskolaszék hozza meg, rendszerint minden negyedik évben, a tantervvel és tanmenettel összhangban.

Egyénre szabott oktatási terv, egyénre szabott program és individualizált munkamódszer

77. szakasz

A szociális szüksége, fejlődési zavarai, rokkantsága miatt vagy más okokból az oktatásban és nevelésben kiegészítő támogatást igénylő gyermek és tanuló számára az intézmény biztosítja a fizikai és kommunikációs akadályok elhárítását és egyénre szabott oktatási tervet hoz.

Az egyénre szabott oktatási terv célja a gyermeknek és a tanulónak a rendes oktató-nevelő munkába való optimális bevonásának és a kortársi kollektívában való önállósulásának elérése.

Az egyénre szabott oktatási terv a gyermek és a tanuló számára illesztett és bővített oktatási és nevelési módot állapít meg, különös tekintettel:

1) a nevelői csoport napi tevékenységi beosztására és a tagozat tanóráira, a kiegészítő tevékenységet nyújtó személlyel folytatott munka napi beosztására és a kiegészítő tevékenységet nyújtó külön csoportban való munkabeosztásra, valamint a támogatás gyakoriságára;

2) az oktató-nevelő munka céljaira;

3) az eredmények külön szabványaira és az illesztett szabványokra az egyes vagy az összes tantárgy tekintetében a külön szabványoktól való eltérés megindokolásával;

4) a tantárgyak, illetve a tantárgytartalmak szerinti egyénre szabott programokra a tagozaton és a kiegészítő támogatással feldolgozott tantárgyak esetében;

5) a nevelők és tanárok individualizált munkamódszerére, illetve a zavar fajtájához alkalmazott individualizált megközelítésre.

A kivételes képességű tanulókra vonatkozóan az intézmény egyénre szabott oktatási tervet hoz, az e szakasz 3. bekezdésének megfelelően, kivéve a 3) pontot.

Az egyénre szabott oktatási tervet az intézményben a pedagógia kollégium hozza meg a felzárkóztató oktatási szakcsapat, illetve az e szakasz 3. bekezdése szerinti tanulóknak támogatást nyújtó csapat javaslatára.

Az e szakasz 5. bekezdése szerinti csapatot az iskoláskor előtti intézményben a nevelő, a szakmunkatárs, a munkatársak, a szülő, illetve a gyám, szükség szerint pedig, a szülők javaslatára a pedagógiai asszisztens és az intézményen kívüli szakember alkotják.

Az e szakasz 5. bekezdése szerinti csapatot az iskolában az osztálytanító tanár, illetve az osztályfőnök és a tantárgy szakos tanárok, az iskola szakmunkatársa, a szülő, illetve a gyám, szükség szerint pedig a szülők javaslatára a pedagógiai asszisztens és az intézményen kívüli szakember alkotják.

A szülő, illetve a gyám jóváhagyja az egyénre szabott oktatási terv végrehajtását.

Az intézménybe való beiratkozás első évében az egyénre szabott oktatási tervet háromhavonként, az összes többi évben pedig minden félév kezdetén hozzák meg és értékelik.

A tanár és a nevelő a tagozaton, illetve a csoportban végzett munkájuk tervezése alkalmával tervüket összehangolják a gyermek egyénre szabott oktatási programjával.

Az egyénre szabott oktatási tervek végrehajtását a tanfelügyelő kíséri figyelemmel.

Az egyénre szabott oktatási tervhez való jog megállapítására, alkalmazására és értékelésére vonatkozó részletes utasítását a miniszter hozza meg.

Nevelési program alapjai és a nevelő munka programja

78. szakasz

A nevelési program alapjai alapul szolgálnak a:

- 1) a nevelési program meghozatalához a kollégiummal rendelkező iskolában és a kollégiumban;
- 2) a nevelési munka színvonalának értékeléséhez a kollégiummal rendelkező iskolában és a kollégiumban.

A nevelési program alapjainak összhangban kell lenniük az általános elvekkel és hozzá kell járulniuk az eredmények általános szabványainak érvényesítéséhez.

A kollégiummal rendelkező iskolában és a kollégiumban a nevelő munka a nevelő munka programja alapján valósul meg, a jelen és külön törvénnyel összhangban.

A nevelő munka programja megállapítja: a tevékenység céljait, fajtáit, a munkaformákat és a nevelő munka tekintetében jelentős egyéb kérdéseket.

A nevelő munka programját a kollégiummal rendelkező iskola és a kollégium, rendszerint, négyéves időtartamra hozza meg a jelen és külön törvényben megállapított módon és eljárással.

Az oktatási és nevelési programok meghozatalára vonatkozó hatáskör és eljárás

79. szakasz

Az iskoláskor előtti és oktatás és nevelés programalapjait, az általános iskolai és az általános és művészeti középiskolai oktatás és nevelés tanterveit és programjait, a szakközépiskolai oktatás és felnőttoktatás általános oktatási tantárgyai tanterv- és program részét és a nevelési program alapjait a miniszter javaslatára a Nemzeti Tanügyi Tanács hozza meg.

Az általános iskolai felnőttoktatás tantervét és programját a Nemzeti Tanügyi Tanács megszerzett véleménye alapján a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács javaslatára a miniszter hozza meg.

A szakközépiskolai oktatás és a felnőttoktatás tantervének és programjának egy részét a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács javaslatára a miniszter hozza meg.

A nemzeti kisebbségek tagjai általános és középiskolai oktatási és nevelési programját az adott nemzeti kisebbség nemzeti tanácsának javaslatára és a Nemzeti Tanügyi Tanács véleménye alapján a miniszter hozza meg.

A specialista és mesteroktatási programokat az illetékes minisztériumok megszerzett véleményét követően, a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács javaslatára a miniszter hozza meg.

A szakképzés más formáinak programját a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács javaslatára a miniszter hozza meg.

Az intézmények oktatási és nevelési programjainak meghozatala

80. szakasz

Az iskoláskor előtti és az iskolai nevelési és a nevelési munka programját az intézmény megfelelő szakmai szervei készítik elő.

Az e szakasz 1. bekezdésében említett program javaslatáról az intézmény megszerzi a szülői tanács véleményét, az iskola a diákparlament véleményét is és az alapító illetékes szervének a teljesítésükhöz szükséges tervezett anyagi eszközökre vonatkozó jóváhagyását.

Ha az oktatási és nevelési program vagy egy része idegen nyelven valósul meg, meghozatala előtt az iskola megszerzi a miniszter jóváhagyását.

Ha az intézmény alapítója a Szerb Köztársaság, az e szakasz 1. bekezdése szerinti jóváhagyást a Minisztérium adja.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti programot az intézmény igazgatási szerve hozza meg.

Az intézmény oktatási és nevelési programjának közzététele

81. szakasz

Az iskolai programot legkésőbb két hónappal annak a tanévnek a kezdete előtt kell közzétenni, amelyben alkalmazni fogják.

Az iskoláskor előtti és az iskolai nevelési programot és a nevelési munka programját az intézmény általános aktusával összhangban kell közzétenni.

Az intézmény a legjobb módon biztosítja az e szakasz 2. bekezdése szerinti programnak valamennyi érdekelt igénybe vevő számára való hozzáférhetőségét.

2. VIZSGÁK

Záróvizsga az általános oktatásban és nevelésben

82. szakasz

A tanuló a nyolcadik osztály befejeztével záróvizsgát tesz.

A záróvizsga értékeli az általános iskolai oktatás és nevelés eredményei általános és külön szabványainak elért fokát.

A fejlődési zavarokkal küszködő és rokkant tanuló motorikus és érzéki lehetőségeivel, illetve a meghatározott rokkantság követelte feltételekkel összhangban teszi a záróvizsgát.

A záróvizsga befejeztével erről a tanuló számára közokiratot adnak ki.

A letett záróvizsga alapján a tanuló a középiskolába iratkozáshoz minősítő vizsga nélkül szerez jogot, kivéve a kivételes képességeket ellenőrző felvételi vizsgát, külön törvényben előírt módon és eljárással.

Az általános iskolai oktatás és nevelés záróvizsga programját - a Nemzeti Tanügyi Tanács javaslatára - és az e szakasz 4. bekezdése szerinti közokirat űrlapját a miniszter hozza meg.

Általános érettségi

83. szakasz

A tanuló a gimnáziumi általános középfokú oktatás és nevelés negyedik osztályának befejeztével általános érettségit tesz, külön törvénnyel összhangban.

A tanuló a szak-, illetve a művészeti iskolai szak-, illetve művészeti középiskolai oktatás és nevelés negyedik osztályának befejeztével is tehet általános érettségit, külön törvényben előírt feltételekkel.

A fejlődési zavarokkal küszködő és rokkant tanuló motorikus és érzéki lehetőségeivel, illetve a meghatározott rokkantság követelte feltételekkel összhangban teszi le az általános érettségit, de az érettségi vizsga azon részének

tantárgyaiból, amelyek eredményeinek szabványait az oktatás folyamán hozzá alkalmazták, fel is menthető.

A letett általános érettségi után a tanuló számára közokiratot adnak ki, külön törvénnyel összhangban

A letett általános érettségi alapján a tanuló felvételi vizsga nélkül beiratkozhat a megfelelő felsőoktatási intézménybe, kivéve a külön hajlamokat és képességeket ellenőrző vizsgát, külön törvényben előírt módon és eljárással.

Az általános érettségi programját a Nemzeti Tanügyi Tanács javaslatára, a miniszter hozza meg.

Szak- és művészeti érettségi

84. szakasz

A szak-, illetve a művészeti iskolai szak-, illetve művészeti középiskolai oktatás és nevelés negyedik osztályának befejeztével a tanuló szak-, illetve művészeti érettségit tesz, külön törvénnyel összhangban.

A szak-, illetve művészeti érettségit felnőtt is leheteti a szak-, illetve művészeti iskolai hároméves szak-, illetve művészeti oktatás és nevelés befejeztével, külön törvénnyel összhangban.

A fejlődési zavarokkal küszködő és rokkant tanuló motorikus és érzéki lehetőségeivel, illetve a meghatározott rokkantság követelte feltételekkel összhangban teszi le a szak-, illetve művészeti érettségit, de az érettségi vizsga azon részének tantárgyaiból, amelyek eredményeinek szabványait az oktatás folyamán hozzá alkalmazták, fel is menthető.

A tanuló a szak-, illetve művészeti érettségi letételével, szak-, illetve művészeti középiskolai oktatásban és nevelésben szerzett képesítést, melyről számára közokiratot adnak ki, külön törvénnyel összhangban.

A letett szak-, illetve művészeti érettségi alapján a tanuló beiratkozhat a megfelelő felsőoktatási intézménybe, külön törvényben előírt módon és eljárás szerint.

A szakérettségi programját a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács javaslatára, a művészeti érettségi programját pedig a Nemzeti Tanügyi Tanács javaslatára, a miniszter hozza meg.

Középfokú szakképzési záróvizsga, specialista és mestervizsga

85. szakasz

A tanuló a hároméves középfokú szakképzés befejeztével, a felnőtt pedig a felnőttekre előírt program szerinti középfokú szakképzés befejeztével tesz záróvizsgát, külön törvénnyel összhangban.

Az elsajátított specialista, illetve mesterképzési programot követően a felnőtt specialista, illetve mestervizsgát tesz, melyről számára közokiratot adnak ki, külön törvénnyel összhangban.

A fejlődési zavarokkal küszködő és rokkant tanuló és felnőtt motorikus és érzéki lehetőségeivel, illetve a meghatározott rokkantság követelte feltételekkel összhangban teszi le az e szakasz 1. és 2. bekezdése szerinti vizsgákat, de a vizsga azon részének tantárgyaiból, amelyek eredményeinek szabványait az oktatás folyamán hozzá alkalmazták, fel is menthető.

A záróvizsga, a specialista és a mestervizsga programját a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács javaslatára, a miniszter hozza meg.

A szakképzés más formáinak vizsgái

86. szakasz

A tanuló és a felnőtt a szakközépiskolában a kétéves munkára képzés vagy a középfokú szakoktatás és nevelés második osztályának befejeztével záróvizsgát tesz, külön törvénnyel összhangban.

A tanuló és a felnőtt a szakközépiskolában vagy a munkaengedéllyel rendelkező más szervezetben befejezett szakmai képesítés, a középfokú szakoktatás és nevelés első osztályának befejeztével szakmai képesítő vizsgát tesz, melyről számára okiratot adnak ki, külön törvénnyel összhangban.

A tanuló és a felnőtt a kiképzési program elsajátítása után az iskolában vagy a munkaengedéllyel rendelkező más szervezetben különbizottság előtt kiképzési vizsgát tesz, melyről számára okiratot adnak ki, külön törvénnyel összhangban.

A fejlődési zavarokkal küszködő és rokkant tanuló és felnőtt motorikus és érzéki lehetőségeivel, illetve a meghatározott rokkantság követelte feltételekkel összhangban teszi le az e szakasz 1-3. bekezdése szerinti vizsgát, de a vizsga azon részének tantárgyaiból vagy tartalmaiból, amelyek eredményeinek szabványait az oktatás folyamán hozzá alkalmazták, fel is menthető.

Az e szakasz 1-3. bekezdése szerinti programokat a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács javaslatára, a miniszter hozza meg.

VI. AZ OKTATÁS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Oktató-nevelő munka

87. szakasz

Az oktató-nevelő munka felöleli az intézmény oktatási és oktatáson kívüli tevékenységeit, amelyek révén megvalósul az oktatási és nevelési program, teljesülnek az előírt célok és az eredmények szabványai, a jelen törvénnyel összhangban.

A tanév és a munkaév

88. szakasz

Az iskola az oktató-nevelő munkát a tanév folyamán valósítja meg, amely szeptember 1-jén kezdődik, és a következő év augusztus 31-én fejeződik be.

Az oktató-nevelő munka két félévre osztva valósul meg.

A tanulóknak tanítási szünetük van.

Az oktató-nevelő munka és a tanítási szünet időpontját, időtartamát és megszervezését az iskolai naptár rögzíti.

Az iskolai naptárt a miniszter június 1-éig írja elő.

Az iskolai naptár kivételes esetekben – az iskola kérelmére –, a miniszter jóváhagyásával módosítható.

Az iskoláskor előtti intézmény nevelő-oktató munkája a munkaév folyamán, a tanévhez igazodva valósul meg.

Éves munkaprogram

89. szakasz

Az éves munkaprogram megállapítja az oktatási és nevelési program teljesítésének idejét, helyét, módját és hordozóit.

Az intézmény az éves munkaprogramot az iskolai naptárral, a fejlesztési tervvel és az iskoláskor előtti, az iskolai és a nevelési programmal összhangban szeptember 15-éig hozza meg.

Az oktató-nevelő munka megszakítása

90. szakasz

Az oktató-nevelő munka megszakítható erőhatalom, járvány és a gyermekek, a tanulók és a foglalkoztatottak biztonságát veszélyeztető más esetekben.

Az oktató-nevelő munka megszakításáról szóló határozatot a helyi önkormányzat illetékes szerve hozza meg. Ha a helyi önkormányzat illetékes szerve nem hozza meg az oktató-nevelő munka megszakításáról szóló határozatot, a határozatot a miniszter haladéktalanul meghozza.

Az oktató-nevelő munka megszakítását kiváltó ok megszűntével, az iskola az elmulasztott munkát az iskola által - a miniszter jóváhagyásával - elrendelt módon pótolja.

Közvetlen háborús veszély, háborús állapot, rendkívüli állapot vagy egyéb rendkívüli körülmény esetén a miniszter külön oktatási programot ír elő, utasítást ad az iskola szervezetére és működésére és kijelöli az iskolákat, amelyek folytatják munkájukat.

Az ingyenes oktatáshoz való jog

91. szakasz

A Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány vagy helyi önkormányzat-által alapított intézmény ingyenesen biztosítja:

- 1) a tanulók és felnőttek általános iskolai oktatását és nevelését, a jelen törvénnyel összhangban;
- 2) a gyermekek nevelését és oktatását az iskolába indulás előtti évben, a jelen és külön törvénnyel összhangban;
- 3) a rendes és távhallgató tanulók középfokú oktatását, azonos feltételekkel, a jelen és külön törvénnyel összhangban;

A rendes tanuló az az személy, aki a középiskolai oktatás és a munkára való képzés első osztályában 17 életévénél fiatalabb, távhallgató pedig az, aki 17 életévénél idősebb (a továbbiakban: hallgató).

Az e szakasz 2. bekezdésétől eltérően az érzékeny társadalmi csoportokba tartozó és a kivételes képességű 17 életévüknél fiatalabb személy miniszteri jóváhagyással, távhallgatóként is folytathatja a középiskolai oktatást vagy a munkára való képzést, ha iskolalátogatásának ellehetetlenülését igazolja.

Az a személy, akinek középfokú végzettsége van, de szeretné magát átképezni vagy továbbképezni, hogy specialista vagy mesterképzést szerezzen, tandíjat fizet.

A tandíj mértékét a Minisztérium az oktatás fajtái szerint állapítja meg azzal, hogy egyes hallgatók vagy hallgatói csoportok mentesülhetnek a tandíjfizetés alól az oktatás megszerzéséhez való teljes egyenjogúság elérése céljából.

A gyermek és a tanuló szülei, illetve gyámja választásuk szerint a tanulót beírathatják más jogi vagy természetes személy által alapított iskolába, ha biztosítják az oktatás és nevelés tandíját.

Külföldön folyó általános iskolai oktatás és nevelés

92. szakasz

A külföldön tartózkodó gyermekek és tanulók számára megszervezhető a szerb nyelvű oktatás és nevelés, külön program szerint.

A külföldön folyó oktatás és nevelés külön programját, a nyilvántartások vezetésének és a közokiratok kiadásának módját, a tanárookra vonatkozó külön feltételeket és a fizetések kifizetésének módját, valamint a külföldön folyó oktató-nevelő munka megvalósítása tekintetében jelentős egyéb kérdéseket a miniszter írja elő.

Az iskoláskor előtti nevelés és oktatás időtartama

93. szakasz

Az iskoláskor előtti nevelés és oktatás az iskoláskor előtti nevelési és oktatási programban megállapított időtartamban valósul meg.

Az iskoláskor előtti nevelés és oktatás keretében a gyermeket az általános iskolába indulásra előkészítő program (a továbbiakban: iskoláskor előtti előkészítő program) időtartama legalább kilenc hónapon keresztül napi négy óra.

Az iskoláskor előtti előkészítő programot a nevelő valósítja meg.

Az általános iskolai oktatás és nevelés időtartama

94. szakasz

Az általános iskolai oktatás és nevelés nyolc évig tart, és két oktatási ciklusban valósul meg.

Az első ciklus az elsőtől a negyedik osztályt öleli fel, melyet osztálytanításként szerveznek meg, külön törvénnyel összhangban. Kivételesen, az idegen nyelv, a választható és a fakultatív tantárgyak tanítása tantárgyoktatásként is megszervezhető, külön törvénnyel és az iskolai programmal összhangban.

A második ciklus az ötödiktől a nyolcadik osztályt öleli fel, melyet tantárgyoktatásként szerveznek meg, az iskolai programmal összhangban.

Az alapfokú zeneoktatás kettőtől hat évig tart, a balett oktatás pedig négy évig és két oktatási ciklusban valósul meg, külön törvénnyel és az iskolai programmal összhangban.

A felnőttek általános iskolai oktatása osztályonként, elsőtől nyolcadik osztályig van megszervezve és háromtól öt évig tart, az iskolai programmal összhangban

A középfokú oktatás és nevelés, valamint a szakmai továbbképzés időtartama

95. szakasz

A középfokú oktatás és nevelés három vagy négy évig tart, külön törvénnyel és az iskolai programmal összhangban.

A felnőttek középiskolai oktatása két vagy három évig tart, külön törvénnyel és az iskolai programmal összhangban.

A specialista és a mesterképzés egytől két évig tart, külön törvénnyel és az előírt programmal összhangban.

A szakképzés más formáinak időtartama

96. szakasz

A munkára való képzés két évig tart.

A szakképesítés és -kiképzés legfeljebb egy évig tart, az előírt, illetve jóváhagyott programmal összhangban.

A gyermekek iskoláskor előtti intézménybe iratkozása

97. szakasz

A gyermek a szülő, illetve a gyám kérelme alapján iratkozhat óvodába.

Az iskolába indulás előtti évben minden gyermeket felvesznek az iskoláskor előtti intézménybe.

A szülő a beiratkozáshoz szükséges okmányokhoz mellékeli a gyermek orvosi vizsgálatáról szóló bizonylatot is.

Az a szülő, illetve gyám, amelynek gyermeke nincs felölve az iskoláskor előtti nevelő-oktató munkával, köteles az öt és fél évestől hat és fél éves korú gyermekét beíratni az iskoláskor előtti intézménybe, illetve az iskoláskor előtti előkészítő programot megvalósító általános iskolába azzal, hogy joga van iskoláskor előtti intézményt, illetve iskolát választani.

A helyi önkormányzat által alapított iskoláskor előtti intézmény, illetve általános iskolai előkészítő programot megvalósító és a Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány vagy a helyi önkormányzat által alapított általános iskola, köteles minden gyermeket iskoláskor előtti előkészítő program látogatására felvenni, tekintet nélkül a szülők lakóhelyére.

Az e szakasz 4. bekezdése szerinti program látogatása a Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány vagy a helyi önkormányzat által alapított intézményben ingyenes.

A helyi önkormányzat nyilvántartást vezet az iskolai előkészítő program látogatására megért korú gyermekekről és erről értesíti az iskoláskor előtti intézményt, illetve az iskolai előkészítő programot megvalósító általános iskolát, külön törvénnyel összhangban.

A gyermekek iskoláskor előtti intézménybe iratkozásával kapcsolatos elsőbbségek megállapításának részletes feltételeit a miniszter írja elő.

A tanulók általános iskolába iratkozása

98. szakasz

Az általános iskola első osztályába beiratkozik minden gyermek, aki a tanév kezdetéig legalább hat év fél, és legfeljebb hét és fél éves korú.

A szülő a beiratkozáshoz szükséges okmányokhoz mellékeli a gyermek orvosi vizsgálatáról szóló bizonylatot is.

Kivételesen, az érzékeny társadalmi csoportokhoz tartozó gyermekek beiratkozhatnak az iskolába a szülők lakhelyére vonatkozó bizonylat és a szükséges okmányok nélkül is.

Az iskolába beiratkozott gyermek felmérését az iskolai pszichológus és pedagógus végzi a gyermek anyanyelvén, az illetékes intézet, illetve a felhatalmazott szakmai szervezet szokványos eljárásainak és instrumentumainak alkalmazásával. Ha nincs meg a lehetőség a gyermek anyanyelven történő vizsgáztatására, az iskola tolmácsot alkalmaz a nemzeti kisebbség nemzeti tanácsának javaslatára. A motorikus és érzéki zavarokkal küszködő gyermek felmérése olyan vizsgáztatási forma alkalmazásával történik, amelyre a gyermek optimálisan tud válaszolni.

Az iskolába beiratkozott gyermek felmérése során az iskola megállapíthatja egyénre szabott oktatási program meghozatalának vagy kiegészítő oktatási támogatás meghozatalának szükségességét. Ha a kiegészítő támogatás anyagi eszközöket igényel, az iskola a reszortközi különbizottság véleményének beszerzését követően írásbeli kérelmet nyújt be az alapítónak.

A fejlődési zavarokkal küszködő gyermekeket oktató iskolába a gyermekek a tanuló számára kiegészítő oktatási, egészségügyi vagy szociális támogatás szükségességét felmérő reszortközi különbizottság véleménye alapján iratkozhatnak be, a szülő jóváhagyásával.

A hatévestől hat és fél éves korú gyermekek az iskolaérettségük ellenőrzését követően iratkoznak be az első osztályba.

A gyermek iskolába iratkozásához szükséges iskolaérettségének ellenőrzését az iskolai pszichológus végzi el az illetékes intézet, illetve a felhatalmazott szakmai szervezet által javasolt szokványos eljárások és instrumentumok alkalmazásával.

Az iskolaérettség ellenőrzésének eljárásában, az iskolai pszichológus véleménye alapján javasolható:

- 1) a gyermek beiratkozása az első osztályba;
- 2) a gyermek iskolába indulásának egy évvel való elhalasztása és az iskolába indulásra előkészítő program látogatásának folytatása.

Annak a gyermeknek a szülője, illetve gyámja, akinek javasolták az iskolába indulása egy évvel való elhalasztását, kérelmet nyújthat be az iskola különbizottságának a gyermek iskolaérettségének újbóli megállapítására. A különbizottság tagjai: pszichológus, pedagógus, tanító és a gyermek gyermekgyógyásza.

Az iskola különbizottsága a szokványos eljárások és instrumentumok alkalmazásával jóváhagyhatja a gyermek felvételét, vagy megerősítheti a gyermek iskolába indulásának egy évvel való elhalasztását.

Ha a hét és fél évesnél idősebb gyermek betegség vagy egyéb okok miatt nem iratkozott be az első osztályba, előzetes tudásfelmérés alapján beiratkozhat az első vagy más megfelelő osztályba.

Az általános iskola köteles az iskola területéhez tartozó minden gyermeket felvenni.

Az iskola a szülő kérelmére más iskola területéhez tartozó gyermeket is felvehet, az iskola lehetőségeivel összhangban.

A szülő, illetve a gyám választhat általános iskolát, amelybe beíratja gyermekét, és erre vonatkozóan a kiválasztott iskolához legkésőbb a beiratkozás szerinti folyó naptári év február 1-éig kérelmet nyújt be.

Az alapfokú zeneiskola, illetve balettiskola első osztályába az az általános iskolás tanuló iratkozhat be, aki leteszi a felvételi vizsgát, külön törvénnyel összhangban.

A helyi önkormányzat nyilvántartást vezet az iskolába iratkozási kort elért és az iskolába beiratkozott gyermekekről, és erről értesíti az iskolát és a beiratkozott gyermekek szüleit, illetve gyámját.

A tanuló számára kiegészítő oktatási, egészségügyi vagy szociális támogatás szükségessége felmérésének részletes feltételeit, a reszortközi különbizottság összetételét és munkamódszerét, megállapodásosan az egészségügyben illetékes miniszter, a szociálpolitikában illetékes miniszter és az oktatási miniszter írja elő.

A tanulók középiskolába iratkozása

99. szakasz

A középiskola első osztályába az általános iskolai oktatást befejezett személyek iratkozhatnak be, külön törvénnyel összhangban.

A zenei és balett oktatási programot, kivételes tehetségű tanulókra szabott vagy individualizált iskolai programot, valamint a fejlődési zavarokkal küszködő tanulók és felnőttek számára egyénre szabott oktatási tervet megvalósító középiskola első osztályába külön törvénnyel összhangban lehet beiratkozni.

Kivételesen, egyes személyek vagy személyek csoportjai - az oktatásban teljes egyenjogúság elérése céljából - kedvezőbb feltételekkel iratkozhatnak be a középiskolába, a miniszter által előírt mércékkel összhangban és eljárás szerint.

A középfokú oktatást befejezett a személy átképzés, továbbképzés, specialista vagy mesteroktatás céljából beiratkozhat középiskolába, a külön törvénnyel összhangban.

A középiskolába az általános oktatást szerzett vagy befejezett személy beiratkozhat szakképzés és kiképzés céljából.

Kivételesen, az általános oktatásban részesülő felnőtt párhuzamosan járhat az előírt vagy jóváhagyott kiképzési programra a középiskolában.

Külföldi állampolgárok és állampolgárság nélküli személyek beiratkozása

100. szakasz

Külföldi állampolgárok és az állampolgárság nélküli személyek a jelen törvény 27. szakasza szerinti iskolába iratkoznak be és a Szerb Köztársaság állampolgáira törvényben előírt azonos feltételekkel és módon érvényesítik az oktatáshoz való jogukat.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti gyermekek és tanulók, az elüldözött és széttelapított személyek számára, akik nem ismerik az oktató-nevelő munka vagy az oktatásuk folytatása tekintetében jelentős programtartalmak nyelvét, az iskola megszervezi a nyelvtanulást, illetve a tanításra való felkészülést és a pótoktatást, külön utasítás szerint, a miniszter által hozott jogszabályokkal összhangban.

Annak a gyermeknek és tanulónak, aki valamely európai ország állampolgára, a Szerb Köztársaságban való tartózkodása idején joga van anyanyelv és kultúra tanításra járni, a viszonyosság feltételével ingyenesen vagy szüleinek terhére, a helyi önkormányzat szerve által kijelölt intézmény helyiségeiben.

Kísérlet

101. szakasz

Az oktató-nevelő munka színvonalának fejlesztése és korszerűsítése, az oktatási és nevelési program új tartalma, a szervezeti újdonságok vagy finanszírozási módok a bevezetésüket megelőzően kísérlettel ellenőrizhetők.

A kísérlet bevezetését a programjavaslattal kezdeményezheti az intézmény, az illetékes tanács, az intézetek vagy más jogi személy.

A kísérlet programja tartalmazza a célt, a várt kimenetelt, a megvalósítás időtartamát, módját és feltételeit, valamint értékelésének módját.

A kísérletjavaslatra tett indítványt megvizsgálja a miniszter, és a kezdeményezés elfogadása után dönt a kísérlet jóváhagyásáról és előírja a kísérlet programját. A jelentős újdonságokat tartalmazó kezdeményezésről a miniszter kikéri az illetékes tanács véleményét is.

A miniszter pályázatot ír ki a kísérlet lebonyolítására, és a pályázat lezárását követően kijelöli a kísérletet végrehajtó intézményt. A kísérlet lebonyolításában előnyt élvez a kezdeményező intézmény.

A kísérlet legfeljebb öt évig tarthat, melyből az utolsó évben a kísérlet értékelését végzik el.

A kísérlet értékelésének során a program végrehajtását a tanügyi tanácsos kíséri figyelemmel, a kísérlet végén pedig az elért cél és a várt kimenetel értékelését az Oktatási Minőségértékelő Intézet, amely megteszi a megfelelő javaslatot a miniszternek és a kísérlet kezdeményezőjének.

A lebonyolított kísérletről szóló jelentést és a kísérlet értékelését a szélesebb szakmai nyilvánosság számára hozzáférhető módon közzé kell tenni.

A lebonyolított kísérletről szóló jelentés és kísérlet értékelése alapján a miniszter dönt a további alkalmazásáról.

A kísérlet lebonyolításának idején az intézményben státusbeli változások nem eszközölhetők.

A kísérlet iskolai programja alapján kiadott okmányoknak közokirat jellege van, a jelen és külön törvénnyel összhangban.

Tankönyvek

102. szakasz

Az oktató-nevelő munka megvalósítása során használt tankönyveket és taneszközöket az illetékes tanács javaslatára a miniszter hagyja jóvá, külön törvénnyel összhangban.

A miniszter az azonos osztályban tanított azonos tantárgyra több tankönyvet, valamint külföldi tankönyvet hagyhat jóvá.

A nemzeti kisebbség nyelvén folyó oktató-nevelő munka során külön törvénnyel jóváhagyott tankönyveket és taneszközöket kell használni.

A külföldi tankönyv használata a külön törvénnyel összhangban hagyható jóvá.

A jóváhagyás eljárásában megállapítást nyer, hogy a tankönyv megfelel-e a tankönyv tartalmára, pedagógiai és pszichológiai követelményeire, didaktikai és metodikai feldolgozására, nyelvi követelményeire, kidolgozására, grafikai, képzőművészeti és műszaki felszereltségére vonatkozó minőségi szabványoknak, illetve biztosítja-e az oktatás elveinek és céljainak elérését, valamint az eredmények szabványainak teljesítését.

Az oktató-nevelő munka teljesítése során használhatók más taneszközök és segédeszközök, a külön törvénnyel összhangban.

A fejlődési zavarokkal küszködő és a rokkant tanulók számára a szükségleteikkel összhangban levő tankönyveket adják ki.

VII. A GYERMEK ÉS A TANULÓ JOGAI, KÖTELEZETTSÉGEI ÉS FELELŐSSÉGE

A gyermek és a tanuló jogai

103. szakasz

A gyermek és a tanuló jogai a megerősített nemzetközi szerződésekkel, a jelen és a külön törvényekkel összhangban valósulnak meg, az intézmény, illetve minden foglalkoztatott pedig köteles biztosítani érvényesítésüket, különös tekintettel az alábbiakhoz való jogra:

- 1) a jelen törvény 3. és 4. szakasza szerinti elvek érvényesítését és célok elérését biztosító színvonalas oktató-nevelő munkához;
- 2) a személyiségének méltányolásához;
- 3) a személyisége sokoldalú fejlődésének támogatásához, a külön megnyilvánuló tehetségek támogatásához és érvényesüléséhez;
- 4) a hátrányos megkülönböztetéssel, erőszakkal, bántalmazással és elhanyagolással szembeni védelemhez;
- 5) az iskoláztatása tekintetében jelentős kérdésekről való kellő idejű és maradéktalan tájékoztatáshoz;
- 6) a jogairól és kötelezettségeiről való tájékoztatáshoz;
- 7) az iskola szervének munkájában való részvételhez, a jelen és a külön törvénnyel összhangban;
- 8) a különböző csoportokba, klubokba való társuláshoz és a diákszervezet szabad megszervezéséhez;
- 9) a kapott osztályzat elleni panasz és fellebbezés benyújtásához és az oktatáson alapuló egyéb jogok érvényesítéséhez;
- 10) az oktatási és nevelési folyamatban résztvevők felelőssége felülvizsgálatának kezdeményezéséhez, ha az e szakasz 1)-9) pontjában foglalt jogok nem valósultak meg;
- 11) a gyermekek és a tanulók valamennyi jogának érvényesítéséhez, az iskola részéről kapott védelemhez és az iskola méltányos fellépéséhez, ha megsérti a jelen törvényben megállapított kötelezettségét;
- 12) az ösztöndíjhoz, kölcsönhöz, a diákotthonban való elhelyezéshez és étkezéshez való jogot, külön törvénnyel összhangban.

Az intézmény köteles biztosítani az e szakasz 1. bekezdése szerinti gyermek és tanulói jogok érvényesítéséhez szükséges valamennyi feltételt.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti jogok megsértése vagy a foglalkoztatottnak a gyermekkel és a tanulóval szemben tanúsított példátlan magatartása esetén, az eset megtörténtétől számított 15 napon belül a tanuló, a gyermek, illetve a tanuló szülője, illetve gyámja feljelentést tehet az intézmény igazgatójánál.

Az igazgató köteles megvizsgálni a feljelentést, és a tanulóval, a gyermek és a tanuló szülőjével, illetve gyámjával és a foglalkoztatottal folytatott konzultáció alapján a feljelentés átvételétől számított tizenöt napos határidőn belül megfelelő intézkedéseket foganatosítani.

Az intézmény foglalkoztatottja köteles az igazgatónak, illetve az igazgatási szervnek bejelenteni a gyermek-, illetve a tanulói jogok megsértését.

Osztályközösség

104. szakasz

Az iskola minden egyes tagozatának tanulói osztályközösséget alkotnak.

Az osztályközösség munkamódját az iskola alapszabálya szabályozza részletesen.

Diákparlament

105. szakasz

Az általános iskola utolsó két osztályában és a középiskolában megszervezik a diákparlamentet (a továbbiakban: parlament) az alábbi célokból, hogy:

- 1) véleményt mondjon és javaslatot tegyen a szakmai szervezeteknek, az iskolaszékeknek, a szülői tanácsnak és az igazgatónak az iskolai magatartási szabályokról, a diákok biztonsága iránti intézkedésekről, az éves munkaprogramról, az iskolai fejlesztési tervről, az iskolai programról, az iskola térsége rendezésének módjáról, a tankönyvek kiválasztásáról, a szabad és oktatáson kívüli tevékenységekről, a sport- és egyéb versenyeken való részvételről, a tanulók iskolai és iskolán kívüli valamennyi rendezvényének megszervezéséről, továbbá az oktatásuk tekintetében jelentős egyéb kérdésekről;
- 2) megvitassa a tanulók és a tanárok, nevelők vagy szakmunkatársak kapcsolatát és együttműködését;
- 3) tájékoztassa a tanulókat az iskoláztatásuk tekintetében külön jelentőséggel bíró kérdésekről és a diákparlament tevékenységéről;
- 4) tevékenyen részt vegyen az iskola fejlesztési folyamatában és az iskola önértékelésében;
- 5) a tanulók közül tagokat javasoljon a fejlesztéstervezési szaktestületbe.

A parlamentet az iskola minden egyes tagozatának két-két képviselője, a művészeti iskolában pedig minden osztály, illetve évfolyam három-három képviselője alkotja.

A parlamentet minden tanévben az osztályközösség tanulói választják meg. A parlament tagjai megválasztják elnöküket.

A parlament megválasztja a tanulók két képviselőjét, akik részt vesznek az iskolaszék, illetve a bővített iskolaszék munkájában, a jelen törvény 57. szakaszával összhangban.

A parlament munkaprogramja az iskola évi munkaprogramjának szerves része.

Az iskolák diákparlamentjei betársulhatnak a diákparlamentek közösségébe.

A tanulók megterhelése

106. szakasz

Az általános és középiskolás tanulók megterhelését, valamint a tanóra időtartamát külön törvény szabályozza.

Osztályozás

107. szakasz

Az általános és középiskolai osztályozás az iskolai programban előírt célok és eredmények szabványai megvalósításának mértékét értékeli az iskolai program elsajátítása folyamán, a fejlődési zavarokkal küszködő tanulók esetében pedig az eredmények illesztett szabványainak megvalósítását az egyénre szabott oktatási terv elsajátításában.

Az osztályozás nyilvános, és minden osztályzatot a tanuló számára azonnal meg kell indokolni. Ha a tanár nem indokolja meg az osztályzatot, jöllehet ezt a tanuló tőle követeli, a tanulónak joga van kifogást emelni az osztályzat ellen.

A tanuló valamennyi tantárgyból és magaviseletből kap osztályzatot.

A tanév folyamán a tanuló leíró és számjeggyel kifejezett osztályzatot kap az iskolai program elsajátításában való előrehaladásának figyelemmel kísérése és az eredmények külön szabványai alapján.

A tanulót az általános iskolai oktatásban és nevelésben egy félévben legalább négyszer, a középiskolai oktatásban és nevelésben pedig legalább háromszor le kell osztályozni.

A tantárgy záró osztályzatát számjeggyel kell kifejezni, az első és a második félév végén az osztályozásra az eredmények megállapított szabványai és előírt kritériumai szerint.

A fejlődési zavarokkal küszködő tanuló, akire vonatkozóan az oktatás folyamán az eredmények külön szabványait alkalmazták, az illesztett szabványokkal összhangban kap osztályzatot.

A tanulók osztályozása és előrehaladása

108. szakasz

Az általános iskolai oktatás és nevelés első osztályában az osztályozás és a záró osztályzat leíró, és a tanuló továbbmegy a következő osztályba.

Az általános iskola következő osztályaiban és a középiskolai oktatásban és nevelésben az osztályozás leíró és számjeggyel történik az év folyamán, kivéve a miniszter által kijelölt tantárgyakat. A leíró osztályzat visszajelzést tartalmaz a tanuló és a szülő számára, és világos utasítást ad, hogyan fejlessze munkáját.

Az általános iskolai oktatás és nevelés második és harmadik osztályában a tanulót, akinek a második félév végén elégtelen osztályzatai vannak, az osztálytanács határozata alapján átvezetik a soron következő osztályba, kivéve szülőjének, vagy gyámjának kifejezett kérésére, hogy a tanuló ismétlje meg az osztályt.

A következő osztályba átvezetett tanulónak az előző osztályt befejezettnek ismerik el, és számára individualizált oktatást szerveznek, a jelen törvény 77. szakaszával összhangban.

A negyediktől hetedik osztályos és a középiskolai oktatás és nevelés tanulója, akinek számjeggyel kifejezett legfeljebb két elégtelen záró osztályzata van, az augusztusi vizsgaidőszakban, a befejező osztály tanulója pedig a júniusi és az augusztusi vizsgaidőszakban pótvizsgát tesz.

Az e szakasz 5. bekezdése szerinti tanuló akkor fejezi be az osztályt, ha minden tantárgyból leteszi a pótvizsgát.

A negyediktől hetedik osztályos és a középiskolai oktatás tanulója akkor ismételt osztályt, ha a második félév végén kettőnél több elégtelen záró osztályzata van, vagy ha nem teszi a pótvizsgát.

Kivételesen, ha a középiskolai oktatás rendes tanulója nem tette le a pótvizsgát, a megkezdett osztályt a következő tanévben az azonos iskolában magántanulói minősítésben fejezheti be, megismételve a le nem tett vizsgát, az iskola által megállapított tényleges költségek kötelező megtérítésével. Amikor a magántanuló befejezi az osztályt, joga van ugyanabban a tanévben azonos minősítésben beiratkozni a következő osztályba.

Az általános és a középiskolai oktatás és nevelés befejező osztályának tanulója, aki nem teszi le a pótvizsgát, a záró, illetve az érettségi vizsgát, a megkezdett oktatást ugyanabban az iskolában vizsgák révén magántanulói minősítésben fejezi be, az iskola által megállapított tényleges költségek kötelező megtérítésével.

Magaviselet és általános tanulmányi eredmény

109. szakasz

Az általános iskolai oktatásban és nevelésben az elsőől az ötödik osztályig a tanuló magaviseletét leíró osztályzattal minősítik, amely nem befolyásolja a tanuló tanulmányi átlageredményét.

Az általános iskolai oktatásban és nevelésben a hatodik osztálytól és a középiskolai oktatásban és nevelésben minden osztályban a tanuló magaviseletét a félév folyamán leíró osztályzattal, az első és a második félév végén pedig számjeggyel kifejezett osztályzattal értékelik, amely befolyásolja tanulmányi átlageredményét.

A hatodik osztálytól kezdve az általános iskolai oktatás és nevelés tanulójának átlageredményét az első és második félév végén a kötelező tantárgyak és a magaviselet számjeggyel kifejezett pozitív záró osztályzatainak számtani középátlaga adja.

A középiskolai oktatás és nevelés tanulójának átlageredményét az első és második félév végén a tantárgyak és a magaviselet számjeggyel kifejezett pozitív záró osztályzatainak számtani középátlaga adja. A magántanulók magaviseletét nem kell osztályozni.

Az egyes tantárgyakból elért eredmények és a magaviselet osztályozásának módját, eljárását és kritériumait, valamint az osztályozás tekintetében jelentős egyéb kérdéseket a miniszter írja elő.

Az osztályzatra és a vizsgára benyújtott kifogás és panasz

110. szakasz

Az általános és középiskolai oktatás és nevelés tanulójának, szülőjének, illetve gyámjának joga van a tanév folyamán kapott tantárgy és magaviseleti osztályzatra, valamint a második félév végén lezárt tantárgy és magaviseleti záró osztályzatra és vizsgára kifogást emelni.

A tantárgy és a magaviseleti osztályzat elleni kifogást az osztályzat közlésétől számított háromnapos, az értesítő könyv, illetve a bizonyítvány kézhezvételétől számított háromnapos határidőn belül, a külön törvénnyel előírt vizsga miatt pedig az osztályzat közlésétől számított 24 órán belül az iskola igazgatójához kell benyújtani.

Az iskola igazgatója a pedagógia-pszichológiai szolgálattal és az osztályfőnökkel együttműködve háromnapos határidőn belül dönt a kifogásról. Ha az igazgató úgy ítéli meg, hogy a kifogás megalapozott, és a tanuló az osztályzatot a törvénnyel és a törvény alapján hozott jogszabályokkal ellentétben kapta, határozattal megsemmisíti az osztályzatot, és különbizottságot alakít a tanuló tudásának felmérésére, a tanuló írásbeli vagy más munkájának áttekintésére és újbóli leosztályozására.

A magaviseleti osztályzat miatti kifogást, illetve panaszt követően az igazgató a pedagógiai-pszichológiai szolgálattal és az osztályfőnökkel együttműködve megállapítja a magaviseleti osztályzatot.

Az igazgató köteles a panasz átvételétől számított 24 órán belül arról dönteni. Ha megállapítja, hogy a tantárgy osztályzatot a törvénnyel és az alapján hozott jogszabályokkal ellentétben adták, vagy a panasz más okokból megalapozott, határozattal megsemmisíti a záró osztályzatot és a tanulót vizsgára utalja.

Ha megállapítja, hogy a vizsga a jelen vagy a külön törvénnyel és az alapjukon hozott jogszabályokkal ellentétben zajlott le, a vizsgát megsemmisíti és a tanulót újbóli vizsgára utalja. A vizsgát a panasz benyújtásától számított három napon belül meg kell szervezni.

A tanuló tudásának felmérésére, írásbeli vagy más munkájának áttekintésére és újbóli osztályozására, illetve a vizsgára, az igazgató határozattal legalább háromtagú különbizottságot alakít, melyből két tag a tantárgyban, illetve a tantárgykörben szakavatott, ha az adott tantárgyra az iskolának nincs elég szakembere, másik iskolából alkalmaz szakembert.

A tanár, akinek az osztályzatát kétségbe vonták, vagy akinek a javaslatára a záró osztályzatot megállapították, nem lehet a különbizottság tagja.

Vizsga megsemmisítése esetén az igazgató új különbizottságot alakít, melynek nem lehetnek tagjai a megsemmisített vizsga bizottsági tagjai.

A különbizottság által adott osztályzat végleges.

A tanuló jogvédelme iránti kérelem

111. szakasz

A tanuló, szülője, illetve gyámja, aki úgy ítéli meg, hogy a bejelentését, kifogását vagy panaszát követő határozat meghozatala vagy meg nem hozatala folytán a jelen és a külön törvényben megállapított jogai sérültek, illetve ha megszegik a jelen törvény 44. és 45. szakasza szerinti tilalmat, a jelen törvény 103. szakasza szerinti jogot, ami befolyásolja a tanuló státusát, a jogai megsértése tudomásul vételétől számított nyolc napon belül joga van jogainak védelmére a Minisztériumhoz kérelmet benyújtani.

Ha a Minisztérium úgy ítéli meg, hogy az e szakasz 1. bekezdése szerinti kérelem megalapozott, a kérelem átvételétől számított nyolc napon belül figyelmezteti az iskolát és elfogadható határidőt rendel el a törvénysértés elhárítására.

Ha az iskola nem jár el az e szakasz 2. bekezdése szerinti figyelmeztetést követően, a Minisztérium döntést hoz a kérelemről.

A tanuló kötelességei

112. szakasz

A tanuló jogainak érvényesítése során nem veszélyeztethet másokat jogaik érvényesítésében.

A tanuló köteles:

- 1) rendszeresen látogatni a tanítást és teljesíteni iskolai kötelességeit;
- 2) betartani az iskolai szabályokat, az igazgató és az iskola szerveinek döntéseit;
- 3) munkálkodni az iskolai programban előírt ismeretek, készségek és értékek elsajátításán, figyelemmel kíséрни saját előrehaladását és erről értesíteni tanárait és szüleit, illetve gyámját;
- 4) az osztályozás alkalmával tényleges tudását mutatni az átírás különféle formáinak és a segítség meg nem engedett más formáinak igénybe vétele nélkül;
- 5) tartózkodni a tanítás zavarásától és az órának a tanár előzetes jóváhagyása nélküli elhagyásától;
- 6) tiszteletben tartani az iskola többi tanulójának, tanárainak és más foglalkoztatottjainak személyiségét;
- 7) őrizni az iskola vagyonát, helyiségeinek tisztaságát és esztétikus küllemét;
- 8) gondoskodni a környezet megőrzéséről és az ökológiai etika szabályaival összhangban viselkedni.

A tanuló, a szülője, illetve gyámja köteles a tanuló kimaradását nyolc napon belül igazolni, valamint teljes és pontos kapcsolati információkat megküldeni.

A tanuló felelőssége

113. szakasz

Azzal a tanulóval szemben, aki megszegi a magatartási szabályokat, vagy nem tartja be az igazgató és az iskola szerveinek határozatait, indokolatlanul öt órát kimarad a tanításról, illetve magatartásával veszélyezteti mások jogainak érvényesítését, az iskola tevékenységgel köteles a szülő, illetve a gyám részvételével a nevelői munkát fokozni: az osztályközösség keretében, az osztályfőnök, pedagógus, pszichológus, külön csapatok szaktevékenysége révén, ha pedig elengedhetetlen, együtt kell működni a megfelelő szociális, illetve egészségvédelmi intézményekkel a tanuló magatartásának megváltoztatása céljából.

A tanuló kötelességeinek az iskola általános aktusában megállapított könnyebb megszegéséért felelhet, a súlyosabb kötelességszegésért pedig csak azoknak megszegéséért felelhet, amelyeket elkövetésük idején a jelen vagy külön törvény írt elő, valamint a jelen törvény 44. és 45. szakasza szerinti tilalom megszegéséért.

A tanuló súlyosabb kötelességsértései:

- 1) az iskola vagy más szervezet, illetve szerv által vezetett nyilvántartás adatainak megsemmisítése, megkárosítása, elrejtése, kivitele, átjavítása vagy hozzáírás;
- 2) az iskola vagy a szerv által kiadott közokirat, illetve más szervezet által kiadott okirat adatainak átjavítása vagy hozzáírás;
- 3) az iskola, gazdasági társaság, vállalkozó, tanuló vagy foglalkoztatott vagyonának megsemmisítése vagy ellopása;
- 4) a tanuló szeszes ital, dohány, kábítószer vagy pszichoaktív anyag fogyasztására ösztönzése, ahhoz való hozzásegítése, adása;
- 5) az iskolába vagy más szervezetbe fegyver vagy más személyeket veszélyeztető vagy megsebesíthető egyéb tárgy bevitele;
- 6) a tanulókra vonatkozó szabályok és biztonsági intézkedések tudatos be nem tartása;
- 7) mobil telefon, elektronikus berendezés és más eszközök használata mások jogait veszélyeztető célokra, vagy az osztályozás alkalmával csalás céljaira;
- 8) a tanításról és az oktató-nevelő munka más formáiról az év folyamán indokolatlanul 25 óra feletti kimaradás, melyből több mint 15 óra a szülőnek, illetve a gyámnak az iskola részéről megtett írásbeli tájékoztatása után.

A jelen törvény 8. szakaszának 3) bekezdése szerinti megszegésekért kötelező az intézkedések fokozatos megtétele.

A tanuló részéről az iskolával szemben szándékosan vagy figyelmetlenségből elkövetett anyagi kárért a tanuló, illetve a szülő vagy gyám felel, a törvénnyel összhangban.

Nevelői-fegyelemi eljárás

114. szakasz

A tanuló súlyosabb kötelességsértése és a jelen törvény 44. és 45. szakasza szerinti tilalom megsértése miatt az iskolának feltétlenül nevelői-fegyelemi eljárást kell folytatnia, melyről a tanuló szülőjét, illetve gyámját feltétlenül értesítenie kell.

A nevelői-fegyelemi eljárásban meg kell hallgatni a tanulót a szülő, illetve a gyám jelenlétében, valamint az összes többi résztvevőt és tanút, és ők írásbeli nyilatkozatot tehetnek.

A nevelői-fegyelemi eljárást az igazgató a tanuló részéről elkövetett súlyosabb kötelességsértés vagy a jelen törvény 44. és 45. szakasza szerinti tilalom megszegése miatt legkésőbb 30 napos határidőn belül megindítja, és határozattal fejezi be. A határozat meghozatala előtt meg kell állapítani a határozat meghozatala tekintetében jelentős minden tényt.

Nevelői és nevelői-fegyelemi intézkedések és a tanulók jogvédelme

115. szakasz

A jelen törvényben előírt kötelességek, illetve tilalmak megszegése miatt intézkedések foganatosíthatók, mégpedig:

1) kötelességeinek könnyebb megszegéséért a tanulóval szemben osztályfőnöki figyelmeztetés, megrovás vagy osztálytanácsi megrovás, az iskola általános aktusával összhangban;

2) kötelességeinek súlyosabb megszegéséért a tanulóval szemben igazgatói megrovás és osztálytanácsi megrovás, a középiskolai tanulókkal szemben pedig az iskolából, illetve az iskolai kollégiumból való kizárás nevelői-fegyelemi intézkedés;

3) a jelen törvény 44. és 45. szakasza szerinti tilalom megszegéséért:

(1) igazgatói vagy tantestületi tanácsi megrovás,

(2) az ötödiktől nyolcadik osztályos tanuló másik iskolába való áthelyezése a tantestületi tanács alapján, a szülő, illetve a gyám és az átvevő iskola jóváhagyásával,

(3) a középiskolai tanulókkal szemben, a tanuló kizárása az iskolából, illetve az iskolai kollégiumból

nevelői-fegyelemi intézkedés.

Az e szakasz 1. bekezdésének 1. pontja szerinti könnyebb kötelességsértésért a tanulóval szembeni nevelői intézkedést nevelői-fegyelmi eljárás lefolytatása nélkül szabják ki.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti intézkedés akkor foganatosítható a tanulóval szemben, ha az iskola előzőleg megtette a jelen törvény 113. szakaszának 1. bekezdése szerinti elengedhetetlen tevékenységeket.

Ha az iskola előzőleg nem folytatta le a jelen törvény 113. szakaszának 1. bekezdése szerinti elengedhetetlen tevékenységeket, azokat az intézkedés kiszabása előtt teszi meg.

Ha a megtett tevékenységek pozitív változást eredményeznek a tanulónál, az eljárást megszüntetik, kivéve ha a 44. és a 45. szakasz szerinti tilalom megsértése súlyosan veszélyezteti másik személy integritását.

Az e szakasz 1. bekezdésének 2) és 3) pontja szerinti intézkedést a tanulóra a lefolytatott nevelői-fegyelmi eljárás és a felelősség megállapítása után szabják ki.

A nevelői-fegyelmi intézkedést abban a tanévben szabják ki, amelyikben a tanulói kötelességsértés történt.

A magaviseleti záró osztályzatot az osztálytanács állapítja meg az osztályfőnök javaslatára az első és a második félév végén a tanuló személyiségének és magatartásának egészében való áttekintése alapján, egész magatartásának és a törvényben előírt kötelességének, valamint a kiszabott nevelési vagy nevelői-fegyelmi intézkedések és hatásuk értékelésével. A magaviseleti osztályzat kijavítására akkor kerül sor, amikor a tanuló magatartásában pozitív változások következnek be.

Ha a kötelességsértést, illetve a jelen törvény 44. és 45. szakasza szerinti tilalmat fiatalokú tanuló követi el, az iskola azonnal értesíti a szülőt, illetve a gyámot és bevonja a megfelelő eljárásba.

A tanuló középiskolából való kizárása nevelői-fegyelmi intézkedésről szóló döntést a tantestületi tanács, a tanulónak az iskolából való kizárásáról szóló határozatot pedig az igazgató hozza meg.

A tanulónak, szülőjének, illetve gyámjának joga van a tanuló súlyosabb kötelességsértése miatt kiszabott nevelői-fegyelmi intézkedés vagy a jelen törvény 44. és 45. szakasza szerinti tilalom megszegése miatt a megállapított felelősségre és a kiszabott intézkedésre vonatkozó határozat megküldésétől számított három napon belül arra panaszt benyújtani.

Az iskolaszék az e szakasz 10. bekezdése szerinti panaszról a kézhezvételétől számított 15 napon belül dönt. A panasz halasztó hatállyal van az igazgató határozatára.

A tanulónak a középiskolából vagy a középiskolai kollégiumból való kizárása kiszabott intézkedésre vonatkozó másodfokú határozat ellen szülője, illetve gyámja közigazgatási eljárásban bírósági védelemre jogosult.

A nevelői és a nevelői-fegyelmi intézkedést abban a tanévben szabják ki, amelyikben a tanulói köteleességszegés történt.

VIII. AZ INTÉZMÉNY FOGLALKOZTATOTTJAI

Tanárok, nevelők és szakmunkatársak

116. szakasz

Az iskoláskor előtti intézményben a nevelő-oktató munkát nevelők végzik, külön törvénnyel összhangban.

Az iskolában a tanítást és az oktató-nevelő munka egyéb formáit tanárok végzik.

Az iskolai kollégiumban a tanulókkal kapcsolatos nevelői teendőket nevelők látják el.

Az iskoláskor előtti intézményben az oktató-nevelő munka fejlesztésén végzett szakmai teendőket a pedagógus és pszichológus, valamint más szakmunkatársak látják el, külön törvénnyel összhangban.

Az iskolában a szakmai teendőket szakmunkatársak: pszichológus, pedagógus és könyvtáros, a zeneiskolában: pszichológus, pedagógus, zenetáros és médiatáros, a felnőttoktató iskolában: andragógus, pszichológus és könyvtáros látják el.

Az iskola szükségleteitől és a teljesítendő programtól függően a szakmai teendőket elláthatja szociális gondozó, defektológus, logopédus és andragógus.

Munkatárs, pedagógiai asszisztens és segédtanár

117. szakasz

A tevékenység folytatásában az iskoláskor előtti intézménynek lehet nutritionista, szociális gondozó, egészségügyi dolgozó és más munkatársa, külön törvénnyel összhangban.

Az iskoláskor előtti intézmény a különös és szakosított programok megvalósításán folyó nevelői-oktató munkára más munkatársakat is alkalmazhat, külön törvénnyel összhangban.

A pedagógiai asszisztens segítséget és pótlólagos támogatást nyújt a gyermekeknek és tanulóknak szükségleteikkel összhangban, továbbá segít a tanároknak, a nevelőknek és a szakmunkatársaknak az oktatási póttámogatást igényelő gyermekekkel és a tanulókkal folytatott munkájuk fejlesztése céljából. Munkájában együttműködést valósít meg a szülőkkel, illetve a gyámokkal, az igazgatóval együtt pedig együttműködik az illetékes intézményekkel, szervezetekkel, egyesületekkel és helyi önkormányzatokkal.

A tanárnak a tanításban, illetve az oktató-nevelő munkában nyújtandó póttámogatás céljából a helyi önkormányzat területén szakcsapatok alakíthatók.

A laboratóriumi gyakorlatok előkészítését, az eljárások lefolytatását és bemutatását, a műszaki és technológiai előkészületeket, a gyakorlati oktatási rész lefolytatását és egyéb teendőket a tanár közvetlen irányításával a segédtanár látja el.

Kivételesen, a fejlődési zavarokkal küszködő gyermeknek, illetve a tanulónak való segítségnyújtás céljából az oktató-nevelő munkában részt vehet a gyermek, illetve a tanuló kísérője.

A tanár és nevelő feladatai

118. szakasz

A tanár és nevelő feladata, hogy kompetenciáival biztosítsa az oktatási és nevelési célok elérését és az eredmények szabványait, tiszteletben tartva az oktatás elveit, a gyermekek és tanulók előtudását, szükségleteit, érdeklődését és különös lehetőségeit.

Az iskoláskor előtti intézmény nevelőjének feladata, hogy kompetenciáival biztosítsa az oktatási célok figyelembe vételét, az oktatási és nevelési célok megvalósítását és az oktató-nevelő munka fellendítését.

A szakmunkatárs feladatai

119. szakasz

A szakmunkatárs feladata, hogy kompetenciájával, tanácsadó és egyéb munkaformákkal fellendítse az intézményben az oktató-nevelő munkát és a szülőkkel, illetve a gyámokkal való együttműködést, figyelemmel kísérv az eredmények megállapított szabványainak megvalósítását, a tanároknak és a nevelőknek támogatást nyújtson az oktató-nevelő munkájuk fejlesztése tekintetében, az eredmények elveivel, céljaival és szabványaival összhangban, segítséget nyújtson a tanároknak az individuális oktatási tervek kifejlesztésében, továbbá segítséget nyújtson a gyermekeknek, tanulóknak, szülőknek, tanároknak és nevelőknek az oktatás és a nevelés, valamint a tanulók szakmai pályájának fejlesztése tekintetében jelentős kérdésekben.

A szakmunkatársak minden munkaformájára vonatkozó programot a miniszter hozza meg.

Munkaviszony létesítésének követelményei

120. szakasz

Az intézményben munkaviszony a törvényben előírt feltételekkel létesíthető, ha a személy :

- 1) megfelelő képzettséggel rendelkezik;
- 2) a gyermekekkel és a tanulókkal folytatott munkához szükséges pszichikai, testi és egészségügyi alkalmassággal rendelkezik;

3) nem ítélték el jogerős ítélettel olyan bűncselekményért, amelyért legalább három hónapi feltétel nélküli börtönbüntetésre ítélték, vagy családon belüli erőszak bűncselekménye, kiskorú személy elrablása, kiskorú személy elhanyagolása és bántalmazása vagy vérfertőzés bűncselekménye miatt; csúszópénz elfogadásának vagy adásának bűncselekménye; a nemi szabadság, jogforgalom és az emberiség, valamint a nemzetközi joggal védett más javak ellen elkövetett bűncselekmény miatt, tekintet nélkül a kiszabott büntetőszankcióra, sem olyan személy, akiről a törvénnyel összhangban hátrányosan megkülönböztető magatartás tanúsítását állapították meg;

4) a Szerb Köztársaság állampolgára.

Ha az oktató-nevelő munka a nemzeti kisebbség nyelvén valósul meg, kivéve az e szakasz 1. bekezdése szerinti követelményt, a személynek az oktató-nevelő munka nyelvének ismeretéről szóló bizonyítékkal is rendelkeznie kell.

Az e szakasz 1. és 2. bekezdése szerinti követelmények meglétéről a bizonyítékokat a munkaviszonyba való felvétel alkalmával kell benyújtani, és azokat a munka folyamán ellenőrzik.

Az e szakasz 1. bekezdésének 1) és 4) pontja és a 2. bekezdése szerinti követelmények meglétére vonatkozó bizonyítékot a pályázati jelentkezéshez kell mellékelni, az e szakasz 1. bekezdésének 2) pontja szerintit pedig a munkaszerződés megkötését megelőzően kell benyújtani. Az e szakasz 1. bekezdésének 3) pontja szerinti bizonyítékot az intézmény szerzi be.

A foglalkoztatott munkaviszonya megszűnik, ha a munkaviszonya folyamán megállapítást nyer, hogy az e szakasz 1. és 2. bekezdése szerinti követelményeknek nem tesz eleget, vagy visszautasítja, hogy az illetékes egészségügyi intézményben orvosi vizsgálatnak vesse alá magát.

A tanárok, a nevelők és a szakmunkatársak képzettsége

121. szakasz

Az iskoláskor előtti intézményben a nevelői teendőket a megfelelő első fokozatú egyetemi tanulmányokon, második fokozatú egyetemi tanulmányokon, hároméves időtartamú egyetemi tanulmányokon egyetemi végzettséget szerzett, főiskolai, illetve megfelelő középiskolai végzettségű személy láthatja el, külön törvénnyel összhangban.

A kollégiummal rendelkező iskolában a tanári, a nevelői és a szakmunkatársi teendőket a jelen törvény 8. szakaszának 2. bekezdése szerinti megfelelő végzettségű személy, egészségügyi szaktantárgy tanár teendőit pedig megfelelő egészségügyi szakosítású személy is elláthatja.

Kivételesen, a zeneiskolai művészeti és szaktantárgyak és meghatározott szakiskolai szaktantárgyak tanítását, amelyekre a jelen törvény 8. szakaszának 2. bekezdése szerinti képzettségnek megfelelő tanárokat nem képeznek, elláthatja a jelen törvény 8. szakaszának 3. bekezdése szerinti megfelelő képzettséggel rendelkező személy is.

A szakiskolai gyakorlati oktatás feladatait elláthatja a jelen törvény 8. szakaszának 3. bekezdése szerinti megfelelő képzettséggel rendelkező, vagy specialista, illetve mestervizsgával és ötévi gyakorlattal rendelkező személy is.

Balettiskolai tánc tantárgyak tanára teendőit legalább középfokú balettiskolát végzett és tíz évi táncos gyakorlattal rendelkező személy láthatja el.

Az iskoláskor előtti intézmény nevelői és az osztálytanító tanári teendőket, ha a oktató-nevelő munka a nemzeti kisebbség nyelvén valósul meg, kivéve a roma nyelvet, a megvalósuló munka nyelvén megfelelő képzettséget szerzett személy vagy a megfelelő felsőoktatási intézmény programja szerint nyelv és metodikavizsgát tett személy láthatja el.

Abban az iskolában, amelyben az oktató-nevelő munka a nemzeti kisebbség nyelvén valósul meg, a roma nyelv kivételével, a tanár és a szakmunkatárs teendőit a nemzeti kisebbség nyelvén középiskolai, főiskolai vagy egyetemi végzettséget szerzett személy, vagy a megfelelő felsőoktatási intézmény programja szerint nyelvvizsgát tett személy láthatja el.

Az e szakasz 6. és 7. szakaszától eltérően, a tanár és a pedagógiai asszisztens roma nyelvtudását a miniszter által alakított különbizottság előtt bizonyítja, ideértve a roma nemzeti kisebbség megválasztott nemzeti tanácsának javaslatát.

A tanárnak, a nevelőnek és a szakmunkatársnak rendelkeznie kell a jelen törvény 8. szakaszának 4. bekezdése szerinti pszichológia, pedagógiai és metodikai képzettséggel.

Kivételesen, a jelen törvény 8. szakaszának 4. bekezdése szerinti képzettséggel nem kell rendelkeznie a középiskolai végzettségű személynek – gyermeknevelőnek, tánc tantárgy tanárnak és gyakorlati oktatónak.

A különös és specializált programokat megvalósító iskoláskor előtti intézmény tanárának, nevelőjének, szakmunkatársának és munkatársának, a pedagógiai asszisztens és segédtanár oktatási szintje és fajtája tekintetében a részletesebb követelményeket, valamint a pedagógiai asszisztens kiképzési programját a miniszter írja elő.

Az iskoláskor előtti intézmény azon munkatársának, aki nem oktató-nevelő munkát lát el, képzettségi szintjét és fajtáját, egyetértésben a miniszter és az egészségügyben és a szociálpolitikában illetékes miniszterek írják elő.

Az iskolai hitoktató tanár képzettségi fokát és fajtáját a vallás- és hagyományos egyházi, valamint a vallásközösségi ügyekben illetékes minisztérium közös javaslatára, a miniszter írja elő.

A tanár, a nevelő és a szakmunkatárs munkavégzéséhez szükséges követelmények

122. szakasz

A tanári, a nevelői és a szakmunkatársi teendőket munkaengedéllyel (a továbbiakban: licencia) rendelkező személy láthatja el.

A licenciával rendelkező tanár, nevelő és szakmunkatárs teljesítheti a fejlődési zavarokkal küszködő gyermekekkel és tanulókkal az egyénre szabott oktatási tervet, ha erre a miniszter által előírt program szerint és módon felkészítették.

A tanári, a nevelői és a szakmunkatársi teendőket licencia nélkül láthatja el:

1) a gyakornok;

2) a tanár, a nevelő vagy a szakmunkatárs iránt támasztott követelményeknek eleget tevő személy, aki az intézményen kívül szerzett szolgálati időt, a gyakornokokra vonatkozóan megállapított követelményekkel és módon;

3) a távol levő foglalkoztatott helyettesítése céljából meghatározott időtartamra munkaviszonyt létesített személy;

4) az iskoláskor előtti intézmény munkatársa;

5) a pedagógiai asszisztens és a segédtanár.

Az e szakasz 3. bekezdésének 1) - 3) pontja szerinti személy licencia nélkül a tanári, nevelői vagy szakmunkatársi teendőket az intézményi munkaviszonyának létesítésétől számított legfeljebb két évig láthatja el.

Az iskoláskor előtti intézmény munkatársa az oktató-nevelő munkát akkor láthatja el, ha a jelen törvény 8. szakaszának 4. bekezdése szerinti képzettséggel rendelkezik.

Gyakornok tanár, nevelő és szakmunkatárs

123. szakasz

A jelen törvény értelmében gyakornoknak tekintendő az a személy, aki az intézményben ebben a minősítésben először létesít munkaviszonyt határozott vagy határozatlan időre, teljes vagy részmunkaidővel és a munkába való bevezetésre vonatkozó program elsajátításával és a licenciára jogosító vizsga letételével önálló tanári, nevelői és szakmunkatársi oktató-nevelő munkára szerez képesítést.

A gyakornoki időtartam a munkaviszony létesítésétől számított legfeljebb két év.

A gyakornoki időtartam alatt a tanári, nevelői és szakmunkatársi munkába való bevezetés programjának elsajátítása céljából az intézmény a gyakornok mellé mentort jelöl ki.

A gyakornoki időtartam első három hónapjában a gyakornok tanár, illetve nevelő a licenciával rendelkező és a mentor által kijelölt tanár vagy nevelő közvetlen felügyelete alatt dolgozik. A gyakornok tanár az első három hónapban nem osztályozza a tanulókat.

A gyakornoki időtartamának első három hónapjában a szakmunkatárs a licenciával rendelkező és a mentor által kijelölt megfelelő szakmunkatárs közvetlen felügyelete alatt dolgozik.

Kivételesen, ha az intézménynek nincs mentora, illetve licenciával rendelkező megfelelő tanára, nevelője és szakmunkatársa, a pótmunkáról szóló szerződés alapján másik intézményből alkalmaz licenciával rendelkező tanárt, nevelőt és szakmunkatársat, a törvénnyel összhangban.

A jelen törvény 8. szakaszának 2. bekezdése szerinti képzettséggel rendelkező gyakornok szakmunkatárs, aki egyetemi tanulmányai alapján az intézményben való gyakorlaton legalább 10 pontot szerzett az európai pontátviteli rendszerrel összhangban, munkáját az e szakasz 5. bekezdése szerinti licenciával rendelkező szakmunkatárs közvetlen felügyelete nélkül végezheti.

A gyakornoknak, aki elsajátítja a tanári, nevelői és szakmunkatársi munkába való bevezetésre vonatkozó programot, egy évi munka leteltével joga van vizsgát tenni a licencia megszerzéséhez.

A határozatlan időre munkaviszonyt létesített gyakornoknak, aki a munkaviszonyának létesítésétől számított két éven belül nem teszi le a licencia megszerzéséhez szükséges vizsgát, megszűnik a munkaviszonya. A határozott időre munkaviszonyt létesített gyakornoknak, gyakornoki minősítése a licenciára jogosító vizsga letétele után megszűnik, munkaviszonya pedig annak az időtartamnak a leteltével, amelyre felvették.

A mentori kiképző programot, a tanári, nevelői és szakmunkatársi teendőkre való bevezetési programot, amely magában foglalja a fejlődési zavarokkal küszködő gyermekekkel és tanulókkal, valamint az érzékeny társadalmi csoportokkal való munkára felkészítő programot, e program elsajátítása ellenőrzésének módját és eljárását, a licencia és a licencia újbóli megszerzéséhez szükséges vizsga programját, letételének módját és a vizsga nyelvét, a vizsga költségeit, a minisztériumi, illetve az illetékes autonóm tartományi szerv licencia különbizottságának összetételét és munkamódját a miniszter írja elő.

Gyakorlati időn levő gyakornok

124. szakasz

A tanári, nevelői és szakmunkatársi feladatokat elláthatja gyakorlati időn levő gyakornok.

A gyakorlati időn levő gyakornok a licenciával rendelkező tanár, nevelő és szakmunkatárs közvetlen felügyelet alatt sajátítja el a munkába való bevezetésre és a licencia vizsga letételére vonatkozó programot.

Az intézmény és a gyakorlaton levő gyakornok szerződést kötnek a legalább egy évig és legfeljebb két évig tartó gyakorlati időről.

Az e szakasz 3. bekezdése szerinti szerződéssel nem létesül munkaviszony.

A gyakorlati időn levő gyakornoknak joga van a szakmai szervezetek munkájában részt venni döntéshozatali jog nélkül és nem osztályozhatja az iskola tanulóit.

Az e szakasz 2. bekezdése szerinti jogok érvényesítésére értelemszerűen alkalmazandók a jelen törvénynek a gyakornokokra vonatkozó rendelkezései.

A tanárok, nevelők és szakmunkatársak licenciája és regisztere

125. szakasz

A licencia közokirat.

A minisztérium kiadja a licenciát és vezeti azoknak a tanároknak, nevelőknek és szakmunkatársaknak a regiszterét, akiknek licenciát adtak ki. A regiszterbe be kell jegyezni a tanár, a nevelő és a szakmunkatárs személyazonosságára és képzettségi státusára vonatkozó adatokat, valamint a licencia felfüggesztésére és megvonására vonatkozó adatokat is.

Az intézmény köteles a Minisztériumnak a tanárok, nevelők és szakmunkatársak licenciájával kapcsolatos valamennyi adatot kellő időben megküldeni.

A jogi érdekekkel bíró személy kérelmére a Minisztérium kivonatot ad ki a regiszterből.

A regiszter tartalmát, vezetésének módját, valamint a licencia formanyomtatványát a miniszter írja elő.

A licencia kiadása

126. szakasz

Licenciára jogosul az a tanár, nevelő és szakmunkatárs, továbbá gyakorlaton levő gyakornok, akinek a jelen törvény 121. szakasza szerinti megfelelő képzettsége van, elsajátította a tanár, a nevelő vagy szakmunkatárs munkába való bevezetésére vonatkozó programot és letette a licenciához szükséges vizsgát.

A Minisztérium köteles a vizsga letételétől számított 60 napon belül az e szakasz 1. bekezdése szerinti követelményeknek eleget tevő személynek kiadni a licenciát.

A licencia felfüggesztése

127. szakasz

Érvényességi ideje alatt a licencia felfüggeszthető.

A tanár, a nevelő és a szakmunkatárs licenciáját hat hónapra felfüggesztik, ha munkaviszonya a jelen törvény 141. szakaszának 1)-7) pontja szerinti munkakötelességének megszegése miatt kirótt intézkedés folytán szűnt meg. A felfüggesztés a munkaviszony megszűnését követő naptól folyik.

A felfüggesztés időtartama alatt a tanárnak, a nevelőnek és a szakmunkatársnak nincs joga az intézményben dolgozni.

Az intézmény köteles a tanár, a nevelő és a szakmunkatárs licenciájának felfüggesztésére vonatkozó adatokat a felfüggesztéstől számított legfeljebb három napon belül a Minisztériumnak megküldeni.

Felfüggesztik annak a tanárnak, nevelőnek és szakmunkatársnak a licenciáját is, aki a tanügyi tanácsos jelentése szerint az oktató-nevelő munkát nem olyan módon és eljárással látja el, amely lehetővé teszi az oktatási és nevelési programban előírt elvek, célok és eredmények szabványainak teljesítését, az oktatási és nevelési program teljesítését, és akiről a tanügyi tanácsos megállapítja, hogy az írásos szakmai észrevételek, javaslatok és figyelmeztetések után sem hárította el a munkájában fellelt hiányosságokat, amelynek alapján a tanügyi tanácsos őt legalább két ízben negatívan osztályozta.

Felfüggesztik annak a tanárnak, nevelőnek és szakmunkatársnak a licenciáját, aki szakmailag nem képezte tovább magát, a tanügyi tanácsos pedig jelentésében megállapítja, hogy annak okai indokolatlanok.

A tanárnak, nevelőnek vagy szakmunkatársnak a tanügyi tanácsos e szakasz 5. és 6. bekezdése szerinti jelentésének kézhezvételétől számított 8 napon belül joga van panasszal fordulni a miniszterhez.

A miniszter a tanügyi tanácsos e szakasz 5. és 6. bekezdése szerinti jelentése alapján hoz határozatot a felfüggesztésről. A határozat meghozatalának eljárásában a miniszter megvitatja az e szakasz 7. bekezdése szerinti panaszt.

A miniszter a panasz benyújtásától számított 30 napon belül, ha pedig nincs panasz, a benyújtására előírt határidő elteltétől számított nyolc napon belül hoz határozatot a felfüggesztésről.

A felfüggesztésről szóló miniszteri határozat a közigazgatási eljárásban végleges.

Annak a tanárnak, a nevelőnek vagy a szakmunkatársnak, akinek az e szakasz 5. bekezdése szerinti okokból függesztették fel a licenciáját, licenciájának felfüggesztése megszüntethető, ha a miniszteri határozat kézhezvételétől számított legalább hat hónapon belül újból leteszi a licencia megszerzéséhez szükséges vizsgát, ha pedig nem teszi le, megszűnik a munkaviszonya.

Amíg a licenciájának felfüggesztése tart, a tanár és a nevelő jelen van az igazgató által kijelölt más tanárok és nevelők tanításán, illetve tevékenységein, a szakmunkatárs pedig az igazgató által kijelölt másik intézmény szakmunkatársainak munkáján.

Ha a tanár, a nevelő vagy szakmunkatárs, akinek a licenciáját az e szakasz 6. bekezdése alapján függesztették fel, a megfelelő szakmai továbbképzésről bizonyítékokat nyújt be, felfüggesztése megszűnik.

A licencia megvonása

128. szakasz

Megvonják a licenciát attól a tanártól, nevelőtől vagy szakmunkatárstól:

1) akit jogerős ítélettel nemi szabadság, családon belüli erőszak, jogforgalom, tanári, nevelői és szakmunkatársi feladatai ellátásáért csúszópénz elfogadása vagy adása miatti bűncselekményért ítélték el;

2) akinek a munkaviszonya a jelen törvény 44-46. szakasza szerinti tilalom megsértése miatt szűnt meg;

3) akinek egyszer felfüggesztették a licenciáját, és megteremtődtek a feltételek újabb felfüggesztésre.

A licencia a tanár, a nevelő és a szakmunkatárs munkaviszonyának megszűnését követő napon tekintendő megvontnak.

Az e szakasz 1. bekezdésének 3) pontja szerinti licencia megvonásra vonatkozó miniszteri határozat a közigazgatási eljárásban végleges.

Az a személy, akitől a licenciáját megvonták, nem jogosul annak újbóli kiadására, sem az intézményben folytatott munkára.

A megvont licenciát az intézmény révén vissza kell juttatni a Minisztériumhoz.

Az intézmény köteles a tanár, a nevelő és a szakmunkatárs licenciájának megvonásához alapul szolgáló bizonyítékot azonnal, de legfeljebb a megvonásától számított három napon belül a Minisztériumnak megküldeni.

A tanár, a nevelő és a szakmunkatárs szakmai továbbképzése és hivatásbeli fejlődése

129. szakasz

A tanár, a nevelő és a szakmunkatárs, akár rendelkezik, akár nem rendelkezik licenciával, köteles az oktató-nevelő munka sikeresebb teljesítése és fellendítése, valamint a munkához szükséges kompetenciák megszerzése végett szüntelenül továbbképezni magát, az általános elvekkel összhangban és az oktatás céljai és eredményei szabványainak elérése céljából.

A tanár, a nevelő és a szakmunkatárs a szakmai továbbképzés során pedagógiai tanácsos, független pedagógiai tanácsos, pedagógiai főtanácsos és pedagógiai legfelső tanácsos rangba léphet elő.

A tanár, a nevelő és a szakmunkatárs a megszerzett címért megnövelt fizetésre jogosul.

A tanárnak, a nevelőnek és a szakmunkatársnak évente három munkanap időtartamban joga van távol maradni az intézményből a szakmai továbbképzésen a jóváhagyott formában, módon és tartalommal történő részvétele végett. A tanár, a

nevelő és a szakmunkatárs szakmai továbbképzés miatti távolmaradásának beosztását a pedagógiai kollégium tervezi.

A szakmai továbbképzés tervét az intézmény elsőbbségeivel összhangban az oktatás céljainak és az eredmények szabványainak megvalósítása végett, valamint a Minisztérium elsőbbségeivel összhangban az intézmény igazgatási szerve hozza meg.

A hároméves időtartamban elsőbbséget élvező területeket, a szakmai továbbképzés formáit, az állandó szakmai továbbképzés megszervezésének programjait és módját, követelményeit, a cím megszerzéséről és a szakmai előrehaladás eljárásáról döntő szervet, a tanár, a nevelő és a szakmunkatárs továbbképzése során a cím megszerzését és a program elsajátításáról szóló bizonyítvány formanyomtatványát, továbbá a szakmai továbbképzés tekintetében jelentős egyéb kérdéseket a miniszter írja elő.

Munkaviszonyba való felvétel pályázat alapján

130. szakasz

Az intézményben a munkaviszonyba való felvétel pályázat alapján történik.

A munkaviszonyba való felvételi pályázatot az intézmény igazgatója hirdeti meg és választja ki a jelölteket.

A tanár, a nevelő és a szakmunkatárs kiválasztására vonatkozó döntéshozatal során az igazgató meghatározza a jelöltek szűkebb körét, és a kérelem benyújtásától számított nyolc napos határidőn belül előzetes pszichofizikai képességellenőrzésre utalja őket. A gyermekekkel és tanulókkal való munkához szükséges pszichofizikai képességellenőrzést az illetékes foglalkoztatási szolgálat végzi a szabványos eljárás alkalmazásával. Az igazgató az ellenőrzés eredményének kézhezvételétől számított nyolc napon belül megszerzi az igazgatási szerv véleményét.

Az igazgató a kiválasztott jelölt személyéről az igazgatási szerv véleményének megszerzésétől számított nyolc napon belül hoz döntést.

A jelölt kiválasztására vonatkozó döntéssel elégedetlen jelölt a határozat kézhezvételétől számított nyolc napon belül panaszt nyújthat be az igazgatási szervhez.

Ha a pályázat alapján egyetlen jelöltet sem választottak ki, új pályázatot kell meghirdetni.

Ha az igazgatási szerv a kijelölt határidőben nem hoz döntést a panaszról, vagy ha a jelölt elégedetlen a másodfokon hozott határozattal, tizenöt napos határidőn belül az illetékes bírósághoz fordulhat.

A foglalkoztatottak átirányítása

131. szakasz

A foglalkoztatott, akinek munkaviszonya az intézményben határozatlan időre szól, de nem kapott beosztást vagy részmunkaidővel dolgozó foglalkoztatott státusa van a jelen törvény 137. szakaszának 2. és 3. bekezdése értelmében, az átirányításra kerülő foglalkoztatottak jegyzékére való felvétellel érvényesíti átirányítási jogát.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti jegyzéket minden egyes soron következő tanévre a tárgyév augusztus 15-éig kell megállapítani a helyi önkormányzatonkénti tanügyi hatóság keretében, mégpedig az intézménynek az átirányításra jogosult foglalkoztatottakra vonatkozó bejelentése alapján. Az átirányításhoz való jog a foglalkoztatott egyetértésével megállapodás alapján történik.

Az intézmények megfelelő teendők végzésére egymás közötti határozatlan időre szóló foglalkoztatott-átirányítást is végezhetnek, a foglalkoztatott egyetértésével történő előzetesen aláírt átirányítási megállapodással, ha munkavállalásuk százalékaránya nem éri el a 20%-ot.

Az átirányított foglalkoztatottnak eleget kell tennie az átirányítása szerinti teendőkre előírt követelményeknek.

Határozott időtartamú munkaviszony

132. szakasz

Az intézmény munkaviszonyba határozott időre pályázat meghirdetése nélkül is vehet fel személyt:

- 1) a legfeljebb 60 napig távol levő foglalkoztatott helyettesítésére;
- 2) a foglalkoztatott átirányításáig, illetve a meghirdetett pályázat szerinti jelölt kiválasztásának véglegesítéséig;
- 3) a jelölt kiválasztásáig, ha a pályázatra egyetlen jelölt sem jelentkezett, vagy a jelentkezett jelöltek egyike sem tesz eleget a követelményeknek, a tanév befejezéséig;
- 4) hitoktatásra.

A Szerb Köztársaság tekintetében különös jelentőségű intézménybe a megfelelő felsőoktatási intézmény tanára vagy tanársegédje, vagy a tudományos intézet megfelelő címmel rendelkező foglalkoztatottja minden egyes tanévre határozott időre alkalmazható, a teljes munkaidő legfeljebb 30%-ára, a miniszter jóváhagyásával.

A hagyományos egyházak vagy vallásközösségek hitoktatót a megállapított jegyzékről utalnak az iskolába minden egyes tanévben.

A hitoktató minden tanévben a hitoktatásról 12 hónapra szóló munkavállalási szerződést köt azzal az iskolával, amelybe utalták.

Az intézmény határozott idejű munkaviszonyba:

- 1) 60 napon túl távol levő foglalkoztatottat helyettesítő;

- 2) gyakornoki minőségbe;
- 3) pedagógiai asszisztensi teendők ellátására
vesz fel személyt.

A pedagógiai asszisztens megválasztása alkalmával be kell szerezni az illetékes helyi önkormányzat illetékes szervének véleményét.

A pedagógiai asszisztensi teendők ellátására az intézmény minden egyes tanévre szerződést köt 12 hónapos időtartamú munkavégzésről.

A határozott időtartamú munkaviszony határozatlan időtartamú munkaviszonnyá alakulhat át.

Próbaidő

133. szakasz

Az intézmény a licenciával rendelkező, határozatlan időre szóló munkaviszonyba felvett tanárral, nevelővel és a szakmunkatárssal próbaidőben állapodhat meg.

Az e szakasz 1. bekezdésétől eltérően a próbaidőben megállapodhatnak az egy évet meghaladó határozott időre szóló munkaviszonyba felvett személy esetében is.

A próbaidőt munkavállalási szerződés határozza meg, és legfeljebb hat hónapig tarthat.

A tanár, a nevelő és a szakmunkatárs, aki a próbaidő alatt bizonyította, hogy kompetenciáival sikeresen dolgozhat az előírt elvek, célok és eredmények szabványai elérésén, azonos munkajogi minősítésben folytatja a munkáját, ha pedig az igazgató megítélése alapján, és a pedagógiai kollégium beszerzett véleményét követően megállapítást nyer, hogy nem bizonyított, megszűnik a munkaviszonya. A munkaviszony a felmondási határidő napján szűnik meg, végkielégítéshez való jog nélkül.

A felmondási határidő 15 munkanap.

A nevelők és tanárok külföldi munkavégzése

134. szakasz

Külföldön oktató-nevelő munkát nevelő, illetve licenciával rendelkező és a különös tanári követelményeknek eleget tevő tanár folytathat.

A nevelő, illetve a tanár pályázat alapján történő külföldi munkára utalásáról a miniszter hoz döntést.

A nevelőt, illetve a tanárt külföldi munkára egyéves időtartamra utalják, meghosszabbítási lehetőséggel.

A nevelő, illetve a tanár munkaviszonya szünetel a munkahelyén, ahonnan külföldi munkára utalták.

A tanítás végzésére vonatkozó szerződés

135. szakasz

Az iskolaigazgató a jelen törvény 132. szakaszának 1. bekezdésében említett esetekben más intézményben vagy másik munkavállalónál foglalkoztatott, illetve önálló tevékenységet folytató személlyel a teljes munkaidő legfeljebb 30 százalékáig köthet szerződést tanításról vagy vizsgáztatásról.

Az iskolaigazgató a tanításról szóló szerződés megkötése előtt megszerzi másik intézmény, illetve munkáltató egyetértését.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti szerződés alapján alkalmazott személy az iskolában nem szerez foglalkoztatotti minősítést, a munkavégzésért járó térítéshez való jogot pedig a megtartott órák, vizsgák és az oktató-nevelő munka egyéb formáiról szóló jelentés alapján szerzi meg.

Az e szakasz 1. bekezdésében említett személy az iskola szakmai szerveinek munkájában - az osztálytanács kivételével - döntéshozatali jog nélkül vesz részt.

A tanár, nevelő és szakmunkatárs gyermekekkel és tanulókkal folytatott közvetlen munkájának pedagógiai normája

136. szakasz

A munkahét folyamán a teljes munkaidő keretében:

1) a tanár a gyermekekkel, illetve a tanulókkal való közvetlen munkában 20 órát tanít és 4 óra más oktató-nevelő munkaformát végez (pótóra, emelt szintű oktatás, személyre szabott munka, előkészítő és más munkaformákat, külön törvénnyel összhangban) – munkaidejének 60%-ában, a gyakorlati oktató pedig 26 órában;

2) a nevelő az iskoláskor előtti intézményben az iskoláskor előtti előkészítő programot félnapos időtartamban valósítja meg – munkaidejének 50%-ában;

3) a nevelő az iskoláskor előtti intézményben és a kollégiummal rendelkező iskolában a gyermekekkel való közvetlen nevelő-oktató munkában, illetve a tanulókkal való nevelő munkában – munkaidejének 75%-ában;

4) a szakmunkatárs a intézményben a gyermekekkel, tanulókkal, tanárokkal, nevelőkkel, pedagógiai asszisztensekkel, más munkatársaival, a gyermekek és a tanulók szüleivel, illetve a gyámjaival minden munkaformát megvalósít – munkaidejének 75%-ában;

5) a fejlődési zavarokkal küszködő tanulókat oktató iskola tanára tanít és a tanulókkal a közvetlen munka egyénre szabott formáit – munkaidejének 50%-ában.

A tanár, a nevelő és a szakmunkatárs kötelezettségeinek struktúráját és beosztását a munkahét keretében az intézmény éves munkaprogramja állapítja meg.

A tanár kötelezettségeinek struktúrája és beosztása a tanulókkal folytatott közvetlen munka minden formája tekintetében megállapítható úgy is, hogy a munkahét keretében különböző legyen.

A tanár, a nevelő és a szakmunkatárs a gyermekekkel és tanulókkal folytatott közvetlen munkája minden formájának normáját a munkahéten teljes munkaidő keretében és éves szinten, valamint a kiegészítőként más végrehajtókra leosztható oktató-nevelő munkával eltöltött munkaórák számát a miniszter írja elő.

Ha az iskola egy adott tantárgyból legfeljebb heti hat tanítási órára nem tud szakembert biztosítani, ezeket az órákat legfeljebb a tanév végéig feloszthatja az adott tantárgyat oktató tanárok között, és ez a munka nem tekintendő munkaidőn túli munkának.

Teljes és részmunkaidő

137. szakasz

Az igazgató minden tanévben határozatban állapítja meg a tanár, a nevelő és a szakmunkatárs számára a teljes vagy részmunkaidőben végzett munkája tekintetében betöltött jogviszonyát az oktatási és nevelési program, az éves munkaterv és a tanítási órák és a tanulókkal folytatott más közvetlen oktatási-nevelési munkaforma (pótóra, emelt szintű oktatás, személyre szabott munka, előkészítő és más munkaformák, a külön törvénnyel összhangban) elosztása alapján.

A tanár, a nevelő vagy a szakmunkatárs, aki az előírt pedagógiai norma egy részére kapott beosztást a gyermekekkel és a tanulókkal folytatott minden közvetlen munkaformára, részmunkaidővel foglalkoztatott jogviszonyban van.

A tanár, a nevelő vagy a szakmunkatárs, aki beosztás nélkül maradt, a törvénnyel összhangban olyan munkavállalói jogokat érvényesít, akinek a munkája iránt megszűnt a szükséglet.

Évi szabadság és távollét

138. szakasz

Az intézmény foglalkoztatottja a munkáról szóló általános jogszabályokkal, az általános aktussal, illetve a munkavállalási szerződéssel összhangban jogosul évi szabadságra és távolmaradásra.

Az iskola foglalkoztatottja – szabály szerint - az iskolai szünet idején meggy évi szabadságra.

A foglalkoztatott felelőssége

139. szakasz

A foglalkoztatott felelhet:

- 1) az intézmény általános aktusában megállapított munkakötelességének könnyebb megszegéséért;
- 2) a jelen törvényben előírt munkakötelességének súlyosabb megszegéséért;
- 3) a jelen törvényben előírt tilalom megszegéséért;
- 4) az intézménynek szándékosan vagy figyelmetlenségből okozott anyagi kárért, a törvénnyel összhangban.

Munkahelyről való eltávolítás

140. szakasz

A foglalkoztatottat a jelen törvény 44-46. szakasza szerinti tilalom megszegése miatt és a jelen törvény 141. szakasza 1)-5), 10) és 16) pontja szerinti munkakötelességének súlyosabb megszegése miatt a fegyelmi eljárás befejezéséig ideiglenesen eltávolítják a munkahelyéről.

A tanárt, a nevelőt vagy a szakmunkatársat, akinek a licenciáját a jelen törvény 127. szakasza 5. és 6. bekezdése alapján függesztették fel, a licenciája felfüggesztésének megszűntetéséig ideiglenesen eltávolítják az oktató-nevelő munkából.

Ha az igazgató nem távolítja el a foglalkoztatottat, az eltávolításról az igazgatási szerv köteles határozatot hozni.

Súlyos munkakötelesség-szegés

141. szakasz

Az intézmény foglalkoztatottja súlyos munkakötelesség szegésének minősül:

- 1) a munkahelyi vagy a munkával kapcsolatban elkövetett bűncselekmény;
- 2) a gyermekek, a tanulók és a foglalkoztatottak biztonságára vonatkozó intézkedések megtételének elmulasztása;
- 3) a gyermek és tanulók szeszesital-fogyasztásra ösztökélése, vagy annak lehetővé tétele, kínálása vagy beszerzése és fogyasztása bejelentésének elmulasztása;
- 4) a tanulók kábítószer vagy pszichoaktív anyagok fogyasztására való ösztökélése, vagy annak lehetővé tétele, kínálása, vagy beszerzése és fogyasztása bejelentésének elmulasztása;
- 5) fegyverviselés az intézményben vagy az intézmény területén;
- 6) a nyilvántartás, illetve a közokiratok adatainak jogosulatlan megváltoztatása, törlésük, hozzáírásuk, áthúzásuk vagy kihagyásuk révén;

- 7) a nyilvántartásnak, illetve a közokiratok formanyomtatványának vagy a közokiratnak a megsemmisítése, megrongálása, rejtegetése vagy elvitele;
- 8) hiányos, késlekedő és lelkiismeretlen nyilvántartás-vezetés;
- 9) a tanár munkaviszonya szerinti iskola tanulójának megfizettetés ellenében való felkészítése osztályozás, illetve vizsgáztatás céljából;
- 10) a munkahelyen ittas vagy részeg állapotban való megjelenés, szeszesital vagy a munkaképességet csökkentő más kábítószeres fogyasztása;
- 11) a tanulók, a szülők, illetve a gyám részére az írásbeli tudásfelmérőbe való betekintés visszautasítása;
- 12) az intézmény munkája felett felügyeletet gyakorló személy, szülő, illetve gyám fogadásának és a nyilvántartásba való betekintés nyújtásának visszautasítása;
- 13) a gyermek, a tanuló vagy más foglalkoztatott jogainak érvényesítését akadályozó vagy ellehetlenítő törvénytelen munka, vagy cselekmények megtételének az elmulasztása;
- 14) a teendők vagy az igazgató meghagyása teljesítésének elmulasztása, vagy lelkiismeretlen, késve történő vagy gondatlan teljesítése a munka folyamán, illetve a törvénytelen munkabeszüntetés vagy sztrájk idején;
- 15) a munkaviszonyból eredő jogokkal való visszaélés;
- 16) az intézmény eszközeivel, iskolai helyiségeivel, felszerelésével és vagyonával való törvénytelen rendelkezés;
- 17) a munkahelyről való két egymást követő napon való igazolatlan távolmaradás;
- 18) a munkakötelesség egyéb megszegése, külön törvénnyel összhangban.

Fegyelmi eljárás

142. szakasz

A foglalkoztatott elleni fegyelmi eljárást az intézmény igazgatója indítja meg, folytatja le, hozza meg a döntést és foganatosítja az intézkedést.

A fegyelmi eljárást írásos határozattal kell megindítani, amely ellen panasz nem emelhető, és amely tartalmazza a foglalkoztatottra vonatkozó adatokat, a tilalom, illetve a munkakötelesség megszegésének leírását, helyszínét, időpontját és elkövetésének módját, valamint az elkövetésre utaló bizonyítékokat.

A foglalkoztatottat meg kell hallgatni, joga van védelmének kifejtéséhez, maga vagy meghatalmazottja révén, és ügyének megtárgyalására írásbeli védelmet is benyújthat.

Kivételesen a tárgyalás a foglalkoztatott jelenléte nélkül is lefolytatható, azzal a feltétellel, hogy a foglalkoztatottat a tárgyalásra szabályosan beidézték.

A fegyelmi eljárás lefolytatásával kapcsolatos egyéb kérdésekre értelemszerűen kell alkalmazni a közigazgatási eljárás szabályait.

A fegyelmi eljárás nyilvános, kivéve az általános közigazgatási eljárást szabályozó törvényben előírt esetekben.

Az eljárás lefolytatásának befejeztével határozatot kell hozni, amelyben a foglalkoztatott bűnösnek nyilvánítható, mely esetben vele szemben fegyelmi eljárást foganatosítanak, felmentik a felelősség alól, vagy az eljárás megszüntethető.

A fegyelmi eljárás megindítása a munkakötelesség megszegéséről és az elkövetőről való tudomás szerzéstől eltelt három hónap, illetve az elkövetéstől eltelt hat hónap elteltével elévül, kivéve a jelen törvény 44-46. szakasza szerinti tilalom megszegésének esetét, amikor is a fegyelmi eljárás megindítása a tilalom megszegésétől eltelt két év elteltével évül el.

A fegyelmi eljárás a fegyelmi eljárás megindításától eltelt hat hónap elteltével évül el.

Ha a munkakötelesség megszegése bűncselekmény jelleget tartalmaz, a fegyelmi eljárás megindítása a munkakötelesség megszegéséről és az elkövetőről való tudomásszerzéstől eltelt hat hónapon belül, illetve az adott bűncselekmény bűnüldözése elévülésének elteltével évül el, ha ez a határidő a hat hónapot meghaladja.

A fegyelmi eljárás elévülése nincs folyamatban, ha nem indítható meg, vagy folytatható le a foglalkoztatott távolléte vagy egyéb indokolt okok miatt.

Fegyelmi intézkedések

143. szakasz

A munkakötelesség megszegése miatti intézkedés a munkaviszony megszűnése és pénzbüntetés.

A foglalkoztatottnak, aki a jelen törvény 44-46. szakasza szerinti tilalmat megszegi, akkor szűnik meg a munkaviszonya, amikor az igazgatónak a megállapított tilalomszegésről szóló határozata végleges lesz és megvonják licenciáját.

A jelen törvény 141. szakasza 1. bekezdésének 1)-7) pontja szerinti munkakötelesség megszegéséért a munkaviszony megszűnése és a licencia hat hónapos időtartamra való felfüggesztése intézkedést kell kiróni.

A foglalkoztatottal szemben a munkaviszony megszűnésének intézkedését róják ki a jelen törvény 141. szakaszának 8)-17) pontja szerinti munkakötelesség megszegéséért is, ha azt megfontolt szándékkal vagy tudatos gondatlanságból követte el, és a foglalkoztatott javára nem állapítottak meg enyhítő körülményeket.

A pénzbüntetést a határozat meghozatalának hónapjában kifizetett kereset 20-tól 35 százalékáig terjedő összegében róják ki, háromtól hat hónapig terjedő időtartamra.

A munkaviszony megszűnése

144. szakasz

A foglalkoztatott munkaviszonya az intézményben - a törvénnyel összhangban - az igazgató határozata alapján szűnik meg.

A foglalkoztatottak jogvédelme

145. szakasz

A foglalkoztatottnak joga van a jogainak, kötelességeinek és felelősségének érvényesítéséről szóló határozattal kapcsolatban, az igazgató határozatának kézbesítésétől számított nyolc napon belül az igazgatási szervhez panasszal fordulni.

Az igazgatási szerv köteles a panaszról a benyújtásától számított tizenöt napos határidőn belül dönteni.

Az igazgatási szerv az elkésett, nem megengedett vagy nem jogosult személy részéről benyújtott panaszt végzéssel elveti.

Az igazgatási szerv végzéssel elutasítja a panaszt, ha megállapítja hogy a határozat meghozatalának eljárását szabályosan folytatták le, és a határozat törvényen alapul, a panasz pedig alaptalan.

Ha az igazgatási szerv megállapítja, hogy az első fokú eljárás során a döntő tényeket hiányosan vagy tévesen állapították meg, és az eljárásban nem voltak figyelemmel a dolgok megoldását befolyásoló eljárási szabályokra, vagy a megtámadott határozat rendelkező része nem egyértelmű vagy ellentmond az indoklásnak, az első fokú határozatot megsemmisíti és az ügyet az eljárás megisméltése végett visszarendeli az igazgatóhoz.

A foglalkoztatottnak joga van panaszt benyújtani az új határozat ellen.

Ha az igazgatási szerv a kijelölt határidőben nem dönt a panaszról, vagy ha a foglalkoztatott elégedetlen a másodfokú döntéssel, a határozat meghozatalától, illetve kézbesítésétől számított tizenöt napos határidőn belül az illetékes bírósághoz fordulhat.

IX. FELÜGYELET

Felügyelőségi és szakmai-pedagógiai felügyelet

146. szakasz

Az intézmények munkája feletti felügyelői és szakmai-pedagógiai felügyeletet, valamint az intézetek munkája feletti felügyelői felügyeletet a Minisztérium látja el.

Az intézmény munkája feletti felügyelői felügyeletet rábízott teendőként a községi, illetve a városi közigazgatás látja el.

Több községi közigazgatás megszervezheti közös felügyelői felügyelet végzését – közös tanfelügyelői létrehozásával.

Ha a községi, illetve a városi közigazgatás nem végzi el a közvetlen felügyelői felügyeletet, a felügyeleti ellenőrzést a Minisztérium végzi el. Ha a helyi önkormányzat nem szervezte meg a felügyelői felügyeletet, a községi, illetve a városi tanfelügyeletet a helyi önkormányzat eszközeinek terhére a Minisztérium végzi.

A községi, illetve a városi közigazgatás felügyelői felügyelete során hozott első fokú határozat elleni fellebbezéssel kapcsolatban a Minisztérium jár el.

Az intézmény, illetve az intézet kötelesek lehetővé tenni a felügyelet végzését, a munkába és az adatokba való betekintést, illetve magyarázatot adni.

A felügyelői felügyeleti teendők

147. szakasz

A felügyelői felügyelet révén az intézmény munkájába való közvetlen betekintéssel megvizsgálják a jelen és a külön törvény és az ezek alapján hozott jogszabályok végrehajtását, és a felügyelet eredményének függvényében történik az intézkedések foganatosítása és végrehajtásuk ellenőrzése.

A felügyelői felügyeleti teendőket a tanfelügyelő látja el.

A tanfelügyelő a törvényben megállapított felhatalmazásai keretében ellenőrzi:

- 1) az intézmény eljárását a törvények, az oktatás és nevelés területét felölelő egyéb jogszabályok, valamint az általános aktusok végrehajtása tekintetében;
- 2) a gyermekek és tanulók, valamint szülei, illetve gyámjuk és a foglalkoztatottak jogvédelmének érvényesítését;
- 3) a foglalkoztatottak, a tanulók és szülei, illetve gyámjuk részéről jogaik és kötelezettségeik teljesítését;
- 4) az intézményben a gyermekek és a tanulók, valamint a foglalkoztatottak hátrányos megkülönböztetéssel, erőszakkal, bántalmazással, elhanyagolással, pártszervezkedéssel és tevékenységgel szembeni védelmének biztosítását;
- 5) a beiratkozás eljárását, melynek alapján megsemmisíti az iskolába való beiratkozást, ha az a jelen törvénnyel ellentétben történt;

6) a vizsgák lebonyolítására előírt feltételek meglétét;

7) az intézmény által vezetett előírt nyilvántartást, és megállapítja a tényeket az intézmény által kiadott közokiratok megsemmisítésének eljárásában.

A Minisztérium meghagyása nyomán történő verifikálási eljárásban, ellenőrzi a jelen törvény 30. szakasza 3. bekezdésének 1) és 2) pontja és 33. szakasza szerinti feltételek teljesítését, és felhatalmazásai keretében jár el az intézményben a törvénnyel ellentétben szervezett munkabeszüntetés vagy sztrájk esetében.

A tanfelügyelő felhatalmazásai és munkamódja

148. szakasz

A tanfelügyelő:

1) jegyzőkönyvben javasolja a szabálytalanságok és hiányosságok meghatározott határidőn belül történő elhárítását;

2) határozatban elrendeli a jegyzőkönyvben előírt, de elmulasztott intézkedés megtételét;

3) határozatban megtiltja az intézményben a jelen és külön törvénnyel ellentétes cselekmények végrehajtását;

4) az illetékes szervhez bejelentést tesz az elkövetett bűncselekményről vagy gazdasági vétségről, kérelmet nyújt be a szabálysértési eljárás megindítására, illetve a jelen törvény 44-46. szakasza szerinti tilalom megszegése miatt;

5) tájékoztat más szervet, ha fennállnak a szerv hatáskörébe tartozó intézkedések foganatosításának okai;

6) egyéb teendőket lát el, a törvénnyel összhangban.

A felügyelőségi felügyeletet rendes, rendkívüli és ellenőrzési felügyeletként látják el.

Az intézmény rendes felügyeletét legalább évente egyszer el kell végezni.

Az intézmény rendkívüli felügyeletét a szervek, gazdasági társaságok, intézmények és más szervek, a gyermekek és a tanulók szüleinek, illetve gyámjának vagy a polgárok folyamodványai nyomán, valamint a tanfelügyelő közvetlen értesülései alapján kell elvégezni. Névtelen vagy elektronikus postán érkezett folyamodvány nyomán az eljárást a tanfelügyelő megítélése alapján folytatják le.

A felügyeleti ellenőrzést a jegyzőkönyvben vagy a határozatban meghatározott határidő elteltével folytatják le.

A tanfelügyelő az elvégzett felügyelőségi felügyeletről jegyzőkönyvet vesz fel, mely tartalmazza az észlelt állapotot és az eredmény függvényében elrendeli, illetve javasolja az intézkedéseket.

A jegyzőkönyvet a felügyelőségi felügyelet elvégzésétől számított 15 napon belül kell összeállítani és benyújtani.

A tanfelügyelő jegyzőkönyvével kapcsolatban az intézmény igazgatójának joga van észrevételt tenni a jegyzőkönyv kézhezvételétől számított három napon belül, kivéve a jelen törvény 111. szakasza szerinti esetet.

A Minisztérium meghatalmazásai a rábízott teendőket ellátó szervezetekkel szemben

149. szakasz

A Minisztérium tanfelügyelője (a továbbiakban: köztársasági felügyelő) a felügyelőségi felügyelettel megbízott szervezetekkel szemben az alábbi jogokat és köteleességeket gyakorolja:

- 1) határozati javaslatot készít elő a miniszternek a községi, illetve a városi közigazgatásnak a felügyeleti ellenőrzés végzése során első fokon hozott határozata ellen benyújtott fellebbezésre;
- 2) közvetlen felügyeletet gyakorol a tanfelügyelők munkája felett;
- 3) kötelező utasításokat ad ki a törvények és egyéb jogszabályok végrehajtására, a teendők ellátására és ellenőrzi végrehajtásukat;
- 4) megvonja a felhatalmazást egyes felügyelőktől, akik teendőiket nem végzik el kellő időben, szakszerűen, törvényesen és lelkiismeretesen, és javasolja a felügyelőségi felügyelet ellátásával megbízott szerv felelősségének megállapítását;
- 5) közös felügyeletet szervez a rábízott felügyelőségi felügyeleti teendőket ellátó szervezetek felügyelőivel;
- 6) jelentést, adatokat és tájékoztatást kér a rábízott teendőként ellátott felügyelőségi felügyeleti teendők végzéséről;
- 7) egyéb teendőket is ellát, a felügyelőségi felügyeletet általános módon szabályozó törvénnyel összhangban.

A köztársasági felügyelő, a felügyelőségi felügyelettel megbízott szerv tanfelügyelőjétől való meghatalmazás megvonásának eljárásában közvetlen betekintést végez a jelen törvény 150. szakasza szerinti feltételek teljesítésébe, a tanfelügyelő munkájába és eljárásába.

A köztársasági felügyelő jegyzőkönyvben rögzíti a megállapított szabálytalanságokat és intézkedéseket és határidőket rendel el elhárításukra.

Ha a tanfelügyelő a jegyzőkönyvben megállapított szabálytalanságokat nem hárítja el a kijelölt határidőben, a köztársasági felügyelő határozatot hoz a meghatalmazás megvonásáról.

A köztársasági felügyelőnek a felügyelőségi felügyelettel megbízott szerv tanfelügyelőjétől való meghatalmazás megvonásáról szóló határozata elleni panaszról a miniszter dönt.

A tanfelügyelő iránti követelmények

150. szakasz

A tanfelügyelői teendőket elláthatja:

1) okleveles jogász – master vagy okleveles jogász, aki legalább négyéves időtartamú alapozó tanulmányokon szerzett egyetemi képesítést, aki letette az államigazgatási szervezetben végzett munkához vagy az intézményi titkári teendők ellátáshoz szükséges szakvizsgát és legalább öt év szolgálati ideje van állami szervben, autonóm tartományi szervben, intézményben vagy a helyi önkormányzati szervben ellátott oktatási és nevelési teendőkön vagy más felügyeleti teendőkön;

2) a jelen törvény 8. szakaszának 2. bekezdése szerinti képesítést szerzett személy, aki letette az oktatási szakvizsgát, illetve tanári, nevelői vagy szakmunkatársi licenciával rendelkezik, legalább öt év szolgálati ideje van az oktatás és nevelés területén, továbbá letette az államigazgatási szervezetben végzett munkához szükséges szakvizsgát.

A tanfelügyelő köteles magát szakmailag állandóan továbbképezni, hogy a felügyelőségi felügyeletet sikeresebben végezze és fellendítse.

A szakmai továbbképzés programját és formáit, a program elsajátíttósága ellenőrzésének módját, az elsajátított programról szóló bizonyítvány formanyomtatványát és a szakmai továbbképzéssel kapcsolatos egyéb kérdéseket a miniszter írja elő.

Szakmai-pedagógiai felügyelet

151. szakasz

A szakmai-pedagógiai felügyeletet a tanügyi tanácsos látja el.

A tanügyi tanácsos:

1) értékeli az intézmény, illetve a kollégium munkájának színvonalát a megállapított szabványok alapján, a fejlesztési terv és az oktatási és nevelési program teljesítését;

2) segítséget és támogatást nyújt az intézmény önértékeléséhez;

3) figyelemmel kíséri az oktatás és nevelés általános elveinek tiszteletben tartását és céljainak teljesítését;

4) tanácsot ad és szakmai segítséget nyújt a tanárnak, a nevelőnek, a szakmunkatársnak és az igazgatónak munkájuk és az intézmény munkája színvonalának javítása, valamint az eredmények szabványainak teljesítése végett;

- 5) tanácsot ad és szakmai segítséget nyújt az intézmény számára a gyermekeknek, a tanulóknak és foglalkoztatottaknak az intézményben a hátrányos megkülönböztetéssel, erőszakkal, bántalmazással és elhanyagolással szembeni védelmének biztosítására;
- 6) közvetlen betekintést szerez az intézmény, illetve a kollégium, a tanár, a nevelő, a szakmunkatárs és az igazgató munkájába;
- 7) jelen van a tanítás, a vizsgák és az oktató-nevelő munka egyéb formáinak megvalósításán;
- 8) figyelemmel kíséri a kísérletek megvalósítását;
- 9) értékeli a címekhez szükséges követelmények teljesítését;
- 10) figyelemmel kíséri és értékeli a tanácsos – külmunkatárs munkájának színvonalát;
- 11) az intézménynek, a miniszternek és az illetékes szerveknek javasolja az oktató-nevelő, a szakmai, illetve a nevelő munka ellátása során előforduló szabálytalanságok és hiányosságok elhárításához és fellendítéséhez szükséges intézkedéseket.

A tanügyi tanácsos az e szakasz 2. bekezdésének 1) és 3)-5) pontja szerinti teendők ellátása során, valamint a jelen törvény 105. szakasza 1. bekezdésének 1), 2) és 4) pontja szerinti kérdésekkel kapcsolatban is beszerzi a diákszövetség képviselőjének véleményét .

A tanügyi tanácsos iránti követelmények

152. szakasz

A tanügyi tanácsosi teendőket láthat el az a személy, akinek:

- 1) a jelen törvény 8. szakaszának 2. és 4. bekezdése szerinti megfelelő képzése van;
- 2) tanári, nevelői vagy szakmunkatársi licenciával rendelkezik;
- 3) nyolc év szolgálati ideje van az oktatás és nevelés területén;
- 4) az oktatás fellendítése területén eredményeket mutatott fel és szakmai tekintélyt szerzett;
- 5) nemzetközi vagy hazai folyóiratokban vagy gyűjteményekben szakdolgozatokat jelentetett meg recenzíóval, illetve elfogadott tankönyve, kézikönyve vagy más taneszköze van.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti személy akkor láthat el tanügyi tanácsosi teendőket, ha letette az állami szakvizsgát és a tanügyi tanácsosi vizsgát.

Annak a tanügyi tanácsosnak, aki az e szakasz 2. bekezdése szerinti vizsgákat az előírt határidőben nem teszi le, megszűnik a munkaviszonya.

A tanügyi tanácsos – szakmai-pedagógiai felügyeletének eredményesebb megvalósítása és fejlesztése végett - köteles magát szakmailag állandóan továbbképezni.

A tanügyi tanácsosi vizsga programját, letételének módját és határidejét, valamint a minisztériumi vizsgáztató különbizottság összetételét és munkamódját, a letett vizsgáról szóló bizonyítvány formanyomtatványát, a tanügyi tanácsos szakmai továbbképzésének programját és formáit, a program elsajátítása ellenőrzésének módját, a szakmai továbbképzés programjának elsajátítására vonatkozó bizonyítvány formanyomtatványát és a szakmai továbbképzéssel kapcsolatos egyéb kérdéseket a miniszter írja elő.

Tanácsos – külső munkatárs

153. szakasz

A tanár, a nevelő és a szakmunkatárs oktató-nevelő munkája színvonalasabb ellátása végett, tanácsadás és szakmai segítségnyújtás céljából, a Minisztérium jegyzéket állít össze a tanácsosokról – külső munkatársakról (a továbbiakban: tanácsosok) a tantárgyak, tantárgycsoportok és területek, tevékenységek szerint

A Minisztérium határozatban megszabja az e szakasz 1. bekezdése szerinti segítségnyújtáshoz szükséges tanácsosok számát.

A tanácsosokat a miniszter pályázat alapján határozattal választja meg.

Az intézet tanára, nevelője és szakmunkatársa, aki eleget tesz a jelen törvény 152. szakasza 1. bekezdésének 1)-4) pontja szerinti feltételeknek és a felsőoktatási intézmény olyan tanára, aki eleget tesz a jelen törvény 152. szakasza 1. bekezdésének 1), 3) és 4) pontja szerinti feltételeknek, megválasztható tanácsosnak.

Egyenlő feltételekkel az a jelölt részesül előnyben, aki megszerezte a jelen törvény 129. szakaszának 2. bekezdése szerinti címet vagy a felsőoktatást szabályozó törvény alapján szerzett címet, illetve nemzetközi vagy hazai folyóiratokban vagy gyűjteményekben recenzióval megjelentetett szakmunkái, jóváhagyott tankönyvei, kézikönyvei vagy egyéb taneszközei vannak.

A tanácsossal szerződést kell kötni a túlmunkáról, miután a tanácsos munkaviszonya szerinti intézet igazgatója ehhez egyetértését adta.

A tanácsos a miniszter meghagyásai szerint jár el.

A tanácsos szakmai segítséget nyújt a tanárnak, nevelőnek, szakmunkatársnak, szakmai tanácsoknak, aktíváknak és csapatoknak, mégpedig: az eljárások és módszerek bemutatása, mintaóra vagy tevékenység megtartása, a tanár, a nevelő és a szakmunkatárs tevékenységeire és megtett intézkedéseikre vonatkozó

visszajelzés, munkájuk javítása céljából tett szakmai ajánlások révén, és együttműködik a tanügyi tanácsossal és tanfelügyelővel.

A tanácsos elvégzett feladatáról a miniszternek nyújt be jelentést.

A tanácsos levehető a jegyzékről, ha az intézményben felfüggesztik vagy visszavonják licenciáját, ha a munkájának értékelése alapján úgy ítélik meg, hogy teendőit nem látja el színvonalasan.

A szakmai és pedagógia felügyelet ellátásának módja

154. szakasz

A szakmai-pedagógiai felügyelet és a tanácsosi teendők ellátásának módját, az intézményi munka színvonala értékelésének mércéit, a tanügyi tanácsos és a tanácsos munkája értékelésének módját és a tanügyi tanácsos és a tanfelügyelő igazolványának űrlapját a miniszter írja elő.

X. A SZERB KÖZTÁRSASÁG, AZ AUTONÓM TARTOMÁNY ÉS HELYI ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL ALAPÍTOTT INTÉZMÉNYEK TEVÉKENYSÉGÉNEK PÉNZELLÁTÁSA

Az intézmények tevékenységének pénzellátási módja

155. szakasz

Az intézmények tevékenységének pénzellátására szolgáló eszközöket az oktatási és nevelési program megvalósításának gazdasági ára alapján, gyermekenként és tanulónként állapítják meg.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti gazdasági ár felöleli a gyermekenkénti és tanulónkénti folyó kiadásokat, minden pénzellátási forrásból, a költségvetési rendszert szabályozó jogszabályokkal összhangban.

Az e szakasz 2. bekezdése szerinti gazdasági árat egységesen és szerkezetileg kell kimutatni, és a költségvetésről szóló memorandum alkotórésze.

Egy adott területen, adott csoportokra vonatkozóan, oktatási szintek és fajták szerint a gyermekenkénti és tanulónkénti oktatási és nevelési gazdasági árat, a szükséges foglalkoztatottak számát, a bevezetés idejét és eljárás megállapítása feltételeinek és mércéinek részletesebb szabályait a miniszter írja elő.

Eszközforrások

156. szakasz

A Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány és a helyi önkormányzat által alapított intézmények tevékenységéhez szükséges eszközöket a Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány és a helyi önkormányzat költségvetésében kell biztosítani.

Az intézmények adományokból, támogatásokból, tandíjából, szerződések és egyéb ügyletek alapján saját bevételeket is megteremthetnek, a törvénnyel összhangban.

Az e szakasz 2. bekezdése szerinti bevételek megteremtése, az eszközök nyilvántartása és felhasználása a költségvetési rendszert szabályozó jogszabályokkal összhangban történik.

Az e szakasz 1. és 2. bekezdése szerinti eszközöket a miniszter által előírt mércékkel és szabványokkal összhangban kell biztosítani.

A Szerb Köztársaság költségvetéséből származó eszközök

157. szakasz

A Szerb Köztársaság költségvetése eszközöket biztosít a Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány és helyi önkormányzat által alapított általános és középiskolában a gyermekek és a tanulók oktatására és nevelésére.

A Szerb Köztársaság költségvetése eszközöket biztosít:

- 1) az iskolába indulás előtti évben az iskoláskor előtti előkészítő program teljesítésére;
- 2) a fejlődési zavarokkal küszködő gyermekkel való iskoláskor előtti program teljesítésére;
- 3) a kórházi gyógykezelésen levő gyermekkel való iskoláskor előtti program teljesítésére;
- 4) az általános és középiskolai foglalkoztatottaknak fizetendő keresetekre, térítésekre és pótlékokra, szociális járulékokra és végkielégítésekre;
- 5) az intézményi fejlesztési programokra és projektekre, valamint a Szerb Köztársaságnak a beruházásokban, a foglalkoztatottak szakmai továbbképzésében és a tanulóknak a köztársasági és nemzetközi versenyeken való részvételére a megállapított eszközökkel összhangban, éspedig a miniszter által előírt programok és kritériumok szerint;
- 6) a Kormány által meghatározott egyedi iskolák és a Szerb Köztársaság tekintetében külön érdekű iskolák működésére;
- 7) a kivételes tehetségű tanulók számára vissza nem térítendő pénzsegély formájában nyújtott támogatásra, amelyet minden évben a miniszter ír elő külön aktussal.

Az intézményekben foglalkoztatottaknak fizetendő keresetek, térítések és pótlékok megállapítására és elszámolására a közszolgálatokban foglalkoztatottak kereseteit, térítéseit és egyéb járandóságait szabályozó jogszabályokat kell alkalmazni.

Az autonóm tartomány költségvetéséből származó eszközök

158. szakasz

Az autonóm tartomány költségvetésében a gazdasági ár egy részére biztosítanak eszközöket, az autonóm tartomány területén levő intézmények finanszírozását szabályozó törvénnyel összhangban.

A helyi önkormányzat költségvetéséből származó eszközök

159. szakasz

A helyi önkormányzatok költségvetése a gyermekek és a tanulók oktatására és nevelésére a gazdasági árnak az egyéb folyó kiadásokat felölelő részére biztosítja az eszközöket a jelen törvény 155. szakasza szerinti megállapított gazdaság ár alapján.

Emellett a helyi önkormányzat költségvetése eszközöket biztosít:

1) az iskoláskor előtti nevelési és oktatási tevékenység megvalósítására (az iskoláskor előtti korú gyermekek félnapos és egész napos tartózkodása, étkeztetése, gondozása és megelőző védelme) az egy gyermekre jutó átlagos gazdasági ár 80 százalékában, ideértve az óvodákban foglalkoztatottaknak járó kereseteket, térítéseket és egyéb járandóságokat, a munkáltatót terhelő szociális járulékokat, végkielégítéseket, valamint az iskoláskor előtti intézmény foglalkoztatottjainak járó segélyeszközöket és az egyéb folyó kiadásokat;

2) a foglalkoztatottak szakmai továbbképzésére;

3) az általános és középiskolában foglalkoztatottaknak járó jubileumi jutalmakra és segélyre;

4) szállításra: az iskola székhelyétől két kilométernél távolabb élő gyermekek és kísérőik számára az iskolai előkészítő program látogatása végett, az iskola székhelyétől négy kilométernél távolabb élő általános iskolai tanulók szállítására, a fejlődési rendellenességgel küszködő gyermekek és tanulók szállítására, elhelyezésére és étkeztetésére, tekintet nélkül lakhelyüknek az iskolától való távolságára; a tanulóknak a köztársasági és nemzetközi versenyekre való szállítására;

5) a foglalkoztatottak szállítására;

6) a nagykiadásokra;

7) a gyermekek és a tanulók védelmére és biztonságára a jelen törvény 42. szakasza szerinti intézkedésekkel összhangban.

8) egyéb folyó kiadásokra, kivéve azokat, amelyekre a Szerb Köztársaság költségvetése biztosít eszközöket.

Magasabb oktatási színvonal elérésére szolgáló eszközök biztosítása

160. szakasz

A gyermekek és tanulók szüleinek, a helyi önkormányzatnak, az adományozóknak, a támogatóknak a részvételével vagy kibővített tevékenységéből az intézmény eszközöket teremthet a magasabb színvonalú iskoláskor előtti, általános iskolai és középiskolai oktatás biztosításához.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti eszközöket az oktatási és nevelési feltételeknek helyiség, felszerelés és taneszközök tekintetében való javítására, az intézmény tevékenységéhez nem tartozó programok teljesítésére, a gyermekek és tanulók étkeztetésére és megsegítésére használják.

XI. BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK

161. szakasz

Szabálysértés miatt 30 000-tól 500 000 dinárig terjedő pénzbírsággal sújtható az intézmény, ha:

1) a jelen törvény 30-34. szakaszában előírtakkal ellentétben kezdi meg munkáját, szervez kihelyezett tagozatot, látja el kibővített tevékenységét, megváltoztatja az intézmény jogállását, elnevezését és székhelyét;

2) nem írja elő a gyermekek, illetve a tanulók védelmének és biztonságának módját és eljárását (42. szakasz);

3) nem vagy nem kellő időben intézkedik, illetve nem teszi meg a megfelelő intézkedéseket a jelen törvény 44-46. szakasza szerinti tilalom megszegésének vagy a foglalkoztatott súlyosabb munkakötelesség megszegésének esetében;

4) az intézményben engedélyezi a pártszervezkedést vagy tevékenységet, az intézmény helyiségeinek pedig e célokra való használatát a jelen törvény 46. szakaszával ellentétben;

5) nem hozza meg a fejlesztési tervet és az éves munkatervet a jelen törvényben előírt határidőben, vagy ezeket nem alkalmazza (49. és 89. szakasz);

6) nem hozza meg kellő időben, illetve nem teljesíti az oktatási és nevelési programot, vagy nem tesz intézkedéseket az elvek, a célok és az eredmények szabványainak megvalósítására (71., 76., 78., 80 és 81. szakasz);

7) nem hozza meg vagy nem valósítja meg az egyénre szabott oktatási tervet (77. szakasz);

8) nem veszi fel a gyermeket az iskoláskor előtti intézménybe, illetve az általános iskolába az iskoláskor előtti előkészítő program látogatása céljából (97. szakasz);

9) nem veszi fel az iskola területe szerinti lakhelyű gyermeket (98. szakasz);

10) miniszteri jóváhagyás nélkül végez kísérletet, vagy a kísérlet idején jogállásbeli változásokat eszközöl a jelen törvény 101. szakaszával ellentétben;

11) olyan foglalkoztatottat vesz fel munkaviszonyba, aki nem tesz eleget a jelen törvény 120-123. szakasza szerinti feltételeknek, vagy a jelen törvény 130-132. szakaszával ellentétben előírt módon és eljárással veszi fel;

12) a Minisztériumnak nem küldi el a tanár, a nevelő és a szakmunkatárs licenciájával kapcsolatos a jelen törvény 127. és 128. szakasza szerinti összes adatokat;

13) a tanítás végzéséről a jelen törvény 135. szakaszával ellentétes módon köt szerződést;

14) nem távolítja el munkahelyéről a foglalkoztatottat, aki súlyosan megszegte munkakötelességét (140. szakasz);

15) nem jár el a tanfelügyelő határozata alapján (a 148. szakasz 1. bekezdésének 2. és 3. pontja).

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti szabálysértés miatt 5000-tól 50 000 dinárig terjedő pénzbírsággal sújtható az intézmény igazgatója, illetve felelős személye is.

162. szakasz

Szabálysértés miatt 5000-tól 25 000 dinárig terjedő pénzbírsággal sújtható az a szülő, illetve gyám, aki szándékosan vagy indokolt ok nélkül nem íratja be gyermekét az iskoláskor előtti intézménybe az előkészítő iskoláskor előtti program látogatása céljából, vagy ha gyermeke indokolatlanul kimarad az iskoláskor előtti intézményből (a 97. szakasz 4. bekezdése).

163. szakasz

Szabálysértés miatt 5000-tól 25 000 dinárig terjedő pénzbírsággal sújtható az a szülő, illetve gyám, aki szándékosan vagy indokolt ok nélkül nem íratja be gyermekét az általános iskolába, vagy ha gyermeke indokolt ok nélkül nem látogatja az általános iskolai tanítást (a 98. szakasz 1. bekezdése és a 112. szakasz 2. bekezdésének 1. pontja).

164. szakasz

Szabálysértés miatt 30 000-tól 50 000 dinárig terjedő pénzbírsággal sújtandó a gyermek vagy a tanuló szülője, illetve a gyámja, aki a jelen törvény 45. szakaszának 8. bekezdése szerinti tilalmat megszegte.

Ha a jelen törvény 1. bekezdése szerinti szabálysértést fiatal korú személy követi el, az e szakasz 1. bekezdése szerinti büntetéssel szülője, illetve gyámja büntetendő a szabálysértéseket szabályozó törvénnyel összhangban.

165. szakasz

Szabálysértés miatt 30 000-tól 500 000 dinárig terjedő pénzbírsággal sújtható az intézet, ha nem készítik elő a megfelelő anyagokat és azokat nem nyújtja be a miniszternek a kijelölt határidőben (a 24. szakasz 1. bekezdése).

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti szabálysértés miatt 5000-tól 50 000 dinárig terjedő pénzbírsággal sújtható felelős személyként az intézet igazgatója is.

XII. AZ ÁLLAMIGAZGATÁSI TEENDŐK RÁBÍZÁSA AZ AUTONÓM TARTOMÁNYRA

166. szakasz

A jelen törvény 29. szakaszának 5-8. bekezdésében, 31. szakaszának 2. bekezdésében, 32. szakaszának 4. bekezdésében, 33. szakaszának 6. bekezdésében, 34. szakaszának 3. bekezdésében, 35. szakaszának 2. bekezdésében és 4-8. bekezdésében, 36. szakaszának 2. bekezdésében, 54. szakaszának 7. bekezdésében, 55. szakaszának 5. és 6. bekezdésében, 56. szakaszának 1. bekezdésében, 59. szakaszában (az igazgatói vizsga letételének teendői), 60. szakaszának 6., 7., 10. és 11. bekezdésében, 61. szakaszának 2. bekezdésében, 62. szakaszának 2. bekezdésében, 63. szakaszának 6-8. bekezdésében, 68. szakaszában (titkári vizsga letételének teendői), 79. szakaszának 4. bekezdésében, 88. szakaszának 5. és 6. bekezdésében, 90. szakaszának 2. és 3. bekezdésében, 91. szakaszának 5. bekezdésében, 111. szakaszában, 123. szakaszában (a licencia vizsga letételének teendői), 146. szakaszának 4. és 5. bekezdésében és 149. szakaszában megállapított teendők az autonóm tartományra bízott teendők.

Az autonóm tartomány területén levő intézmények pénzellátására szükséges eszközöket a törvénnyel összhangban kell biztosítani.

Az intézetnek a jelen törvény 19. szakasza 1. bekezdésének 2) és 5) pontjában, 20. szakasza 1. bekezdésének 12) és 13) pontjában, 21. szakasza 1. bekezdésének 2), 3) és 4) pontjában és 22) szakaszában az oktató-nevelő munkára vonatkozóan megállapított teendői, amelyeket a nemzeti kisebbségek nyelvén látnak el, a Vajdasági Pedagógiai Intézetre bízott teendők.

Az autonóm tartományi szervek az e szakasz 1. bekezdése szerinti teendők ellátásában együttműködnek a Szerb Köztársaság szerveivel és a helyi önkormányzati szervekkel.

A Minisztériumnak az autonóm tartománnyal szemben az államigazgatási szervek részéről az e szakasz 1. bekezdése szerinti rábízott teendők tekintetében az államigazgatást szabályozó törvényben előírt jogai és kötelességei vannak.

XIII. ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

167. szakasz

A Nemzeti Tanügyi Tanácsnak a Nemzetgyűlés által a jelen törvény hatálybalépéséig megválasztott tagjai, tisztségüket mandátumuk lejártáig látják el.

168. szakasz

A Kormány a jelen törvény hatályba lépésétől számított 60 napon belül kinevezi a Szakoktatási és Felnőttoktatási Tanács tagjait.

169. szakasz

A Kormány, illetve az autonóm tartomány szerve a jelen törvény hatálybalépésétől számított egyéves határidőn belül megállapítja a középiskolai hálózatot.

A Kormány a jelen törvény hatálybalépésének napjától számított hat hónapos határidőn belül megállapítja az iskoláskor előtti intézmények és általános iskolai hálózat meghozatalának kritériumait.

A helyi önkormányzat az e szakasz 2. bekezdése szerinti kritériumok meghatározásának napjától számított egyéves határidőn belül megállapítja a területe szerinti iskoláskor előtti intézmények és általános iskolák hálózatát.

170. szakasz

Ha a jelen törvény hatálybalépésig meghozott törvéynél alacsonyabb rangú aktusok nincsenek a jelen törvénnyel ellentétben, azokat a jelen törvény alapján hozott jogszabályok meghozataláig kell alkalmazni.

171. szakasz

A miniszter a jelen törvény hatálybalépésétől számított három éven belül meghozza a törvényen alapuló aktusokat, az alábbiak kivételével:

- 1) az általános iskolai oktatás és nevelés záróvizsga programját, amelyet a 2009/2010. tanév végéig meghoz;
- 2) a jelen törvény 136. szakaszának 4. bekezdése szerinti aktusokat, amelyeket a 2010/2011. tanév kezdetéig meghoz;
- 3) a szakiskolai záróvizsga programot, amelyet a 2012/2013. tanév végéig meghoz;
- 4) az általános, szak- és művészeti érettségi programját, amelyet a 2013/2014. tanév végéig meghoz.

A miniszter a jelen törvény hatálybalépésétől számított 60 napos határidőn belül határozattal állapítja meg a községi, illetve a városi közigazgatásban tanfelügyelői teendőket ellátó foglalkoztatottak létszámát. A határozatot közzé kell tenni A Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönyében.

A községi, illetve a városi közigazgatás az e szakasz 1. bekezdése szerinti határozat közzétételétől számított 60 napon belül összehangolja a tanfelügyelők számát a határozatban megállapított számmal.

172. szakasz

Az intézmény köteles a jelen törvény hatálybalépésének napjától számított hat hónapos határidőn belül alapszabályát, munkájának szervezetét és módját összehangolni a jelen törvénnyel.

Az intézménynek, amely a jelen törvény hatálybalépése előtt nyújtotta be a verifikálása iránti kérelmet, a feltételek meglétét a jelen törvény hatálybalépéséig érvényben volt jogszabályok szerint állapítják meg.

Az intézmény a verifikálása iránti kérelmet a jelen törvény 30. szakaszának 4. bekezdése szerinti aktus meghozatalától nyújtja be, mégpedig:

- 1) a középiskola, egy éven belül;
- 2) az iskoláskor előtti intézmény, két éven belül;
- 3) az általános iskola, három éven belül.

173. szakasz

Az intézetek szervezeti felépítésüket és munkájukat a jelen törvény hatálybalépésétől számított három hónapon belül összehangolják a jelen törvénnyel.

174. szakasz

A jelen törvény hatálybalépéséig megválasztott intézményi igazgató köteles a jelen törvény 59. szakaszának 17. bekezdése szerinti törvénynél alacsonyabb rangú aktus meghozatalának napjától számított kétéves határidőn belül igazgatói vizsgát tenni.

Az e szakasz 1. bekezdése szerinti igazgatónak megszűnik a tisztsége, ha az e szakasz 1. bekezdésében említett határidőn belül nem teszi le a vizsgát.

175. szakasz

A jelen törvény 91. szakasza 1. bekezdésének 3) pontja szerinti jogokat az a rendkívüli tanuló érvényesítheti, aki először iratkozik be a középiskolába kezdve a következő beiratkozási pályázattól.

176. szakasz

Az iskola, amely hozzáigazított program szerint valósítja meg az általános felnőttoktatási programot, a 10-től 15 éves korú személyeket írhat be a megkezdett általános iskolai oktatás befejezése végett a 2012/2013. tanévvel bezárólag.

177. szakasz

A jelen törvény 99. szakaszának rendelkezéseit a középiskolába a 2011/2012. tanévtől beiratkozó tanulók tekintetében kell alkalmazni.

178. szakasz

A jelen törvény hatálybalépése előtt megkezdett kísérleteket a jelen törvény 101. szakasza szerint előírt módon kell értékelni.

179. szakasz

A jelen törvény 8. szakasza 4. bekezdésének és 121. szakasza 9. bekezdésének rendelkezéseit a 2012/2013. tanévtől kell alkalmazni.

180. szakasz

A jelen törvény 155. szakaszának rendelkezéseit a 2011/2012. tanévtől kezdve fokozatosan kell alkalmazni.

A jelen törvény 155. szakaszának rendelkezéseit a 2014/2015. tanévtől kezdve kell valamennyi intézményre alkalmazni kell.

Az általános és középiskolai oktatásban és nevelésben nyújtott szolgáltatások díjszabásának részletes feltételeit és mércéit a jelen törvény hatálybalépésétől kezdve a 2013/2014. tanévvel bezárólag a miniszter írja elő.

181. szakasz

A jelen törvény 152. szakaszának 1. bekezdése szerinti feltételeknek eleget tevő köztársasági felügyelő elláthatja a tanfelügyelői teendőket, ha leteszi a tanfelügyelői vizsgát.

182. szakasz

A pedagógiai tanácsosi és pedagógiai főtanácsosi rangot 1990. február 4-éig A tanári és nevelői személyzet állandó szakmai továbbképzéséről szóló törvény (A SZSZK Hivatalos Közlönye, 47/78. szám – egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 16/79. és 43/84. szám) alapján szerzett tanár, nevelő és szakmunkatárs rangja kiegyenlítendő a jelen törvény 129. szakaszának 2. bekezdése szerinti pedagógiai tanácsosi, illetve pedagógiai főtanácsosi ranggal.

183. szakasz

Az a személy, aki letette az oktatási szakvizsgát, de 2003. június 25-én nem volt az intézményben munkaviszonyban, úgy tekintendő, hogy rendelkezik licenciával.

A tanár, a nevelő és a szakmunkatárs, aki 2003. június 25-én az intézményben volt munkaviszonyban, de a megjelölt dátum után munkaviszonyában megszakítása volt, és 2005. június 25-éig letette az oktatási szakvizsgát, úgy tekintendő, hogy rendelkezik licenciával.

A voluntőr gyakornok, aki egy éven át részesült az intézményben önálló oktató-nevelő munkára való képzésében és az oktatási szakvizsgát 2005. június 25-éig letette, úgy tekintendő, hogy rendelkezik licenciával.

A tanárnak, nevelőnek és szakmunkatársnak, aki a szerb köztársasági intézményben létesített munkaviszonya előtt az oktatási szakvizsgát a Montenegrói Köztársaság jogszabályai szerint tette le, a letett szakvizsgáját licenciának ismerik el, ha azt 2006. június 16-a előtt tette le.

A könyvtáros szakmunkatársnak, aki nem tett oktatási szakvizsgát, de letette a könyvtárosi vizsgát, a licencia vizsgán elismerik a letett vizsga megfelelő részét.

A könyvtáros szakmunkatársnak, aki az intézményben 2003. június 25-e előtt először létesített munkaviszonyt és a könyvtárosi szakvizsgát letette, a licencia vizsgán nem ismerik el a letett vizsga megfelelő részét.

A tanárnak, nevelőnek és szakmunkatársnak, aki az intézményben 2003. június 25-e után létesített először munkaviszonyt és letette a könyvtárosi szakvizsgát, úgy tekintendő, hogy nem rendelkezik licenciával.

A voluntőr gyakornok, aki 2003. június 25-e után tevékenykedett az intézményben és az oktatási szakvizsgát 2005. június 25-e előtt letette, úgy tekintendő, hogy nem rendelkezik licenciával.

184. szakasz

A jelen törvény hatálybalépésének napján érvényüket veszítik az alábbi rendelkezések:

1) Az általános iskoláról szóló törvény (Az SZK Hivatalos Közlönye, 50/92., 53/93. – más törvény, 67/93. – más törvény, 48/94. – más törvény, 66/94. – más törvény, 22/02., 62/03. – más törvény, 64/03. – más törvény és 101/05. szám – más törvény) 2. szakasza és 21. szakaszának 3. bekezdése, 43., 46., 52., 54., 63., 65., 66., 88. szakasza, 92. szakaszának 3. bekezdése, 96. szakaszának 2. és 5. bekezdése és 105. szakaszának 2. bekezdése;

2) A középiskoláról szóló törvény (Az SZK Hivatalos Közlönye, 50/92., 53/93. – más törvény, 67/93. – más törvény, 48/94. – más törvény, 24/96., 23/02., 25/02. – kiigazítás, 62/03. – más törvény, 64/03. – más törvény és 101/05. szám – más törvény) 2. szakasza és 26. szakaszának 3. bekezdése, 48. szakaszának 8. és 10. bekezdése, 62-66. szakasza;

Az általános iskoláról szóló törvény 83. és 84. szakaszának és a 85. szakasz 1. és 2. bekezdésének rendelkezései, kivéve a 3-5. szakaszát és 9. szakaszát, azt a részét, amely előírja, hogy határozatban kell előírni az iskola fajtáját, amelyikbe a gyermek beiratkozik, a 86-88. szakaszának és A középiskoláról szóló törvény 24. szakasza 5. bekezdésének rendelkezéseit a jelen törvény 77. szakaszának 12. bekezdése és 98. szakaszának 19. bekezdése szerinti jogszabályok meghozataláig kell alkalmazni. Az általános iskoláról szóló törvény 85. szakasza 2. bekezdése rendelkezéseinek azt a részének, amely előírja, hogy határozatban kell meghatározni az iskola fajtáját, amelybe a gyermek iratkozik és a 6-8. bekezdésének alkalmazása 2009. december 21-ével bezárólag megszűnik.

A jelen törvény hatálybalépésének napján Az oktatási és nevelési rendszer alapjairól szóló törvény (Az SZK Hivatalos Közlönye, 62/03. és 64/03. – kiigazítás, 58/04., 62/04. – kiigazítás, 79/05. – másik törvény és 101/05. szám – másik törvény) hatályát veszíti.

185. szakasz

A jelen törvény a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönyében való közzétételétől számított nyolcadik napon lép hatályba.

**Az oktatási és nevelési rendszer alapjairól szóló törvényt módosító és
kiegészítő törvény
önálló szakaszai**

(Az SZK Hivatalos Közlönye, 52/2011. szám)

29. szakasz [s1]

A szakközépiskolának a jelen törvény hatálybalépésének napjáig kinevezett iskolaszéke, megbízatásának lejártáig változatlan összetételben látja el a hatáskörébe tartozó teendőket.

30. szakasz [s1]

A jelen törvény hatálybalépésének napjáig megkezdett eljárásokat, mégpedig: a tanulóval szemben folyó nevelői-fegyelmi eljárást, az intézmény alkalmazottjával szemben folyó fegyelmi eljárást és pályázat alapján történő jelöltválasztási eljárást Az oktatási és nevelési rendszer alapjairól szóló törvény (Az SZK Hivatalos Közlönye, 72/09. szám) rendelkezései szerint kell befejezni.

31. szakasz [s1]

A jelen törvény a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönyében való közzétételét követő nyolcadik napon lép hatályba, a jelen törvény 5. szakaszának a Szakképzési és Felnőttoktatási Tanács tagjainak munkájáért járó térítéshez való jog érvényesítésére vonatkozó részét 2012. január 1-jétől kell alkalmazni.